

Jaarverslag 2018

Stichting ROC West-Brabant

Stichting ROC WB

Trivium 74

4873 LP Etten-Leur

Postbus 699

4870 AR Etten-Leur

T 076 504 8000

E info@rocwb.nl www.rocwb.nl

Opgesteld door Raad van Bestuur, 19 juni 2019

Vastgesteld door Raad van Toezicht, 19 juni 2019

Brinnummers

03 AM Stedelijk Gymnasium

19 XV Prisma VO

02 HI Steenspil vmbo

15 NY Praktijkschool Breda

21 CY AOC West-Brabant

25 LX ROC West-Brabant

Bestuursnummer 31107

Inhoud

1	Voorwoord	9
2	Verslag.....	11
2.1	Vanuit de Raad van Toezicht	11
2.1.1	Vanuit de commissies van de Raad van Toezicht	12
2.1.2	Samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2018.....	13
2.2	Vanuit de Raad van Bestuur	15
2.2.1	Een nieuwe koers	15
2.2.2	Kwaliteitszorg en Inspectieonderzoeken	17
2.2.3	Verbetertraject Graaf Engelbrecht.....	18
2.2.4	Briljant Breda BV en IT-Workz.....	18
2.2.5	Vitalis College.....	18
2.2.6	Certificering Internal Audit	19
2.3	Vanuit de Medezeggenschap	19
2.3.1	Ondernemingsraad.....	19
2.3.2	Studentenraad.....	20
2.3.3	Centrale Ouderraad vmbo.....	21
2.3.4	Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium.....	22
3	Profiel	23
3.1	In cijfers.....	23
3.1.1	Personeel	23
3.1.2	Onderwijs	24
3.1.3	Educatie	27
3.1.4	Organogram	28
4	Organisatie en Governance	29
4.1	Organisatie.....	29
4.2	Samenwerkingsverbanden	29
4.3	Governance.....	30

4.4	Risicomanagement	32
4.5	Helderheid	34
5	Onderwijs en kwaliteit	41
5.1	Onderwijsprestaties.....	41
5.1.1	Vo/vmbo.....	41
5.1.2	Mbo	41
5.1.3	Educatie	41
5.2	Aantallen studenten verdeeld over de onderwijsvormen	42
5.3	Onderwijsbeleid	42
5.3.1	Tijdelijke regeling tegemoetkoming leermiddelen	42
5.3.2	Toelatingsrecht/Bindend studieadvies	42
5.3.3	Examinering.....	43
5.3.4	BPV verbeterplan.....	43
5.3.5	Staat ROCWB/kwaliteitsverbetering	43
5.3.6	Bedrijfsgerichte trajecten.....	43
5.3.7	Portfolio.....	44
5.3.8	Afwijking urennorm en keuzedeelverplichting.....	44
5.4	Stakeholdersonderzoeken.....	44
5.4.1	JOB-monitor 2018	44
5.4.2	Bedrijvenonderzoek 2018	45
5.5	Passend Onderwijs.....	46
5.5.1	Passend Onderwijs VO	46
5.5.2	Passend Onderwijs mbo.....	47
5.6	Voortijdig school verlaten.....	48
5.7	Onderwijsinnovatie	49
5.8	Internationalisering	49
5.9	Kwaliteitsbeleid	50
6	Medewerkers	51
6.1	Missie en visie HR	51

6.1.1	Missie	51
6.1.2	Visie	51
6.2	Ontwikkeling Personeelsbezetting ROC West-Brabant	51
6.3	Resultaten 2018	52
6.4	(Overige) terugblik en realisatie 2018	52
6.5	Verzuim	53
7	Bedrijfsvoering: informatiemanagement, huisvesting en financieel beleid	55
7.1	Informatievoorziening	55
7.1.1	Organisatie Informatiemanagement	55
7.1.2	Security & privacy	55
7.1.3	Versimpeling applicatielandschap	55
7.1.4	Managementinformatie	56
7.1.5	Toekomst IT.....	56
7.1.6	ICT in het onderwijs	56
7.2	Huisvesting	56
7.2.1	vmbo.....	56
7.2.2	mbo	57
7.3	Financieel beleid	58
7.3.1	Kaders en risicobeleid.....	58
7.3.2	Financieel resultaat 2018	59
7.3.3	Toestand op balansdatum	59
7.3.4	Kengetallen.....	61
7.3.5	Treasury.....	62
8	Continuïteit.....	63
8.1	Meerjarenperspectief.....	63
8.2	Verwachte ontwikkelingen	63
8.2.1	Meerjarenbegroting en balans	64
8.2.2	Ontwikkelingen in financiële kengetallen	66
8.2.3	Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen	68

8.2.4	Ontwikkelingen in formatie.....	69
8.2.5	Ontwikkelingen op gebied van huisvesting.....	70
8.2.6	Conclusie.....	71
9	Jaarrekening.....	73
10	Overige gegevens.....	115
10.1	Statutaire winstdeling.....	115
10.2	Controle verklaring.....	116
11	Jaarrekening.....	121
11.1	Jaarrekening OVO-scholen.....	121
11.2	Huisvesting scholen masterplan Breda.....	130
11.3	MIP gelden.....	135

1 Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van ROC West-Brabant. Het jaarverslag beschrijft de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen en gaat uitgebreid in op de koers die we voor de komende jaren hebben uitgezet. Met dit jaarverslag legt ROC West-Brabant verantwoording af over het verslagjaar. Voor ROC West-Brabant was 2018 het jaar van opdracht en ambitie. Er lag een stevige verbeteropdracht vanuit het inspectieonderzoek naar bestuurlijk handelen (najaar 2017), gevolgd door het vierjaarlijks onderzoek (voorjaar 2018). Wij zijn er trots op dat de Inspectie eind 2018 het onderzoek naar bestuurlijk handelen formeel afrondde en in het kader van het vierjaarlijks onderzoek concludeerde vertrouwen te hebben in ROC West-Brabant en AOC Prinsentuin. Het boekjaar is positief afgesloten.

De ambities zoals geformuleerd in onze nieuwe koers 'Klaar voor de Toekomst' zijn hoog en de beoogde veranderingen zullen invloed hebben op de gehele organisatie. De nieuwe koers is ons antwoord op de vraag van de regio en op demografische ontwikkelingen. Fase I werd begin oktober afgesloten met de presentatie van het visiedocument 'De richting is helder'. De tweede fase is eind 2018 gestart en bestaat uit het uitwerken van de strategische keuzes. Tevens is in het verslagjaar een nieuwe besturingsfilosofie geïntroduceerd, die leidend is in de nadere uitwerking van de plannen en er is een besluit genomen over een mbo-sectorindeling.

Middelen om de koers te realiseren zijn de in het verslagjaar - met uitgebreide inbreng vanuit het onderwijs - ontwikkelde Kwaliteitsagenda 2019-2022 en de samen met de regio opgestelde Regionale Agenda Beroepsonderwijs. Beide agenda's maken integraal deel uit van de nieuwe koers. In onze nieuwe organisatie staat niet meer het aanbod centraal, maar de leerbehoefte van de individuele leerling of student (12-67 jaar). Goed werkgeverschap is een belangrijke pijler van de koers: medewerkers wordt een passende baan geboden met mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Met een uitdagend en voor Nederland vooruitstrevend onderwijsconcept kunnen we ambitieuze onderwijsprofessionals aan ons binden.

2018 was ook het jaar dat we afscheid namen van Ton Flink. Ton maakte vanaf april 2017 als gedelegeerd bestuurder deel uit van de Raad van Bestuur. Met zijn enorme kennis en uitgebreide ervaring in het beroepsonderwijs heeft Ton een zeer gewaardeerde inbreng in het bestuur gehad. Wij bedanken hem voor zijn inzet en hopen dat hij nog lang mag genieten van zijn welverdiende pensioen. Rob Neutelings werd op 1 maart benoemd tot voorzitter Raad van Bestuur (vanaf voorjaar 2017 ad interim); Marc van Campenhout trad op 1 augustus aan als lid van het bestuur. Toezichthouder Herman Beijerink nam na zes jaar afscheid van de Raad van Toezicht; we willen hem graag bedanken voor zijn constructieve inbreng en steun in de afgelopen jaren. Helaas moesten we in het verslagjaar afscheid nemen van Mary Groenewoud als lid van de Raad van Toezicht. Zij trad af in maart en overleed in november; wij herinneren ons haar als een betrokken en toegewijd toezichthouder.

Tot slot: we willen alle ROC-collega's bedanken voor hun betrokkenheid en inzet in 2018!
Raad van Bestuur

Rob Neutelings (voorzitter), Andrea Kaim, Marc van Campenhout

2 Verslag

2.1 Vanuit de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht was in 2018 betrokken bij belangrijke ontwikkelingen binnen ROC West-Brabant op het gebied van de kwaliteit van het onderwijs en bij de voortgang van het programma Klaar voor de Toekomst. De Raad van Toezicht verleende goedkeuring aan o.a. de jaarrekening 2017, de begroting 2018 en aan de overdracht van aandelen van Brillantnet en IT-Workz. Voorts kwamen dit verslagjaar de afronding van het onderzoek bestuurlijk handelen en van het vierjaarlijks onderzoek prominent aan de orde. De Raad van Toezicht vergaderde zes keer evenals de Auditcommissie; de Onderwijscommissie kwam drie keer bijeen. De Raad van Toezicht kwam in wisselende samenstelling meerdere keren bij elkaar in verband met de werving en selectie van het nieuwe lid van de Raad van Bestuur en twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht en in het kader van de jaarlijkse beoordelingsronde van de bestuurders.

De Raad van Toezicht is daarnaast enkele malen schriftelijk geïnformeerd over specifieke ontwikkelingen en de voorzitter van de Raad van Toezicht had regelmatig contact met de voorzitter van de Raad van Bestuur. Tot slot voerde een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht tweemaal overleg met de Ondernemingsraad en voerde de voltallige Raad van Toezicht in november een afrondend gesprek met de Inspectie in het kader van de afronding van het vierjaarlijks onderzoek. De Raad van Toezicht bezocht voorts een viertal scholen en/of colleges en er werd een themasessie over Governance georganiseerd met bestuur en directeuren.

Governance

De Raad van Toezicht houdt toezicht op ROC West-Brabant en houdt daarbij rekening met zowel het ROC als ook het publieke belang. De Raad van Toezicht hanteert de governancecode voor de mbo-sector. Een van de kernelementen daarin is de scheiding tussen toezicht en bestuur. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van de Raad van Bestuur, het behoud van een gezonde financiële basis en de aanwezigheid van een strategische visie op het functioneren van het ROC.

Conform de branchecode goed bestuur hanteert de Raad van Toezicht van ROC West-Brabant een toezichtkader met expliciete doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht. De taakverdeling en werkwijze van de Raad van Toezicht zijn neergelegd in een huishoudelijk reglement en daarnaast zijn er reglementen voor de Audit- en Onderwijscommissie (reglement Auditcommissie is aangepast in 2018). De Raad van Toezicht hanteert voorts een profielschets voor de omvang en samenstelling van de Raad van Toezicht, draagt zorg voor een transparante klokkenluidersregeling en stelt een eigen rooster van aftreden vast. De algemene profielschets en de klokkenluidersregeling zijn op de website geplaatst.

Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht heeft najaar 2018 een uitgebreide zelfevaluatie uitgevoerd en werd daarbij ondersteund door een extern bureau.

Ter voorbereiding van de evaluatie zijn individuele gesprekken gevoerd met alle leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur, met de manager Internal Audit, de voorzitter van de Ondernemingsraad en met de secretaris van de Raad van Toezicht. Vervolgens zijn de bevindingen van deze gesprekken besproken in een plenaire sessie met de voltallige Raad van

Toezicht, Raad van Bestuur en de secretaris Raad van Toezicht. De eindrapportage is in de decembervergadering van de Raad van Toezicht besproken.

Benoemingen Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in november met verslagenheid kennis genomen van het overlijden van oud-toezichthouder Mary Groenewoud. Mary was een toegewijd en betrokken toezichthouder en een zeer gewaardeerde collega. Eind 2018 nam Herman Beijerinck afscheid van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht dankt Herman voor zijn waardevolle inbreng en de plezierige samenwerking van de afgelopen jaren.

In samenwerking met een extern werving- en selectiebureau zijn Renata Voss per 1 februari en Huug de Deugd per 1 december 2018 toegetreden tot de Raad van Toezicht.

Horizontale dialoog

De Raad van Toezicht ziet er op toe dat externe belanghebbenden betrokken worden bij de ontwikkeling van beleid en dat dit met hen als stakeholders wordt gecommuniceerd. De Raad van Bestuur treedt regelmatig in overleg met collega-onderwijsinstellingen en er is regelmatig contact met het werkveld. Op locatieniveau worden de externe contacten behartigd door de directeuren van de vmbo-scholen en mbo-colleges. Zij koppelen terug naar de bestuurders die in voorkomende gevallen de Raad van Toezicht informeren.

De Raad van Toezicht geeft zelf uiting aan de horizontale dialoog door de zgn. onderwijstoer van de Raad van Toezicht: tweemaal per jaar wordt een volledige dag besteed aan het bezoeken van twee scholen of colleges. De Raad van Toezicht gaat daar het gesprek aan met leerlingen/studenten en/of ouders en met medewerkers en management. Ook wordt regelmatig een themasessie georganiseerd waarbij met gremia als directie en Ondernemingsraad aan de hand van een specifiek thema wordt gesproken over ontwikkelingen.

2.1.1 Vanuit de commissies van de Raad van Toezicht

Verslag van de Commissie Onderwijs en HR

De Commissie Onderwijs en HR wordt gevormd door Saskia Boelema (voorzitter), Renata Voss, Herman Beijerinck (tot en met 31-12-2018) en Huug de Deugd (vanaf 1-12-2018). Vanaf het najaar is de Onderwijscommissie omgedoopt naar de Commissie Onderwijs en HR. Vanuit de Raad van Bestuur is de portefeuillehouder Onderwijs en HR aanwezig bij dit overleg alsmede de directeuren Onderwijs en HR. De commissie bespreekt rapportages en ontwikkelingen op het terrein van onderwijs en kwaliteit en koppelt haar bevindingen mondeling en (via het verslag) schriftelijk terug naar de Raad van Toezicht. In het verslagjaar stond de kwaliteitsagenda prominent op de agenda, naast het verbeterplan Graaf Engelbrecht, het vierjaarlijks onderzoek, het sociaal jaarverslag, de kwartaalrapportage, enkele tevredenheidsonderzoeken en het verbeterplan BPV.

Verslag van de Auditcommissie

De Auditcommissie wordt na het vertrek van Mary Groenewoud vanaf voorjaar 2018 bemenst door Wim Kraaijeveld (voorzitter). De werving voor een nieuw lid is in gang gezet; afgesproken is dat Guy Buck als lid Raad van Toezicht tot het aantreden van dit nieuwe lid optreedt als plaatsvervangend lid van de Auditcommissie. De Auditcommissie beoordeelt voorafgaand aan vergaderingen van de Raad van Toezicht de financiële rapportages en ontwikkelingen alsmede de

rapportages vanuit Internal Audit en koppelt haar bevindingen mondeling en (via het verslag) schriftelijk terug naar de Raad van Toezicht. De voorzitter van de Auditcommissie heeft tussentijds regelmatig contact met de manager Internal Audit. Vanuit de Raad van Bestuur is de portefeuillehouder Financiën aanwezig alsmede de directeur Finance & Control en de manager Internal Audit. De accountant is in elk geval aanwezig bij de bespreking van de jaarrekening en de managementletter, maar woont in de praktijk vrijwel alle overleggen van de Auditcommissie bij. In het verslagjaar stonden begroting, jaarrekening en managementletter op de agenda, naast kwartaalrapportages en diverse rapportages van Internal Audit.

De Auditcommissie was nauw betrokken bij de certificering van Internal Audit. 7 januari 2019 kreeg Internal Audit het Certificaat Kwaliteitstoetsing van de beroepsorganisatie Instituut van Internal Auditors (IIA) uitgereikt. Hiermee is ROC West-Brabant de eerste ROC-instelling in Nederland die dit certificaat heeft behaald.

Verslag van de Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie wordt gevormd door Guy Buck (voorzitter) en Bert Heikens. In het verslagjaar stonden de benoeming van een nieuwe bestuurder en de werving/selectie van een tweetal nieuwe toezichthouders hoog op de agenda. Dit resulteerde in de benoeming van Marc van Campenhout als bestuurder per 1 augustus 2018, Renata Voss als toezichthouder per 1 februari 2018 en Huug de Deugd als toezichthouder per 1 december 2018.

In het kader van de beoordeling van het functioneren van de bestuurders is najaar 2018 conform de in 2017 vastgestelde beoordelingssystematiek een beoordelingsproces gestart waarbij de remuneratiecommissie aan de hand van een 360 graden-feedback een zevental gesprekken heeft gevoerd met zowel college- als stafdirecteuren als ook met de voorzitters van de Ondernemings- en de Studentenraad. De bestuurders hebben een zelfevaluatie opgesteld aan de hand van de bestuursagenda 2018 en blikken vooruit aan de hand van de door hen opgestelde bestuursagenda 2019. Het beoordelingsproces wordt in januari 2019 afgerond.

Bezoldiging

ROC West-Brabant is ingedeeld in de hoogste bezoldigingsklasse (G) gezien haar grootte en combinatie van onderwijssoorten (vo, vmbo en mbo). De leden van de Raad van Toezicht wordt een vaste vergoeding verstrekt. Reiskosten en andere onkosten worden niet vergoed. De vergoeding is gebaseerd op een vastgesteld percentage (15% voorzitter/10% lid RvT) van de maximale beloning voor een lid Raad van Bestuur, geldend voor toezichthouders volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT); in de jaarrekening zijn de bedragen terug te vinden.

Op 19 december 2018 heeft de Raad van Toezicht in aanwezigheid van de Raad van Bestuur besloten de eigen bezoldiging per 2019 te verhogen naar het WNT-maximum (met indexering).

2.1.2 Samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2018

A. Heikens, voorzitter Raad van Toezicht, werkzaam in de advocatuur, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 25 februari 2014, lid Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Parttime werkzaam als 'off counsel' bij AKD NV (advocatuur en notariaat) na zijn terugtrekking als partner/aandeelhouder;
- Voorzitter Bestuur Stichting derden gelden Promese Logistics;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Urban Studios Bestuur BV;

- Lid Board Overman AB Zweden;
- Lid van de Raad van Commissarissen van Automotive Facilities Brainport Holding NV;
- Parttime werkzaam als directeur van Bedrijven-en Kantorencentrum Lansinkveste BV;
- Parttime legal counsel Stichting FB Oranjewoud;
- Parttime special counsel Venturis Consulting BV.

W. Kraaijeveld, vicevoorzitter Raad van Toezicht, zelfstandig adviseur, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 4 november 2014, voorzitter Auditcommissie

Nevenfuncties

- Lid Bestuur Stichting Mikrocentrum Nederland;
- Lid Raad van Commissarissen Automotive Facilities Brainport Holding NV;
- Voorzitter Bestuur Stichting AK Gem-groep;
- Voorzitter Bestuur Stichting AK Van Rijsingen Beheer BV;
- Financieel directeur a.i. Spectator Video Technology Holding BV;
- Penningmeester Vereniging Business Cuisine Eindhoven;
- Voorzitter Investment Committee Eindhoven Venture Capital Fund II;
- Penningmeester Stichting Pelgrimshoeve Kafarnaüm.

H.C.W. Beijerinck, Emeritus hoogleraar TU Eindhoven, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 26 februari 2013, lid onderwijscommissie (afgetreden per 31 december 2018)

Nevenfuncties

- Bestuurslid Forum on Physics and Society, European Physical Society;
- Columnist Europhysics News;
- Directeur grootaandeelhouder (DGA) Common Commerce BV consultancy voor high-tech industry en university.

M.J.R. Groenewoud, vice-voorzitter Raad van Bestuur Amphibia, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017, lid van de Auditcommissie (afgetreden per 31 maart 2018)

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Stichting Vitras;
- Lid Raad van Toezicht Stichting de Gelderhorst;
- Lid bestuur Stichting Walter Maas/Huize Gaudeamus.

G.W.I.M. Buck, voorzitter Raad van Bestuur Stichting Aafje, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017, voorzitter van de Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Lid Raad van Commissarissen Stichting Woonbedrijf Eindhoven;
- Lid Stichting Klachtencommissie Rijnmond;
- Voorzitter stichting ConForte, samenwerkende ouderenzorginstellingen in Rotterdam;
- Lid landelijke governancecommissie zorg/scheidsgerecht zorg.

R.G.K Voss, Raad van Bestuur Stichting BOOR, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 21 februari 2018, lid van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties

- Lid beoordelingscommissie kwaliteitsafspraken MBO
- Lid raad van toezicht van: Stichting Huis van de Technologie;
- Bestuurslid stichting bijzondere leerstoel onderwijsrecht Erasmus Universiteit.

S. Boelema, leidinggevende van het Kennis en Expertise Centrum (KEC) van het Driespan, onderdeel van de Koraalgroep, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017, voorzitter van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht MIKZ kinderopvang;
- Lid Raad van Toezicht Amarant groep;
- Lid Bestuur AIT;
- Lid Raad van toezicht PON;
- Voorzitter Stichting Paragames Breda;
- Voorzitter Stichting Internationaal Stiltefestival.

H. de Deugd, College van Bestuur Hogeschool Inholland, zitting in Raad van Toezicht met ingang van 1 december 2018, lid van de Commissie Onderwijs en HR

Nevenfuncties;

- Bestuurslid Echo;
- Bestuurslid Ben Sajet;
- Bestuurslid AVAG (Academie Verloskunde Amsterdam/Groningen);
- Lid adviescommissie VSB fonds;
- Lid van de Bestuurscommissie Onderwijs bij de Vereniging Hogescholen.

2.2 Vanuit de Raad van Bestuur

2018 stond in het teken van het bepalen van de nieuwe koers en van de formele afronding van een tweetal inspectieonderzoeken. Naar aanleiding van het oordeel van de Inspectie over bestuurlijk handelen (2017) en het daarop volgende vierjaarlijks onderzoek (2018) zijn al in 2017 tal van maatregelen ingezet op het gebied van kwaliteit, cultuur en sturing. Aan de hand van dit traject werd najaar 2017 geconcludeerd dat de organisatie in de huidige vorm niet meer kon voldoen aan de eisen van de moderne tijd. De organisatiecontext met een van oudsher decentrale traditie en afzonderlijk geprofileerde merken past niet meer bij de maatschappelijke uitdagingen van nu en van de toekomst. Om in te kunnen blijven spelen op demografische ontwikkelingen, een veranderende arbeidsmarkt en toenemende concurrentie is een efficiëntere organisatie van het onderwijs vereist en is veel meer synergie nodig tussen vmbo en mbo. Daarom is najaar 2017 een nieuwe koers gekozen in de vorm van het verandertraject 'Klaar voor de Toekomst'. In 2018 is vol ingezet op het vormgeven van de nieuwe koers en de neerslag hiervan in zowel de Kwaliteitsagenda 2019-2022 als de Regionale Agenda Beroepsonderwijs.

2.2.1 Een nieuwe koers

De eerste fase van de (najaar 2017) aangekondigde nieuwe koers in de vorm van het verandertraject 'Klaar voor de toekomst' werd op 4 oktober 2018 afgesloten met de presentatie van de resultaten uit deze fase. De richting naar toekomstgericht beroepsonderwijs werd daarmee helder en de komende jaren zullen het onderwijs en de organisatie heringericht worden

om de stevige ambities waar te kunnen maken. Vanzelfsprekend sluit de nieuwe koers deels aan op eerdere initiatieven. Het verschil is dat er nu een daadwerkelijke keuze wordt gemaakt voor beroepsonderwijs waarbij niet alleen wordt ingespeeld op de vraag vanuit het werkveld en op demografische ontwikkelingen maar vooral ook op de uitdagingen van de toekomst. ROC West-Brabant wil niet alleen opleiden voor de huidige arbeidsmarkt, onze leerlingen en studenten worden ook voorbereid op de banen van de toekomst. Om daadwerkelijk vorm te kunnen geven aan toekomstgericht beroepsonderwijs hebben we het afgelopen jaar een achttal strategische keuzes gemaakt. Deze vormen de basis van wat wij willen zijn en waar we voor staan:

- Wij zijn het beroepsonderwijs in de regio;
- De leerbehoefte van de individuele leerling of student staat centraal;
- De leerling en student kunnen zich voortdurend ontwikkelen;
- Ons vertrekpunt is een collectief dynamisch portfolio;
- Leren, werken en innoveren wordt verbonden in leergemeenschappen;
- De relaties met belanghebbenden zijn wederkerig;
- Wij zijn excellent werkgever;
- Wij verwachten van onze medewerkers dat zij aantoonbaar toegevoegde waarde leveren.

Deze thema's zijn niet allemaal nieuw, maar sluiten wel stuk voor stuk aan bij de richting die we gekozen hebben. In onze visie staat de leerbehoefte van de leerling of student centraal. Het traditionele beeld van een jeugdige deelnemer of student wordt losgelaten: de leerling of student is tussen de 12 en 67 jaar oud en kiest een traject dat past bij zijn of haar ontwikkeling. Centraal staat daarom een collectief dynamisch portfolio waarbij elke leerling of student een traject op maat volgt. De inhoud en de inrichting van het onderwijs vormen het uitgangspunt; de inrichting van systemen en de aanpassing van de organisatie vloeien daar logischerwijze uit voort. In het voorjaar is een nieuwe besturingsfilosofie gekozen, als uitgangspunt voor de nieuwe aansturing. De besturingsfilosofie beschrijft de manier waarop de specifieke taken en verantwoordelijkheden in de organisatie belegd zijn met als doel de collectieve ambitie te realiseren: leerlingen en studenten een kansrijke toekomst bieden met een goede aansluiting op de arbeidsmarkt. De uitgangspunten van de wijze waarop ROC West-Brabant bestuurd wordt, zijn vastgelegd in een aantal formele documenten (statuten en reglementen). Binnen deze kaders gaat het om de wijze waarop de besturingsfilosofie in het professionele gedrag tot uiting komt. Er moet een balans zijn tussen de sturingsmogelijkheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur (corporate governance) enerzijds en de taken en verantwoordelijkheden van directeuren, managers, onderwijsgevend en ondersteuners anderzijds (professionele ruimte). In de nieuwe filosofie staan de begrippen inspirerend leiderschap, ruimte voor de professional, een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en toekomstbestendig centraal.

Kwaliteitsagenda

Onze opdracht is helder: 'wij zijn van beroepsonderwijs'. Uitgangspunten zijn een herkenbare sectorale indeling, resultaatverantwoordelijke teams, meer bestuurlijke aandacht voor het vmbo als belangrijk startpunt van de beroepskolom versterking samenwerking met vmbo in de regio en afscheid van de beide VO-scholen en BV's. De afgelopen jaren hebben wij in het kader van de Kwaliteitsafspraken 2015- 2018 de volgende thema's benoemd: Professionalisering, VSV, Taal en rekenen, Studiewaarde, BPV, Herziening kwalificatiestructuur en Excellentie. In de lijn van onze nieuwe koers hebben wij nu een aantal keuzes gemaakt waarmee we de omslag naar toekomstgericht beroepsonderwijs willen realiseren. Deze zijn geconcretiseerd naar thema's in de nieuwe kwaliteitsagenda. De thema's vanuit de kwaliteitsafspraken 2015-2018 komen impliciet

of expliciet terug in de thema's die wij aandragen voor de nieuwe kwaliteitsagenda. Op die manier krijgt onze interne ontwikkelagenda een extra stimulans en garanderen we continuïteit daar waar noodzakelijk.

Voor de kwaliteitsagenda 2019-2022 hebben we naast de vier landelijke speerpunten in overleg met Kennispact mbo Brabant twee thema's benoemd en tot slot zijn drie thema's toegevoegd die voortkomen uit onze specifieke omstandigheden. Dit resulteert in een negental thema's:

- Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst (landelijk)
- Jongeren in een kwetsbare positie (landelijk);
- Gelijke kansen in het onderwijs (landelijk);
- Leven Lang Ontwikkelen (in samenwerking met Kennispact mbo Brabant);
- Macrodoelmatigheid in opleidingsaanbod in Brabant (in samenwerking met Kennispact mbo Brabant);
- Integratie vmbo/mbo (ROC West-Brabant);
- Toekomstperspectief groen onderwijs (landelijk);
- Lerende organisatie (ROC West-Brabant);
- Excellentie (ROC West-Brabant).

Vanzelfsprekend sluiten de gekozen thema's naadloos aan bij onze ambities en zijn de thema's getoetst bij een aantal interne en externe stakeholders (regionale partners, Studentenraad en Ondernemingsraad). De door ons ingediende Kwaliteitsagenda is medio mei 2019 met een positief advies van de Commissie Kwaliteitsafspraken mbo bij de minister van OCW ingediend.

Regionale Agenda Beroepsonderwijs

West-Brabant kent forse uitdagingen in de beroepsbevolking. Bedrijven en maatschappelijke organisaties schreeuwen om goed personeel; de instroom in het beroepsonderwijs loopt terug én de komende jaren vindt een grote uitstroom van goed opgeleide werknemers naar pensioen plaats. Daarom is het tijd om de handen ineen te slaan en samen te werken om als West-Brabantse gemeenten, bedrijven en onderwijsinstellingen te komen tot een gezamenlijke beroepsonderwijsagenda. Doel van deze agenda is te zorgen dat we zo veel mogelijk mensen opleiden die nodig zijn voor de West-Brabantse bedrijven. Nu investeren in beroepsonderwijs is een garantie voor een economische en sociaal vitale regio.

Op 4 september 2018 vond op initiatief van ROC West-Brabant de startconferentie van de regionale agenda voor beroepsonderwijs West-Brabant plaats. De sessie was breed opgezet met circa 90 vertegenwoordigers vanuit het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven die het belang van een duurzame samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt onderschreven. Ambitieuze jongeren en volwassenen moeten worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen; het onderwijs moet hen voorbereiden op de arbeidsmarkt van nu en later. De Regionale Agenda Beroepsonderwijs is 26 november 2018 in aanwezigheid van een groot aantal stakeholders formeel aangeboden aan minister Van Engelshoven (OCW).

2.2.2 Kwaliteitszorg en Inspectieonderzoeken

Het bevoegd gezag verwacht dat alle opleidingen aan de wettelijke vereisten voldoen. Met betrekking tot onderwijs en examinering is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht. Met bijvoorbeeld studenttevredenheidsonderzoek en audits worden de voortgang en resultaten in beeld gebracht. In hoofdstuk 5.9 wordt nader ingegaan op ons kwaliteitsbeleid.

Bestuurlijk handelen

De inspectie heeft najaar 2018 aangegeven vertrouwen te hebben in de ontwikkelingen op het gebied van sturing door de Raad van Bestuur (ROC West-Brabant en AOC Prinsentuin). Het traject bestuurlijk handelen werd daarmee afgesloten; overgegaan wordt op de reguliere toezichtcyclus.

Vierjaarlijks onderzoek

Op basis van het vierjaarlijks onderzoek (voorjaar 2018) constateerde de Inspectie dat grote stappen zijn gezet. Dit blijkt niet alleen uit de cultuur maar ook uit de sturing en uit het feit dat de financiën op orde zijn. De Inspectie concludeerde vertrouwen te hebben in beide instellingen (ROC West-Brabant en AOC Prinsentuin) en geeft aan dat het opleidingsaanbod inhoudelijk goed aansluit bij regionale ontwikkelingen (score: voldoende).

Eind 2018 werden beide inspectietrajecten afgesloten met een afrondend gesprek met respectievelijk de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht.

2.2.3 Verbetertraject Graaf Engelbrecht

Naar aanleiding van de bevindingen van de Inspectie dat leidde tot het predicaat 'zeer zwak' is een intensief verbetertraject gestart. Op tal van fronten worden maatregelen genomen om de kwaliteit te verbeteren; de Raad van Bestuur is nauw betrokken bij dit verbetertraject. Voorjaar 2019 vindt een herbeoordeling plaats.

2.2.4 Briljant Breda BV en IT-Workz

In het kader van de nieuwe koers is ook de organisatiestructuur van ROC West-Brabant herbezien. Dit leidde in het verslagjaar tot de overdracht van twee BV's: Briljant Breda BV en IT-Workz. De aandelen van Briljant Breda BV zijn per medio juni verkocht; die van IT-Workz per medio november.

2.2.5 Vitalis College

De nieuwbouw van het Vitalis College is met ingang van schooljaar 2018-2019 in gebruik genomen. Het gebouw is voorzien van de nieuwste technieken op het gebied van duurzaamheid en is flexibel ingedeeld om in te kunnen spelen op het onderwijs van de toekomst. In verband met een forse groei van het aantal studenten konden niet alle opleidingen meeverhuizen: de opleiding Onderwijsassistent blijft vooralsnog gehuisvest in het oude gebouw.

2.2.6 Certificering Internal Audit

ROC West-Brabant heeft in 2017 een afdeling Internal Audit ingericht. Najaar 2018 is gestart met een certificeringstraject. Dit resulteerde op 7 januari 2019 in de formele uitreiking van het Certificaat Kwaliteitstoetsing van de beroepsorganisatie Instituut van Internal Auditors (IIA). Hiermee is ROC West-Brabant de eerste gecertificeerde ROC-instelling in Nederland.

2.3 Vanuit de Medezeggenschap

2.3.1 Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad heeft in 2018 weer een groot aantal zaken en veranderingen, al dan niet wettelijk verplicht, voor de medewerkers van ROC West-Brabant scherp gevolgd en nadrukkelijk zijn invloed uitgeoefend om de medewerkersbelangen goed te vertegenwoordigen. Dit heeft soms geleid tot intensieve debatten die hebben bijgedragen aan een goede besluitvorming. In 2018 waren er tussentijdse verkiezingen ten behoeve van 1 plaats voor het OPB van de Ondernemingsraad. Ook vonden er 2 wisselingen plaats. Met de Raad van Toezicht is twee keer overlegd over actuele onderwerpen.

In elf vergaderingen met de Raad van Bestuur zijn diverse adviezen en instemmingen aan de Ondernemingsraad voorgelegd. Er is overleg geweest over o.a. de vakantieregeling OP mbo/vmbo en OPB, herplaatsingsregeling, POA, formatiebeleid en hoofdlijnen begroting. Op de portal zijn de notulen van de overleggen te vinden. In het afgelopen jaar is de Nieuwe Koers bij ROC verder uitgezet en wordt de Ondernemingsraad nauw betrokken bij de ontwikkelingen. Een goede samenwerking met de Raad van Bestuur is voor de Ondernemingsraad noodzakelijk en ook dit jaar is weer gebleken dat hiervan nog altijd sprake is. 2019 zal vooral in het teken staan van de invulling van de Nieuwe Koers, de richting is helder. Onderstaand een overzicht van de onderwerpen waarover instemming of advies gevraagd is.

Onderwerp	Datum	Instemming of advies	Afgehandeld
Notitie uitgangspunten financieel beleid vanaf 2019	25.1.2018	Advies	1.2.2018
Regeling gesprekcycclus	25.1.2018	Instemming	Instemming 05.2.2018
Vakantieregeling OP MBO/OP VMBO/OBP	25.1.2018	Instemming (geen)	22.3.2018
Aanstelling in meerdere functies	08.3.2018	Instemming (geen)	22.3.2018
Herplaatsingsregeling	08.3.2018	Instemming	22.3.2018
Topstructuur ROC WB	29.3.2018	Advies	29.3.2018
Persoonlijk Ouderen Arrangement (POA)	19.4.2018	Instemming	23.4.2018
Herziene vakantieregeling per 10.4.2018	19.4.2018	Instemming (geen)	23.4.2018
Werkoverleg onderwijsteams	28.6.2018	Instemming	28.6.2018
Centraal Examenreglement 2018-2019	28.06.2018	Instemming	28.6.2018
3 ^e instemmingsverzoek nieuwe vakantieregeling onderwijspersoneel en nieuwe medewerkers	28.06.2018	Instemming	28.6.2018
Formatiebeleid	28.06.2018 11.10.2018	Instemming	25.10.2018
Twee profielen Raad van Toezichtleden	06.09.2018	Advies	06.09.2018
Vakantieregeling voor medewerkers OBP voor 1.8.2018 in dienst	11.10.2018	Instemming	25.10.2018
3 functieomschrijvingen Manager internal audit/Senior informatiemanager/Schoolpsycholoog	11.10.2018	Instemming	29.10.2018
Hoofdpijnen begroting 2019	25.10.2018	Instemming	01.11.2018
Overdracht aandelen (100 %) IT Workz	22.10.2018	Gedeeld advies samen met OR IT WORKZ	25.10.2018
De richting is helder! Gevolgen van de strategische koers van ROC WB: wijziging van belangrijke technologische voorziening	01.11.2018	Advies	05.11.2018 Reactie OR (niet adviesplichtig)

2.3.2 Studentenraad

De ROC-Studentenraad is samengesteld uit een afvaardiging van studenten van de mbo colleges en leerlingen van de vmbo scholen. Deze raad weet steeds meer haar positie in de medezeggenschap in te nemen. Naast deelname aan de Studentenraad hebben leden daarvan ook zitting gehad in de stuurgroep Klaar voor de Toekomst en de toetsingscommissie projecten kwaliteitsagenda. Tevens zijn zij in gesprek geweest met de Inspectie in het kader van het vierjaarlijks onderzoek, een kennismaking met wethouder Onderwijs van Breda, mevr. Miriam Haagh en leden van de Raad van Toezicht. Om in te stemmen met de hoofdpijnen van de begroting 2019 is er dit verslagjaar intensief contact geweest tussen het bestuur en de Studenten- en Ondernemingsraad. Dit leidde tot een instemming. Daarmee neemt de raad steeds meer haar positie in als volwaardige partner in de medezeggenschap.

Enkele onderwerpen die dit kalenderjaar de agenda van de ROC-studentenraad hebben gepasseerd:

- Protocol medisch handelen;
- Schoolkostenbeleid MBO;
- Aanpassing reglement SR;
- Deelnemersstatuut;
- OOK en POK;
- Vrijwillige bijdrage schoolkosten;
- Centraal examenreglement 2018/2019;
- Functieprofielen werving RvT leden;
- Vierjaarlijks onderzoek.

2.3.3 Centrale Ouderraad vmbo

De ROC West-Brabant Centrale Ouderraad vmbo entiteit bestaat uit een vertegenwoordiging van de Ouderraden vmbo scholen. Uit de leden is een voorzitter gekozen (februari 2018). Bij de vergaderingen is de algemeen directeur vmbo entiteit tot en met 5 juni 2018 aanwezig geweest. In de vergadering op voornoemde datum heeft een lid Raad van Bestuur ROC West-Brabant de plaats van de algemeen directeur overgenomen. De Centrale Raad heeft in 2018 5x vergaderd op diverse “schoollocaties”. Doel hiervan is om kennis te maken met het onderwijs en gebouwen van de diverse vmbo scholen.

Onderwerpen die zijn besproken in 2018

- Reglement Centrale Ouderraad, bevoegdheden (informatief);
- Stand van zaken onderzoeksopdracht; meerjarenperspectief (informatief);
- Inspectie (informatief);
- VSV cijfers (informatief);
- Kwaliteitsagenda/regionale agenda beroepsonderwijs (informatief);
- Gesprek voorzitter Centrale Raad met voorzitter OC;
- Wijziging aansturing vmbo entiteit. De structuur met voorheen de algemeen directeur is in 2018 aangepast door het vervallen van deze functie en door te kiezen voor een andere invulling. De ouderraad heeft hier in eerste instantie tegen geageerd omdat de informatie- en besluitvorming en achterliggende plannen bij de ouderraad niet helder waren. Na gesprekken hierover met o.a. de Raad van Bestuur heeft de Ouderraad met de voorgenomen wijzigingen hiervoor alsnog ingestemd. Het blijft voorsnog een terugkerend agendapunt om goed te volgen hoe deze ontwikkeling uitpakt. (informatief, terugkerend agendapunt);
- Toekomstbestendig onderwijs; nieuwe koers , Programma klaar voor de Toekomst (informatief, terugkerend agendapunt);
- Stand van zaken Robuust vmbo (informatief, terugkerend agendapunt);
- Deelname aan groeps-WhatsApp leden Centrale Ouderraad (besluit);
- Agenda en stukken van de Centrale Ouderraad, doorsturen naar de vmbo Ouderraden (besluit);
- Leden Ouderraden vmbo willen vergadering Centrale Ouderraad bijwonen (besluit);
- Nieuwe leden Centrale Ouderraad en werving (terugkerend agendapunt);

- Verplicht aanschaffen atlassen en woordenboeken (ROC West-Brabant vmbo kijkt kritisch naar aanschaf);
- Arbo, BHV organisatie binnen het ROC West-Brabant; informatie wordt opgevraagd;
- Vrijwillige ouderbijdrage; 2 systemen naast elkaar. Vereenvoudiging betalen wordt onderzocht;
- Topstructuur ROC West-Brabant en aansturing vmbo entiteit schooljaar 2018-2019 (instemming verleend) ;
- Leerlingenstatuut vmbo ISK en Praktijkschool Breda, 2018-2019 en 2019-2020 (instemming verleend).

2.3.4 Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium

Graaf Engelbrecht

De Personeelsgeleding Medezeggenschapsraad van Graaf Engelbrecht bestond in 2018 uit vier personeelsleden, twee ouders en twee leerlingen. De Personeelsgeleding Medezeggenschapsraad kwam gedurende het schooljaar 2017-2018 tien keer bijeen en werkte daarbij steeds met een eigen jaaragenda. Terugkerende onderwerpen op de agenda waren o.a. de begroting, de vakantieregeling, (meerjaren)schoolplan/verbeterplan, vernieuwde organisatiestructuur, functiemix, formatieplan, lessentabel, overgangsregeling, examenreglement en het taakbeleid. Daarnaast was er bijzondere aandacht voor de bezoeken van de Onderwijsinspectie, de uitkomsten van de ouder- en medewerkerstevredenheidsonderzoeken en de mogelijke loskoppeling van het ROC West-Brabant.

Met behulp van diverse trainingen, heeft de Medezeggenschapsraad zich verder bekwaamd en op regelmatige basis, heeft de Medezeggenschapsraad gebruik gemaakt van de expertise van de AOb en de VOO. Periodiek heeft de Medezeggenschapsraad de personeelsleden via het interne, wekelijkse infobulletin geïnformeerd over belangrijke onderwerpen op de agenda. De ouders en leerlingen zijn via de Infograaf en de website van Graaf Engelbrecht door de Medezeggenschapsraad op de hoogte gebracht. Vastgesteld kan worden, dat de regelmaat waarmee de Medezeggenschapsraad de achterban heeft geïnformeerd, geïntensiveerd is. Na een voor Graaf Engelbrecht turbulente periode, kan de Medezeggenschapsraad concluderen dat de samenwerking met de huidige directie soepel en constructief verlopen is.

Stedelijk Gymnasium

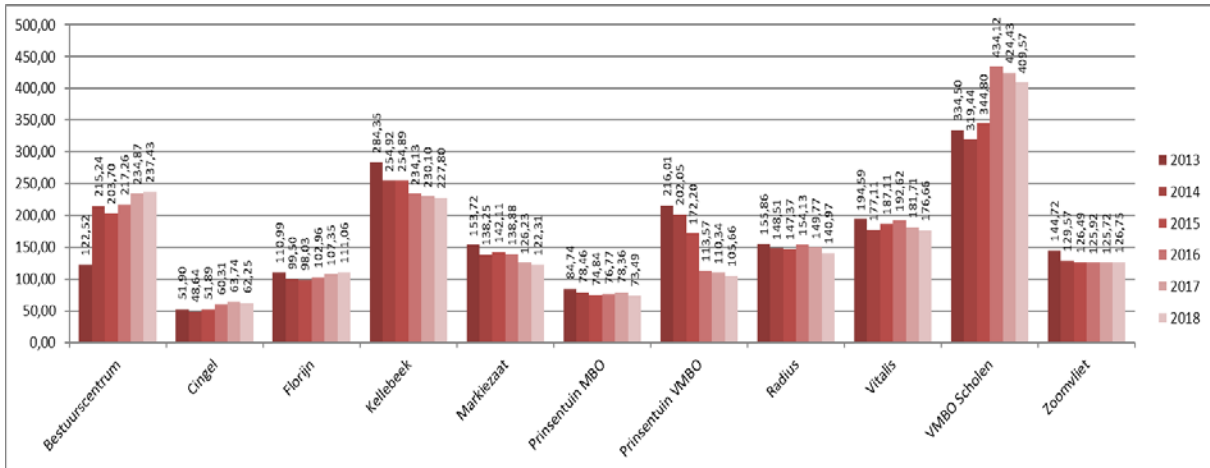
De Medezeggenschapsraad van het Stedelijk Gymnasium Breda (SGB) is samengesteld uit een afvaardiging van leerlingen, ouders en personeelsleden. Gedurende een schooljaar worden acht Medezeggenschapsraad-vergaderingen gehouden. Informatie omtrent alle mededelingen en de stukken die ter instemming of ter advisering aan de Medezeggenschapsraad zijn voorgelegd, is te vinden in de notulen van de Medezeggenschapsraad op de website van de school. Onderwerpen die in 2018 op de agenda van de Medezeggenschapsraad hebben gestaan: leerlingenstatuut, ouderbijdrage, taakbeleid, schoolformatieplan, uitvoeringsplan, algemene verordening gegevensbescherming en begroting.

3 Profiel

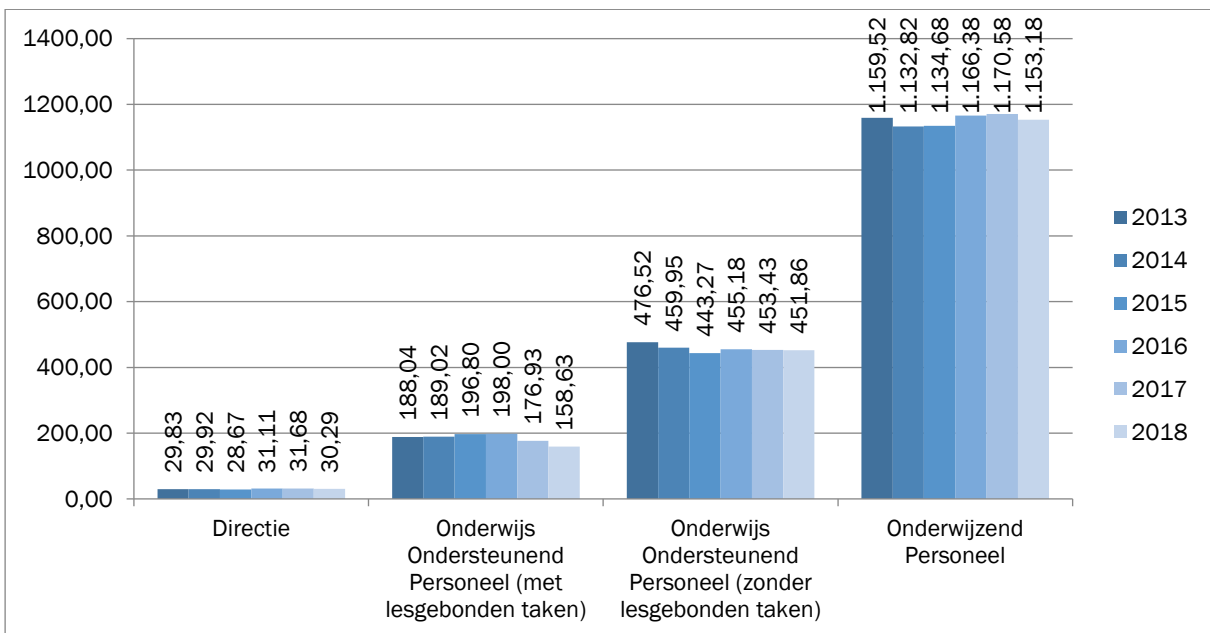
3.1 In cijfers

3.1.1 Personeel

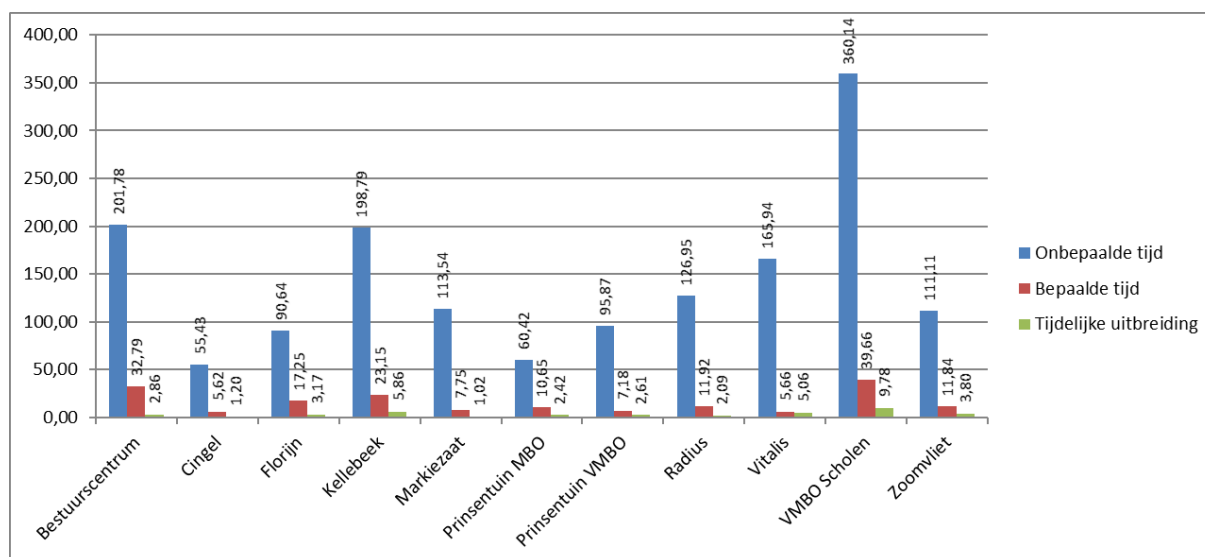
Personeelsbezetting in fte (exclusief inhuur derden):

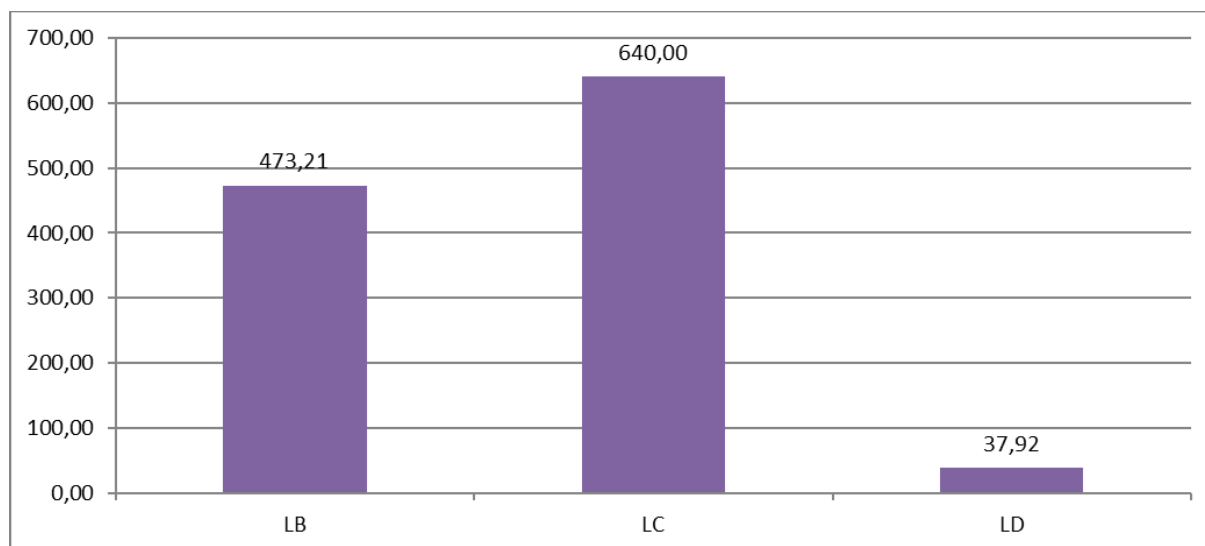
Ontwikkeling in verhouding naar functiecategorie in fte:

Verdeling vast en tijdelijk dienstverband in fte:

Functie-/salarismix ROC West-Brabant in fte:

3.1.2 Onderwijs

Vmbo

Verhouding man/vrouw:

Scholen	M	V	Totaal	2017		2018	
				%M	%V	%M	%V
Effent	357	370	727	49%	51%	49%	51%
ISK Bergen op Zoom	59	67	126	53%	48%	47%	53%
ISK Breda	124	101	225	56%	44%	55%	45%
Pomona	119	34	153	79%	21%	78%	22%
Prinsentuin Aniel	297	334	631	48%	52%	47%	53%
Praktijkschool Breda	184	142	326	55%	45%	56%	44%
Prinsentuin van Cooth	267	379	646	42%	58%	41%	59%
Prinsentuin Oudenbosch	195	215	410	50%	50%	48%	52%
De Ronde	333	117	450	74%	26%	74%	26%

Scala	390	402	792	50%	50%	49%	51%
Steenspil	175	202	377	47%	53%	46%	54%
	2.500	2.363	4.863	-	-	51%	49%
Stedelijk Gymnasium	527	509	1.036	52%	48%	51%	49%
Graaf Engelbrecht	491	294	785	62%	38%	63%	37%
	1.018	803	1.821	-	-	56%	44%
Totaal	3.518	3.166	6.684	47%	53%	53%	47%

Leeftijdsofbouw leerlingen:

Leeftijdscategorie	2018		2017	
	Aantal	%	Totaal	%
<12 jaar	802	12%	1.075	15%
13 en 14 jaar	2.671	40%	2.938	42%
15 en 16 jaar	2.532	38%	2.483	36%
17 en 18 jaar	641	10%	484	7%
>19 jaar	38	1%	14	0%
Totaal	6.684	100%	6994	100%

Leerlingaantallen vmbo:

Scholen	2018	2017	2016	2015
Effent	727	754	799	797
Internationale Schakelklas (ISK)	351	438	419	307
<i>ISK Bergen op Zoom</i>	126	160	-	-
<i>ISK Breda</i>	225	278	-	-
Praktijkschool Breda	326	309	314	326
Prinsentuin Andel	631	684	721	774
Prinsentuin van Cooth	646	725	821	865
Prinsentuin Oudenbosch	410	433	443	449
Scala	792	863	912	902
Steenspil	377	463	537	650
Pomona (zorglocatie)	153	140	159	141
De Ronde (zorglocatie)	450	384	396	393
<i>Totaal vmbo</i>	<i>4.863</i>	<i>5.193</i>	<i>5.521</i>	<i>5.604</i>
Stedelijk Gymnasium	1.036	1.006	970	935
Graaf Engelbrecht	785	795	796	758
<i>Totaal vo</i>	<i>1.821</i>	<i>1.801</i>	<i>1.766</i>	<i>1.693</i>
Totaal	6.684	6.994	7.287	7.297

Woonplaats leerlingen (naar gemeenten):

Gemeente	Aantal studenten	2018	2017
Breda en omgeving	4.881	73%	71%
Bergen op Zoom en omgeving	430	6%	7%
Roosendaal en omgeving	738	11%	12%
Overige gemeenten Noord-Brabant	326	5%	5%
Overige provincies	309	5%	5%
Totaal	6.684	100%	100%

mbo

Verhouding man/vrouw:

Colleges	M	V	Totaal	2018		2017	
				%M	%V	%M	%V
Cingel College	374	412	786	48%	52%	49%	51%
Florijn College	914	850	1.764	52%	48%	52%	48%
Kellebeek College	546	1.608	2.154	25%	75%	23%	77%
Markiezaat College	1.836	88	1.924	95%	5%	96%	4%
Prinsentuin College	484	604	1.088	44%	56%	45%	55%
Radius College	2.477	309	2.786	89%	11%	90%	10%
Vitalis College	812	2.504	3.316	24%	76%	21%	79%
Zoomvliet College	1.136	710	1.846	62%	38%	61%	39%
Totaal	8.579	7.085	15.664	55%	45%	55%	45%

Leeftijdsofbouw studenten:

Leeftijdscategorie	2018		2017	
	Aantal	%	Aantal	%
t/m 19 jaar	10.353	66%	9713	63%
20-29 jaar	4.493	29%	4802	31%
30-39 jaar	374	2%	367	2%
40-49 jaar	287	2%	289	2%
50-59 jaar	152	1%	143	1%
> 60 jaar	5	0%	9	0%
Totaal	15.664	100%	15323	100%

Studentaantallen mbo:

Mbo colleges	2018	2017	2016	2015
Cingel College	786	911	1.010	913
Florijn College	1.764	1.695	1.726	1.650
Kellebeek College	2.154	2.110	2.055	2.230
Markiezaat College	1.924	2.016	2.120	2.211
Prinsentuin College	1.088	1.088	1.123	1.180
Radius College	2.786	2.726	2.853	2.877
Vitalis College	3.316	2.876	2.806	2.899
Zoomvliet College	1.846	1.901	1.981	1.980
Totaal	15.664	15.323	15.674	15.940

Woonplaats studenten (naar provincies):

Provincie	Aantal studenten	2018	2017
Noord Brabant	13.108	84%	84%
Zeeland	1.475	9%	9%
Zuid Holland	943	6%	6%
Aangrenzende provincies	82	1%	1%
Overige Provincies	56	0,4%	0,5%
Totaal	15.664	100%	100%

3.1.3 Educatie

Verhouding man/vrouw:

Educatie	M	V	Totaal	2018		2017	
				%M	%V	%M	%V
Basiseducatie	49	35	84	58%	42%	56%	44%
NT2	170	327	497	34%	66%	44%	56%
VAVO	249	224	473	53%	47%	53%	47%
Totaal	468	586	1.054	44%	56%	49%	51%

Leeftijdsofbouw studenten:

Leeftijdscategorie	2018		2017	
	Totaal	%	Totaal	%
t/m 19 jaar	356	34%	374	37%
20-29 jaar	245	23%	224	22%
30-39 jaar	204	19%	192	19%
40-49 jaar	140	13%	116	11%
50-59 jaar	96	8%	88	9%
>60 jaar	24	2%	24	2%
Totaal	1.054	100%	1.018	100%

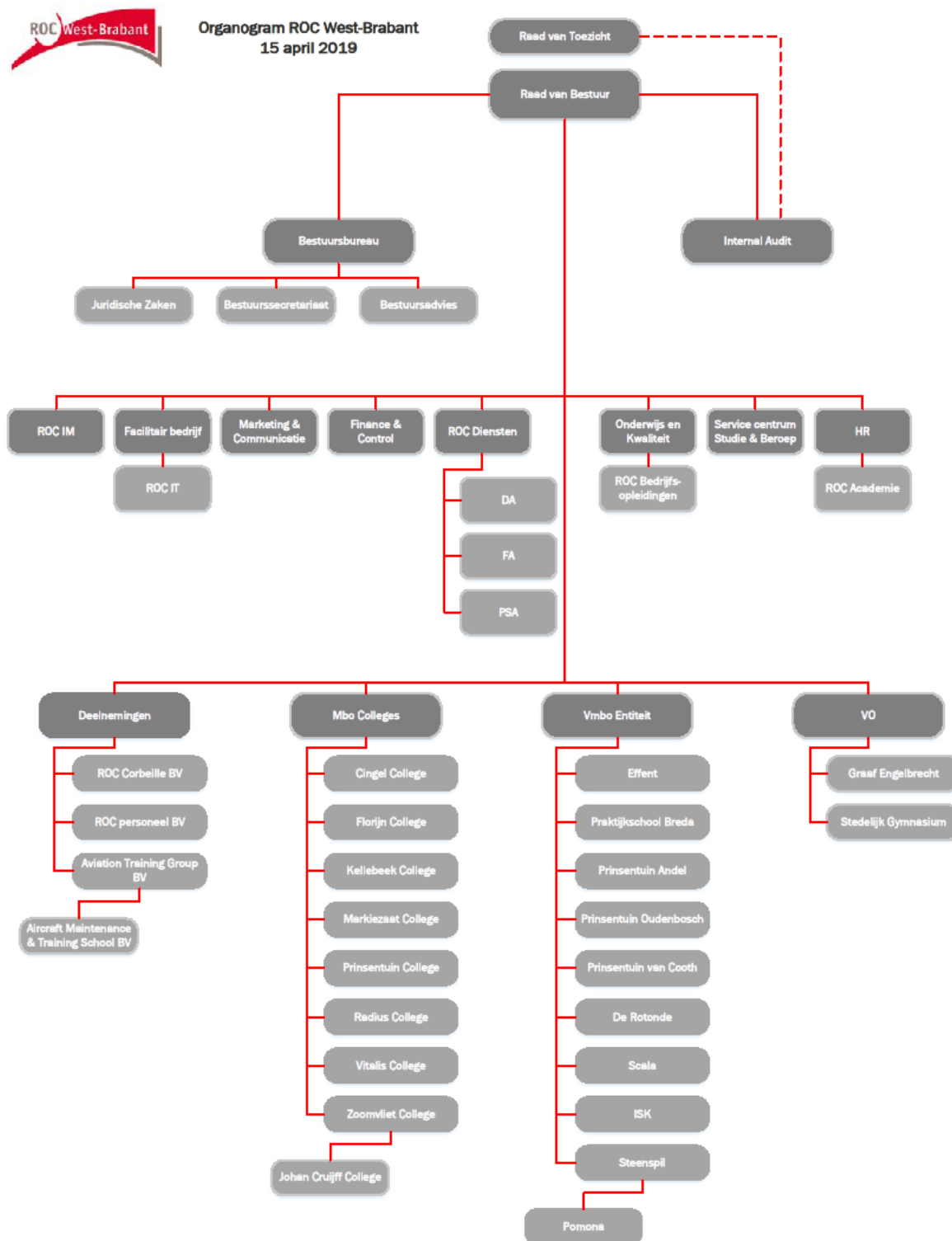
Studentenaantallen educatie:

Educatie	2018	2017	2016	2015
Basiseducatie	84	112	117	100
NT2	497	469	416	364
VAVO	473	437	436	416
Totaal	1.054	1.018	969	880

Woonplaats studenten (naar gemeenten):

Gemeente	Aantal studenten	2018	2017
Breda en omgeving	515	49%	53%
Bergen op Zoom en omgeving	222	21%	17%
Roosendaal en omgeving	291	28%	25%
Overige gemeenten Noord-Brabant	7	1%	1%
Overige provincies	19	2%	4%
Totaal	1.054	100%	100%

3.1.4 Organogram

4 Organisatie en Governance

ROC West-Brabant verzorgt beroepsonderwijs dat aansluit bij de leerbehoeftes van leerlingen en studenten. We begeleiden hen op de weg naar het als professional en burger aantoonbaar bijdragen aan de uitdagingen van de maatschappij van vandaag en morgen, inclusief de arbeidsmarkt.

4.1 Organisatie

ROC West-Brabant en AOC Prinsentuin (als onderdeel van ROC West-Brabant) bieden jongeren en volwassenen vmbo- en mbo-opleidingen (8 vmbo-scholen, 8 mbo-colleges) op alle niveaus. Daarnaast maken een gymnasium en een vwo-havo-mavoscholengemeenschap (ressortierend onder het Openbaar Voortgezet Onderwijs: OVO), de Praktijkschool Breda en ISK (internationale schakelklas) deel uit van onze organisatie en zijn voorts bij één van de mbo-colleges educatieve activiteiten en volwassenenonderwijs ondergebracht. ROC West-Brabant is met bijna 23.000 leerlingen en studenten, ruim 2600 personeelsleden (circa 2000 fte) en een zeer gevarieerd opleidingsaanbod een groot ROC dat onderwijs verzorgt op meer dan 40 locaties in de regio West-Brabant. Er zijn negen ondersteunende diensten: Dienst Onderwijs & Kwaliteit, Facilitair Bedrijf, Finance & Control, Marketing & Communicatie, ROC Diensten, Servicecentrum Studie & Beroep, ROC IM, HR en Bestuursbureau; daarnaast is er de afdeling Internal Audit.

4.2 Samenwerkingsverbanden

ROC West-Brabant heeft een groot verzorgingsgebied. De regio West-Brabant omvat 16 gemeenten in West-Brabant en het Zeeuwse Tholen. De economische ambities van de provincie en in het bijzonder van West-Brabant zijn gebaat bij een perfect werkende arbeidsmarkt met een lage werkloosheid, hoge arbeidsparticipatie en een vraag en aanbod die in balans zijn. In het licht van trends als vergrijzing en ontgroening vraagt dat om een eenduidige en stevige aanpak. De arbeidsmarkt moet veerkrachtiger worden en dus beter dan in het verleden gaan meebewegen met schoksgewijze economische ontwikkelingen. Dat stelt hoge eisen aan de mobiliteit en flexibiliteit van de organisatie. Daarom is in alle tot nu toe opgestelde regiovisies voor West-Brabant als doel opgenomen om het ondernemingspotentieel optimaal te benutten en daartoe het in de regio aanwezige menselijke kapitaal maximaal te ontwikkelen. Werkzekerheid en perspectief op (interessant) werk zijn daarbij belangrijke kernbegrippen; dit vergroot de kans dat kenniswerkers, vakmensen en afgestudeerde jongeren voor de regio behouden blijven. Voor het onderwijs is het de uitdaging om de komende jaren met behulp van een doelmatig onderwijsaanbod, voor voldoende vakbekwaam personeel op de arbeidsmarkt te zorgen. Goed beroepsonderwijs in combinatie met een leven lang leren is een randvoorwaarde voor een economisch duurzame en krachtige regio West-Brabant. Een goede aansluiting op de regio is een belangrijke randvoorwaarde. ROC West-Brabant heeft zich daarom nauw verbonden aan twee belangrijke regionale initiatieven: Kennispact Brabant en de Regionale Beroepsagenda (beide 2018). Daarnaast wordt vanzelfsprekend geparticipeerd in tal van regionale initiatieven en samenwerkingsverbanden. Samenwerkingspartners zijn bijvoorbeeld scholen en instellingen in de regio, zowel in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en hoger onderwijs, lokale en regionale overheden, branchevertegenwoordigers, bedrijven en instellingen en organisaties die een rol spelen in de regionale ontwikkelingen en tot slot het Ministerie van Defensie (opleidingen Veiligheid en Vakmanschap, VeVa). Ook voeren we projecten uit dankzij subsidies uit het Regionaal Investeringsfonds.

4.3 Governance

Statuten en reglementen

ROC West-Brabant wordt bestuurd conform de 'Branchecode goed bestuur in het mbo', de governancecode voor de mbo-sector in Nederland. De code is bij ROC West-Brabant ook van toepassing ten aanzien van het vo en vmbo.

Deelnemingen

De juridische naam van de organisatie is Stichting ROC West-Brabant. De voornaamste taak van de stichting is het verzorgen van onderwijs. Onder de stichting ressorteert een aantal rechtspersonen: deze deelnemingen geven invulling aan afgebakende vormen van dienstverlening. In het verslagjaar is afscheid genomen van Briljantnet Breda (medio juni) en IT-Workz BV (medio november). Per 31 december 2018 resteren de volgende deelnemingen:

- ROC Corbeille BV, hierin is het gebouw aan het Trivium te Etten-Leur ondergebracht;
- ROC Personeel BV, hierin waren tot ultimo 2013 docenten ondergebracht die werden ingezet bij P3transfer BV (BV is nu leeg);
- ATG BV (welke vennootschap op haar beurt 100% van de aandelen houdt in AM&TS BV) ten behoeve van uitvoering van niet-bekostigd onderwijs op het gebied van vliegtuigonderhoudstechniek.

Stichtingen en coöperaties

De Stichting ROC West-Brabant is gelieerd aan een aantal stichtingen en coöperaties. Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel verbonden partijen in de jaarrekening.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is het bevoegd gezag van de Stichting ROC West-Brabant en is belast met het besturen van de stichting. ROC West-Brabant kent een driehoofdig bestuur: Rob Neutelings (voorzitter per 1 maart 2018) en de leden Andrea Kaim en Marc van Campenhout (per 1 augustus 2018). Gedelegeerd bestuurder Ton Flink nam 1 augustus afscheid in verband met pensionering.

Rob Neutelings, voorzitter

Nevenfuncties

- Lid bestuur Coöperatie onderwijshuisvesting Breda e.o. U.A. (Building Breda), onbezoldigd
- Lid bestuur stichting Deltalent, onbezoldigd
- Bestuurder Steunstichting, onbezoldigd
- Commissaris van de NV Maatschappij ter bevordering van industrievestiging te Bergen op Zoom (sinds december 2018). Onkostenvergoeding gaat naar het ROC.

Andrea Kaim-Lamers, lid

Nevenfuncties

- Lid van het College voor Toetsen en Examens, bezoldigd (1 oktober 2018). Vergoeding gaat naar het ROC.

Marc van Campenhout, lid
Nevenfuncties: geen.

Bezoldiging

Bestuurders en toezichthouders in het mbo vallen vanaf 2013 onder de WNT. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders van ROC West-Brabant valt binnen de bandbreedte van de WNT. De bezoldiging van bestuurders en toezichthouders is terug te vinden op blz 112 van de jaarrekening.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op het uitvoeren van de taken met inachtneming van de branchecode goed bestuur in het mbo. In hoofdstuk 2.1 van dit verslag legt de Raad van Toezicht verantwoording af over het uitgevoerde toezicht.

Internal Audit

In 2017 is de afdeling Internal Audit binnen ROC West-Brabant opgericht. Internal Audit heeft tot doel de waarde van de organisatie te vergroten en te beschermen aan de hand van risicogebaseerde assurance- en consultingopdrachten die uiteindelijk leiden tot objectieve inzichten en adviezen. Internal Audit betreft de 3e linie en vormt samen met de 1e linie (management en medewerkers) en de 2e linie (dienst Finance & Control) het 3 Lines of Defence (3 LoD-)model van ROC West-Brabant. Dit 3 LoD-model betreft de totale beheersing van een organisatie rondom risicomangement en control. Kritieke componenten van het model betreffen de samenwerking tussen de verschillende linies, de continue dialoog en de uitwisseling van kennis en informatie. ROC West-Brabant is momenteel bezig met het verder uitkristalliseren van het 3 LoD-model. Begin 2019 is het certificaat Kwaliteitstoetsing van het Instituut van Internal Auditors (IIA) behaald, waarmee wij als eerste ROC in Nederland vanuit de beroepsorganisatie gecertificeerd zijn.

Klachtafhandeling

ROC West-Brabant kent een uitgebreide klachtenregeling die op de website gepubliceerd is. Klachten worden ingediend per e-mail, via een digitaal klachtenformulier of per post. De behandeling van klachten geschiedt in de meeste gevallen door de directeur van het college of dienst waar de klacht zich heeft voorgedaan. Als een klacht niet binnen een college of dienst kan worden opgelost, bestaat de mogelijkheid om - afhankelijk van het onderwerp - de klacht voor te leggen aan één van de interne commissies van ROC West-Brabant. In het verslagjaar zijn in totaal 94 klachten ingediend: 83 van (ouders van) leerlingen of studenten, 11 van medewerkers waarvan 1 klokkenluidermelding. Deze laatste is door de daartoe ingerichte commissie behandeld, de Raad van Bestuur heeft het advies in deze integraal overgenomen.

Commissie beroep voor de examens

De commissie beroep voor de examens behandelt een beroep tegen besluiten van de examencommissie. In kalenderjaar 2018 werden twee beroepen tegen een besluit van de examencommissie aan de commissie voorgelegd. Beide beroepen zijn door de commissie beroep voor de examens niet-ontvankelijk verklaard.

Commissie van bezwaar toelating en verwijdering

Tegen een voorgenomen besluit tot toelating of verwijdering kan een student bezwaar maken. In het kalenderjaar 2018 werd één voorgenomen besluit tot verwijdering ter advisering aan de commissie voorgelegd. Het ingediende bezwaar is door de commissie van bezwaar toelating en verwijdering ongegrond verklaard.

Interne belanghebbende

In het kalenderjaar 2018 zijn vijf klachten voorgelegd aan de commissie interne belanghebbende. Drie klachten van (ouders van) leerlingen konden intern niet worden opgelost en zijn voorgelegd aan de commissie interne belanghebbende. Daarnaast hebben twee medewerkers een klacht voorgelegd aan de commissie interne belanghebbende. Van deze vijf klachten zijn drie klachten in onderling overleg opgelost, is één klacht ongegrond verklaard en is één klacht gedeeltelijk gegrond verklaard.

Ongewenste omgangsvormen

In het afgelopen jaar hebben drie medewerkers een klacht over een ongewenste omgangsvorm ingediend. De afhandeling van deze klachten heeft de Raad van Bestuur gemandateerd aan de HR-directeur. Alle medewerkers hebben hun klacht tijdens de procedure ingetrokken.

Onderwijsgeschillen

In het kalenderjaar 2018 hebben twee medewerkers en één leerling hun klacht voorgelegd aan een externe klachtencommissie waar ROC West-Brabant bij is aangesloten.

Interne commissie personeelsbeleid

In het kalenderjaar 2018 werden drie geschillen aan de Interne Geschillencommissie Personeelsbeleid voorgelegd waarvan één gegrond werd verklaard.

4.4 Risicomanagement

Strategisch en tactisch risicomanagement zijn ingebed in onze beleids- en beheerscyclus. Om een structurele inbedding te borgen is in 2018 een plan van aanpak risicomanagement opgesteld welke in 2019 geïmplementeerd zal worden. Onderstaand zijn de belangrijkste risico's en onzekerheden opgenomen.

Strategische risico's

Krimpende demografie c.q. instroom in relatie tot het huidige onderwijsaanbod

De komende jaren zal de instroom in het onderwijs dalen als gevolg van een afname van het aandeel jongeren in de bevolking vanwege een afname van het geboortecijfer. Daarnaast is er een verschuiving waarneembaar in de onderwijsdeelname. Door maatschappelijke druk gaan meer jongeren na de basisschool naar de havo. Daarnaast kiezen met name vanuit het vmbo steeds meer leerlingen voor de havo-route naar het hbo in plaats van het mbo. Een dalende instroom en een steeds sneller veranderende arbeidsmarkt stellen tevens eisen aan de flexibiliteit van de vastgoedportefeuille.

Steeds sneller veranderende arbeidsmarkt

Vergrijzing, robotisering, flexibilisering en een daling van instroom in het beroepsonderwijs maken dat de arbeidsmarkt snel verandert. Daarnaast is er in diverse sectoren in de regio krapte op de arbeidsmarkt en worden vacatures niet ingevuld.

Om in te spelen op deze onzekerheden en de omslag te maken naar toekomstgericht onderwijs is in 2018 een nieuwe koers opgesteld met o.a. een focus op flexibilisering van het onderwijs aansluitend bij de flexibilisering en vraag van de markt. De verandering begint met het maken van strategische keuzes. Deze keuzes worden nader uitgewerkt in projecten van het programma Klaar voor de Toekomst en projecten van de nieuwe kwaliteitsagenda. De nadere invulling van de strategische keuzes binnen met name de projecten zijn feitelijk de beheersmaatregelen die getroffen zullen worden vanaf 2019.

Personeelsbestand sluit niet aan bij veranderende behoefte

ROC West-Brabant heeft te maken met een verouderd personeelsbestand waardoor binnen enkele jaren een fors deel van het docentenkorps met pensioen zal gaan. In combinatie met het landelijke lerarentekort zal het een hele uitdaging worden om onze ambities te realiseren. Met behulp van een strategische personeelsplanning zal worden geanticipeerd op het risico dat de formatie kwantitatief en kwalitatief niet in interne behoefte voorziet.

Cultuur: weinig veranderbehoefte

Veel medewerkers zijn al heel lang verbonden aan het ROC. Dit heeft zeker voordelen: de relaties met de regio zijn vaak diep verankerd en de verbondenheid met het eigen organisatieonderdeel is groot. Maar het heeft ook zijn weerslag op de cultuur: er is weinig veranderbehoefte. Dit komt de efficiency en de professionele blik niet altijd ten goede. Het is een uitdaging om de teams in het kader van de nieuwe koers te enthousiasmeren en te stimuleren om te komen tot een toekomstbestendige instelling voor beroepsonderwijs. Hiervoor zal onder andere een cultuurtraject doorlopen gaan worden.

Operationele risico's

Aanpassingsvermogen bedrijfsvoering

Uitgangspunt van ROC West-Brabant is dat het onderwijs leidend is; de organisatie, IT systemen en logistiek volgt het onderwijs. De implementatie van de nieuwe koers zal een grote impact hebben op de inrichting van de IT systemen, processen en organisatie. Hierbij bestaat het risico dat de bedrijfsvoering onvoldoende aanpassingsvermogen heeft. Colleges geven daarnaast aan dat IT-systemen nog niet altijd voldoende ondersteunend zijn voor de onderwijsprocessen. Binnen het programma Klaar voor de Toekomst zal in de vorm van deelprojecten aan de slag gegaan worden met het uniformeren van processen en het aanpassen van de systemen op de behoeften van de organisatie.

Wet- en regelgeving

Informatiebeveiliging en privacy

De stabiliteit van onze systemen en infrastructuur wordt bedreigd door cybercrime, te zware belasting van de huidige infrastructuur en noodzaak tot vernieuwing van oude systemen. Wetgeving rond privacy en datalekken kennen hoge boetes bij overtreding. De toenemende afhankelijkheid van internet en informatie uitwisseling betekent dat cybersecurity en privacy hoog op de agenda blijven staan. In 2017 zijn grote stappen gezet op het gebied van informatiebeveiliging en privacy door de beleidskaders op dit gebied vast te stellen. Omdat de mens veelal een belangrijke rol speelt bij het ontstaan van beveiligingsincidenten of datalekken is in 2018 een bewustwordingsprogramma privacy gestart dat zal doorlopen in 2019.

Daar ROC West-Brabant een maatschappelijke functie heeft, wil het ROC in principe een risico averse positie innemen. Niet alle gebeurtenissen/risico's als gevolg van gebeurtenissen zijn echter te voorspellen. Daarnaast zijn keuzes hoe om te gaan met risico's ook gebaseerd op kosten/baten afwegingen. Alhoewel alle genoemde risico's direct dan wel indirect impact hebben op het resultaat, is het aannemelijk dat het ene risico directer impact heeft op de omvang van het resultaat dan het andere risico. Dat komt omdat er opbrengsten kunnen worden misgelopen als het risico zich voordoet, dan wel dat er extra kosten gemaakt moeten worden.

Conclusie

Met risicomangement wil ROC West-Brabant een bewuste en actieve bijdrage leveren aan de realisatie van de doelstellingen en aan het continue verbeteren van de kwaliteit en sturing van de organisatie. Indien risico's zich al hebben voorgedaan en beheersmaatregelen zijn gedefinieerd om de risico's te mitigeren dan worden deze geregistreerd in het bijsturingregister. Door de bijsturing te bundelen en te integreren in de kwartaal- en gesprekscyclus. Deze kan dan beter gemonitord worden. In de kwartaalrapportages is de bijsturingscyclus vanaf 2018 tevens als thema opgenomen.

Het risico op het gebied van onderwijskwaliteit heeft een belangrijke impact gehad op de organisatie. ROC West-Brabant is blij dat dit risico in 2018 in belangrijke mate is gemitigeerd. Ten aanzien van operationeel risicomangement zijn ten opzichte van 2017 stappen gezet. Zo is een projectmanagementmodule binnen het financieel systeem in gebruik genomen, waardoor projectmanagement en -verantwoording beter ondersteund wordt. Daarnaast zijn voor de drie administraties vallend onder ROC Diensten procesbeschrijvingen inclusief beheersmaatregelen opgesteld. Tevens zijn risicomatrices opgesteld waarin beheersmaatregelen in het proces en controlemaatregelen zijn opgenomen die de geïdentificeerde risico's moeten mitigeren. In 2019 wordt (verder) invulling gegeven aan het uitvoeren van de controlemaatregelen in de eerstelijns- en ook de tweedelijnscontroles. Hiermee wordt het in 2017 geïntroduceerde 'three lines of defence' model verder geconcretiseerd en zijn de aanbevelingen zoals opgenomen in de managementletter 2017 van de accountant opgepakt. Een aantal onzekere ontwikkelingen (zoals studentontwikkeling en formatieontwikkeling) waren voorgaand jaar benoemd in de risicoparagraaf, maar implementatie van de beheersmaatregelen lopen over een langere termijn. Borging vindt plaats in de projecten van Klaar voor de Toekomst en de Kwaliteitsagenda.

4.5 Helderheid

Thema 1 Uitbesteding

Dit betreft het uitbesteden van bekostigd onderwijs aan een andere al dan niet bekostigde instelling of organisatie tegen betaling voor geleverde prestaties (niet zijnde contractonderwijs). Aan de volgende instellingen/organisaties is in 2018 door ROC West-Brabant bekostigd onderwijs uitbesteed (x1.000)

Bouwmensen	€ 233
Bouwschool Breda	€ 118
Stichting Vacancesoleil	€ 103
Opleidingen 2000	€ 23
SVPB	€ 22
Ingenieursbureau Zondag	€ 22
Ausecours Nederland	€ 13
VTC Verticaal Transport Centrum	€ 10

Prompts Secours	€ 8
Koning Willem I College	€ 6
Edges-Solutions	€ 7
Nieuwe Veste	€ 3
CK Active	€ 2
Totaal	€ 570

Thema 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Uitgangspunten

ROC West-Brabant is nagenoeg uitsluitend georiënteerd op haar publieke taak i.c. het verzorgen van beroepsonderwijs in de regio West-Brabant. ROC West-Brabant is in principe tegen het investeren van publieke middelen in private activiteiten en is daar ook qua uitvoering uiterst kien op. Indien er toch activiteiten met een deels privaat karakter plaatsvinden, hebben die altijd toch een overwegende en directe relatie met het realiseren van de onderwijsdoelstelling van de instelling. Puur private activiteiten worden in beginsel dan ook alleen uitgevoerd in één van de afzonderlijke rechtspersonen (BV's; 100% dochter) om zo de scheiding tussen publiek en privaat ook daadwerkelijk in de praktijk te brengen. Zie ook p. 35 (onder ROC Corbeille).

Daar waar private activiteiten in afzonderlijke rechtspersonen kunnen plaatsvinden zijn qua aansturing de normale governance beginselen van toepassing. Zo houdt de Raad van Bestuur ieder kwartaal voortgangsgesprekken en iedere maand maandgesprekken. Belangrijke besluiten waaronder investeringen, begrotingen en jaarrekeningen hebben goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig.

Uitwerking private activiteiten

Per balansdatum is er één rechtspersoon waarbinnen private activiteiten plaatsvinden, te weten ATG BV inclusief haar 100% dochter AM&TS BV. Alle aandelen van IT Workz B.V. zijn op 13 november 2018 verkocht. De aandelen in Briljant (100% dochter van IT Workz) zijn op 15 juni 2018 verkocht. Daarnaast zit er privaat vermogen binnen ROC West-Brabant zelf. Het totale private vermogen bedraagt geconsolideerd per ultimo 2018 € 2.162.000 positief en is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

ROC West-Brabant	1.866
ATG	296
Totaal privaat vermogen	2.162

Het private vermogen binnen ROC West-Brabant is ontstaan als gevolg van het opheffen van stichtingen met contractactiviteiten van de rechtsvoorgangers van ROC West-Brabant (voor 2006) en het opheffen dan wel verkopen van private BV's (WCAA in 2014 en IT Workz in 2018).

ATG Groep i.c. ATG B.V. en AM&TS B.V.

ATG BV ontplooit zelf geen activiteiten anders dan als holding. AM&TS BV biedt commercieel beroepsonderwijs aan voor de luchtvaart onderhoudstechniek. Dat vindt plaats in het verlengde van regulier onderwijs en past uitstekend binnen de maatschappelijke opgave van ROC West-Brabant en de regionale context (o.a. vliegveld Woensdrecht). De opzet is mede gebaseerd op marktonderzoeken waaruit blijkt dat er potentie zit in de luchtvaartindustrie. De basis hiervoor wordt gevonden in haar unieke en landelijke positie gebaseerd op de licenties part 66 en 147 examinering en het lesmateriaal dat zij daarvoor heeft ontwikkeld.

Achtergrond/ historie

In het verleden zijn met name bij de opleidingen voor luchtvaartonderhoudstechniek initiatieven ontplooid die hebben geleid tot verliezen. Vanaf ultimo 2018 is er weer een positief privaat vermogen door de winsten die na de herstructurering jaarlijks worden gemaakt.

Als gevolg van de economische crisis, waarbij de luchtvaartsector in Nederland onevenredig zwaar is geraakt, werd ook de ATG groep geconfronteerd met een dalende behoefte aan nieuwe instroom van medewerkers bij de luchtvaartbedrijven en het vervallen van de minimale eis dat de onderhoudsmedewerkers allemaal part erkend moeten zijn. Daarnaast heeft het politiek besluit om de aanschaf van JSF's op te schorten rechtstreeks effect gehad op de activiteiten van WCAA B.V. (voorheen ook een dochter van ATG BV). Het ontbreken van financiële bijdragen van bedrijven en andere ROC's en het tegenvallende aantal deelnemers in de reguliere en commerciële opleidingen, leidde voor de ATG Groep tot een olopend negatief eigen vermogen. In 2014 is daarom door de Raad van Bestuur besloten tot een herstructurering van de ATG Groep waarbij de reguliere opleidingen evenals het daarvoor noodzakelijke opleidingsgebouw zijn overgedragen aan ROC West-Brabant en waarbij het huidige construct van 100% dochter ATG en 100% kleindochter AM&TS is ontstaan. ATG fungeert als holding. In de AM&TS resteerden de ontwikkeling en landelijke verkoop van part 147 examens en lesmateriaal en het wereldwijd aanbieden van zogenoemde typetrainingen. De onderwijsinspectie is in deze transitie volledig meegenomen en heeft daaraan haar akkoord gegeven.

De herstructurering in 2014 heeft vanaf 2015 geleid tot een positief resultaat binnen de ATG groep. De liquiditeitsstroom vanuit deze positieve resultaten wordt ingezet om de lening tussen AM&TS en ATG en tussen ATG en ROC West-Brabant af te lossen volgens het vooraf afgesproken aflossingsschema. De vordering op ATG is ontstaan uit de herfinanciering van gelden vanuit ROC West-Brabant. De afspraken zijn vastgelegd in een 2-tal leningsovereenkomsten. In 2018 is één lening vervroegd afgelost (€ 126.000). Op de tweede lening is in 2018 € 283.000 vervroegd afgelost. Het saldo van die lening bedraagt op 31 december 2018 € 428.000.

IT Workz B.V. (incl. 100% dochter BrilliantNet)

IT Workz B.V. is gestart als de verzelfstandigde ICT dienst van ROC West-Brabant. Hiervoor is indertijd gekozen omdat het vakgebied ICT heel erg in ontwikkeling was en overigens nog steeds is. Dit vraagt een ander type medewerker dan de gemiddelde medewerker van een onderwijsorganisatie. Het uitgangspunt was daarnaast om expertises en innovaties breder dan alleen voor ROC West-Brabant in te zetten (maar wel met de focus op onderwijsorganisaties) en te ontwikkelen. Door ook diensten te verlenen aan andere onderwijsorganisaties ontstaat een optimalere schaalgrootte voor het ontwikkelen van innovaties. IT Workz is succesvol gebleken in het uitbreiden van haar klantenkring met externe partijen. Met ingang van 2017 zijn de IT diensten voor ROC West-Brabant weer overgeheveld naar de eigen organisatie om een strikte splitsing aan te brengen tussen publieke en private activiteiten. In 2018 zijn de aandelen van IT Workz B.V. en BrilliantNet verkocht. Met de verkoop is een resultaat van € 821.000 gerealiseerd.

Overige min of meer private activiteiten

In het kader van de opgave van publieke en private activiteiten kunnen de RIF projecten niet ontbreken. Dit zijn PPS-achtige projecten die gestimuleerd en deels niet regulier bekostigd worden vanuit de rijksoverheid.

ROC Corbeille

ROC Corbeille B.V. is juridisch en economisch eigenaar van het pand Trivium te Etten-Leur en is 100% dochter van ROC West-Brabant. Bij de aankoop was de intentie en verwachting het gebouw te gebruiken voor onderwijsactiviteiten. Door centralisatie van onderwijs (vooral in Roosendaal) en onderwijs ondersteunende diensten (vooral in Etten-Leur) is de aanvankelijke huisvestingssituatie in de loop van de tijd gewijzigd. De dienst Rekenschap van de Onderwijsinspectie heeft in haar brief van 28 januari 2016 aangegeven dat ROC Corbeille B.V. niet als private activiteit kwalificeert. Bekend is dat een deel van het pand om bedrijfseconomische redenen wordt verhuurd i.c. om zo de vaste kosten van dit gebouw voor ROC West-Brabant zo laag mogelijk te houden zolang zich geen goede alternatieve bestemming aandient.

Thema 3 Het verlenen van vrijstellingen

In enkele gevallen worden bij ROC West-Brabant vrijstellingen gegeven voor het volgen van lessen. De betreffende studenten ontvangen een aangepast onderwijsprogramma volgens de bekostigingsvoorwaarden en worden ingeschreven voor de duur van hun opleiding.

Thema 4 Les- en cursusgeld niet betaald door de deelnemer zelf

ROC West-Brabant betaalt geen cursusgeld voor deelnemers en binnen ROC West-Brabant is geen sprake van een eigen fonds voor les- en cursusgeld. Indien sprake is van betaling van het cursusgeld door een derde dan is een zogenaamde derdenverklaring van de student aanwezig.

Thema 5 In- en uitschrijving en inschrijving van deelnemers in meer dan 1 opleiding tegelijk

ROC West-Brabant hanteert interne regels voor in- en uitschrijven conform de bekostigingsvoorwaarden die door OCW zijn opgesteld. Dit geldt uitsluitend voor dubbele inschrijvingen binnen ROC West-Brabant. Dubbele inschrijvingen met andere scholen worden alleen na melding door DUO (bron: deelnemersadministratie ROC West-Brabant, stand van zaken, maart 2019) inzichtelijk.

Een overzicht van de studenten die relatief snel na 1 oktober de instelling verlaten

In de periode van 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2018 zijn 364 studenten uitgeschreven met de volgende redenen:

Met diploma beëindigd (waarvan 1 VAVO)	42
Ongediplomeerde uitstroom (waarvan 20 VAVO)	<u>322</u>
Totaal	364

Het aantal studenten dat in dezelfde periode (van 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2018) aan een opleiding begonnen is, bedraagt 74 (71 mbo en 3 VAVO).

Inzicht in de geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs

Het betreft hier deelnemers waarvoor educatiegelden (Rijksbijdrage WEB of WIN uit productovereenkomsten met gemeenten) ontvangen worden en die ook een formele inschrijving in het beroepsonderwijs hebben, waar andermaal bekostiging voor wordt ontvangen. Geen studenten mbo hebben op teldatum 1 oktober 2018 zowel een inschrijving educatie als een inschrijving bij de VAVO-afdeling.

Thema 6 De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Uitgangspunt van ROC West-Brabant is dat studenten worden ingeschreven op een adequate/passende opleiding. Jaarlijks is er een aantal studenten dat na enige tijd overstapt op een andere opleiding of variant. Er zijn leerlingen die specifieke trajecten volgen, onder andere voor een betere aansluiting tussen vo en mbo. Onder de regeling VO_BVE volgt een aantal leerlingen van vo-scholen (deels) een traject bij VAVO, mbo of een andere vo-school. Aan sommige studenten worden meerdere diploma's uitgereikt, onder voorwaarde dat in het betreffende kalenderjaar slechts één diploma voor bekostiging in aanmerking wordt gebracht.

Een overzicht van de deelnemers die tijdens het schooljaar van opleiding/ leerweg/ intensiteit veranderd zijn binnen de instelling:

In de periode van 1 oktober 2018 t/m 31 december 2018 is sprake van de volgende aantallen:

van opleiding veranderd	77
van leerweg veranderd	8
van intensiteit veranderd (van voltijd naar extraneus)	0
van opleiding en leerweg veranderd	8
van opleiding en intensiteit veranderd	0

Regeling VO-BVE:

In het schooljaar 2018-2019 volgen 178 leerlingen onderwijs bij een VAVO-afdeling ROC West-Brabant, terwijl zij zijn ingeschreven bij vo-scholen. 25 leerlingen komen van vo-scholen binnen het ROC. Nog 4 leerlingen vo volgen onderwijs bij een VAVO-afdeling, maar van een ander ROC.

Horizontale, in de tijd verspreide, stapeling van diploma's

In het jaar 2018 heeft ROC West-Brabant aan 142 studenten meer dan 1 diploma uitgereikt. Aan deze studenten zijn in totaal 290 diploma's uitgereikt. 186 van deze diploma's zijn voor bekostiging in aanmerking gebracht. 104 diploma's zijn niet bekostigd.

Thema 7 Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven

In 2018 zijn er diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. Bij zeven van deze trajecten is er sprake van bekostigde trajecten. Van deze zeven trajecten is erbij drie trajecten sprake van maatwerk (conform de definitie van maatwerk in de Notitie Helderheid thema 7). Deze drie trajecten zijn uitgevoerd voor twee bedrijven in de regio. Dit betreffen Lamb Weston/Meijer en Wuppermann Staal Nederland B.V..

Maatwerktrajecten zijn gericht op deelname aan een in het centraal register beroepsopleidingen (crebo) geregistreerde opleiding met het oogmerk het traject met succes af te ronden. Het gaat doorgaans om trajecten met een looptijd die afwijkt van een kalenderjaar en deels in 2018 zijn uitgevoerd.

Het maatwerk bestaat uit extra activiteiten/inzet tegen betaling (meerkosten) in aanvulling op het reguliere curriculum. Het betreft in deze drie gevallen meerkosten aangaande kleine groepen, extra uren en extra inzet assessor. Het reguliere curriculum wordt volledig uitgevoerd en betaald uit de rijksbekostiging. Alleen de extra activiteiten worden gefactureerd aan het bedrijf/de instelling.

Contractactiviteiten (Artikel 1.7.1WEB)

In 2018 zijn er diverse bedrijfsgerichte trajecten in opdracht van bedrijven en instellingen uitgevoerd. In 32 gevallen was er sprake van contractactiviteiten conform de WEB artikel 1.7.1.

Thema 8 Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland

Ter versterking van interculturele- en taalcompetenties zijn er in 2018 in totaal 108 studenten vanuit de verschillende mbo-colleges naar de volgende colleges in Engeland gegaan: Chichester College en East Sussex Down. Dit betreft geen exchange van studenten maar studenten van ROC West-Brabant die naar de UK zijn gegaan voor extracurriculaire activiteiten.

Thema keuzedelen

Om zittende en toekomstige studenten te informeren staat het opleidingsaanbod van de keuzedelen van alle colleges per cohort op de website van ROC West-Brabant gepubliceerd. Meer gedetailleerde informatie krijgt de student in zijn opleiding alvorens een definitieve keuze te maken. De Studieloopbaanbegeleider speelt een grote rol in de begeleiding bij het maken van een definitieve keuze. Nadat de student zijn definitieve keuze voor een keuzedeel/keuzedelen heeft gemaakt, schrijft deze zich in. In de Onderwijs- en Examenovereenkomst (OER) van de opleiding staat standaard een tekst om studenten over keuzedelen te informeren.

Sinds de invoering van de keuzedelen per augustus 2016 groeit het aantal keuzedelen dat opleidingen van ROC West-Brabant aanbieden. Inmiddels biedt ROC West-Brabant 129 keuzedelen aan binnen de BOL-opleidingen en 91 keuzedelen binnen de BBL-opleidingen (Brondeelnemersadministratie, stand van zaken, maart 2019).

5 Onderwijs en kwaliteit

5.1 Onderwijsprestaties

5.1.1 Vo/vmbo

Slagingspercentages vo/vmbo per leerweg										
	VMBO b		VMBO K		VMBO (gt)		HAVO		VWO	
	16-17	17-18	16-17	17-18	16-17	17-18	16-17	17-18	16-17	17-18
<i>Landelijk gemiddelde</i>	98%	98%	96%	95%	93%	93%	86%	88%	91%	92%
Effent					89%	96%				
Pomona	100%	100%	100%	100%						
Prinsentuin Andel	98%	100%	99%	100%	92%	95%				
Prinsentuin Oudenbosch	100%	100%	100%	100%	97%	100%				
Prinsentuin van Cooth	98%	100%	96%	92%	91%	94%				
Rotonde	100%	100%	100%	97%	100%	100%				
Scala	97%	97%	86%	93%	90%	91%				
Steenspil	100%	100%	99%	97%	87%	89%				
Stedelijk Gymnasium									93%	94%
Graaf Engelbrecht					94%	93%	88%	90%	82%	86%

5.1.2 Mbo

De onderwijsresultaten zijn in vergelijking met het schooljaar 16-17 licht gedaald. Alle onderwijsresultaten scoren nog ruim boven de gestelde norm van de onderwijsinspectie.

Jaar-, Diploma en Startersresultaat 2017-2018 mbo (voorlopig)									
Niveau	Jaarresultaat		Norm	Diplomaresultaat		Norm	Startersresultaat		Norm
	16-17	17-18		16-17	17-18		16-17	17-18	
N2	75,3%	70,6%	67%	73,1%	71,0%	61%	86,5%	83,7%	79%
N3	76,0%	74,6%	68%	78,8%	79,2%	70%	85,5%	85,1%	82%
N4	76,1%	75,2%	68%	79,3%	78,4%	70%	87,9%	90,2%	82%

Voor de Entree opleidingen gelden andere prestatie indicatoren. Het onderwijsresultaat van onze Entree opleidingen betreft 80,5%. Van de 451 ingeschreven studenten zijn er 255 doorgestroomd, 108 gediplomeerd en hebben 88 studenten ongediplomeerd de opleiding verlaten.

5.1.3 Educatie

De educatieactiviteiten (ROC-breed en regiobreed) zijn ondergebracht bij het Kellebeek College. VAVO wordt inmiddels weer vanuit het Rijk bekostigd en voor de uitbestede leerlingen via de regeling VO/BVE door de VO-scholen. Basiseducatie en NT2 wordt vanuit de gemeente Breda als contactgemeente, mede namens de overige 12 gemeenten in West-Brabant, bekostigd. Met de opdrachtgever zijn prestatieafspraken gemaakt.

Educatie	Uitstroomresultaat	Norm productovereenkomst
BE-NT2	97,8%	75%

Er is in het kalenderjaar 2018 voldaan aan prestatieafspraken uit de productovereenkomst voor Basiseducatie-NT2. Binnen BE-NT2 zijn er 22 (1,78%) deelnemers die weliswaar uitgestroomd zijn, maar die het uitstroomperspectief niet gehaald hebben. Verder is afgesproken dat in het kalenderjaar 2018, 9026 klokuren contacttijd worden gemaakt. Deze doelstelling is ruimschoots gerealiseerd. Er zijn ruim 9525 klokuren contacttijd gerealiseerd. Ten slotte is voldaan aan de verplichting om voor 1 maart 2019 de verantwoording bestede middelen 2018 aan te leveren aan de gemeente Breda. Voor het inhoudelijk verslag was uitstel gevraagd en verkregen tot 16 maart 2019. Het inhoudelijk verslag is tijdig aangeboden bij de gemeente Breda.

5.2 Aantallen studenten verdeeld over de onderwijsvormen

In paragraaf 3.1.2. worden de aantallen studenten en leerlingen per school gedetailleerd weergegeven.

5.3 Onderwijsbeleid

5.3.1 Tijdelijke regeling tegemoetkoming leermiddelen

Sinds september 2016 hanteert ROC West-Brabant de tijdelijke regeling tegemoetkoming leermiddelen. De regeling biedt minderjarige BOL-studenten, van wie de wettelijke vertegenwoordigers vanwege hun financiële situatie niet in staat zijn zelf te voorzien in deze leermiddelen de kans om de opleiding van hun keuze te volgen. Het doel van deze regeling is te voorkomen dat een minderjarige vanwege financiële redenen afziet van het volgen van de beroepsopleiding van zijn keuze. Door deze regeling hebben wij inmiddels honderden studenten en hun ouders kunnen helpen. In schooljaar 2018-2019 (t/m december 2018) gaat het om 292 aanvragen met een totaal kostenplaatje van € 177.164. De regeling is inmiddels verlengd tot 1 augustus 2020.

5.3.2 Toelatingsrecht/Bindend studieadvies

Invoering van de wet toelatingsrecht heeft er in 2018 toe geleid dat de processen rondom aanmeldingen vereenvoudigd en uniform gemaakt zijn. Alle aspirantstudenten hebben binnen 4 weken na aanmelding een kennismakingsgesprek gehad en hebben binnen 2 weken na het kennismakingsgesprek een onderwijsovereenkomst ontvangen. Dit heeft ertoe geleid dat op 1 augustus 2018 97% van alle onderwijsovereenkomsten ondertekend retour was. Dit betekent een forse reductie van de administratieve lasten. In totaal nam het aantal aanmeldingen toe met ca. 5%; voornamelijk door de nieuwe opleidingen binnen sport en bewegen (Vitalis College) en bbl zorg & welzijn en techniek (aantrekkelijke arbeidsmarkt). Vanaf 1 augustus 2018 is het afgeven van een bindend studieadvies voor alle mbo-studenten verplicht. Dit wordt bij eenjarige opleidingen afgegeven tussen 3-4 maanden na start opleiding en bij meerjarige opleidingen tussen 9-12 maanden na start opleiding. Hiervoor hebben we centrale kaders opgesteld en ook hiervoor geldt dat de processen en implementatie op alle colleges uniform zijn vormgegeven.

5.3.3 Examinering

In het kader van monitoring kwaliteitsborging examinering heeft in het eerste kwartaal van 2018 een delegatie van de Adviesraad Examinering gesprekken gevoerd met leden van een examencommissie. Input voor deze gesprekken zijn onder meer de aangeleverde jaarverslagen examinering alsmede overige informatie afkomstig van de examencommissie. De Adviesraad heeft vanuit de bevindingen een advies met aanbevelingen op instellings- en collegeniveau voor de Raad van Bestuur opgesteld. Dit leidde tot een actiepuntenlijst op college- en op instellingsniveau die in het verslagjaar uitgevoerd is. Er is regelmatig teruggekoppeld over de voortgang naar de Raad van Bestuur en naar examencommissies. In de aparte jaarverslagen examinering op college- en instellingsniveau is meer detailinformatie te vinden. Begin 2018 heeft de dienst Onderwijs & Kwaliteit in samenspraak met de secretarissen van de examencommissies een ROC-breed plan van aanpak met betrekking tot invoering van de valideringsroutes opgesteld en uitgevoerd. Eén van de kaders was om tot afstemming te komen bij opleidingen die een gelijke crebo aanbieden; dit proces is bij het grootste deel van de teams afgerond.

5.3.4 BPV verbeterplan

In januari 2017 zijn we van start gegaan met het uitvoeren van het project “BPV Verbeterplan”. De opdracht vanuit de dienst Onderwijs & Kwaliteit was het omzetten van de gewenste centrale en decentrale acties die benoemd zijn in het plan. De tussenrapportages in juli 2017 en juni 2018 zijn door de mbo-raad goedgekeurd en wij kwamen daarmee in aanmerking voor uitbetaling van aangevraagde middelen (beroepspraktijkvorming). De laatste twee centrale acties zijn inmiddels uitgezet en worden in 2019 geïmplementeerd in de staande organisatie.

5.3.5 Staat ROCWB/kwaliteitsverbetering

Aan het eind van het verslagjaar is voor de tweede keer “de staat van ROC West-Brabant” opgeleverd. Voor alle v(mb)o-scholen, mbo-colleges en ondersteunende diensten is inzichtelijk gemaakt welke zaken goed gaan, wat onze ambities zijn en waar de risico's zitten. Hierbij zijn de harde cijfers ('tellen') gecombineerd met het verhaal daarachter ('vertellen').

In 2018 heeft de inspectie van het Onderwijs bij het mbo en vo het vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd. Onderdeel van dit onderzoek was onder andere een aantal herstel-, stelsel-, verificatie- en risico-onderzoeken. Tevens heeft een voortgangsgesprek plaatsgevonden over het specifiek onderzoek bestuurlijk handelen en de nieuwe werkwijze van de bedrijfsgerichte trajecten. De resultaten en beoordelingen van deze onderzoeken waren, op enkele aandachtspunten na, voldoende tot goed.

5.3.6 Bedrijfsgerichte trajecten

Sinds 1 januari 2018 is de nieuwe werkwijze Bedrijfsgerichte trajecten geïmplementeerd. De Commissie Onderwijs & Rechtmatigheid (Commissie O&R) is sinds 1 april 2018 geïnstalleerd en beoordeelt vooraf alle bedrijfsgerichte trajecten. De Colleges en Diensten zijn verantwoordelijk voor de onderwijsuitvoering, het uitvoeren van de (administratieve) procedures en het indienen van de aanvragen bij de Commissie O&R (inclusief de vereiste documenten voor bedrijfsgerichte trajecten). De goedgekeurde contracten worden door de medewerkers van ROC bedrijfsopleidingen opgenomen in het contractenregister.

5.3.7 Portfolio

In overleg met de Raad van Bestuur en collegedirecteuren wordt jaarlijks het onderwijsaanbod geëvalueerd, bijgesteld en door het bestuur vastgesteld. Het complete onderwijsaanbod is te vinden op onze website.

5.3.8 Afwijking urennorm en keuzedeelverplichting

Ten aanzien van afwijken urennorm is in 2018 gehandeld en gewerkt conform het in 2014 vastgestelde document Onderwijstijd MBO. Enkel de commissie die de aanvragen behandelt is veranderd in 2018. Bij bestuursbesluit is de commissie afwijken urennorm per 01 maart 2018 opgeheven en heeft de commissie Onderwijs & Rechtmatigheid deze rol overgenomen.

In 2018 weken de volgende opleidingen af van de urennorm:

Vitalis College:

Niveau 2 beveiliging BBL
Niveau 4 Verpleegkunde

Kellebeek College:

Niveau 4
Niveau 2 dienstverlening

Cingel College:

Niveau 2 Horeca
Niveau 2 Brood & Banket

Zoomvliet College:

Niveau 2 Detailhandel
Niveau 3 Detailhandel
Niveau 4 Detailhandel/FM
Niveau 2 Administratief medewerker
Niveau 3 en 4 Johan Cruijff College

Prinsentuin College:

Niveau 2 Bloem en design
Niveau 2 Dierverzorging/paraveterinair
Niveau 2 Plantenteelt Breda
Niveau 2 Tuin park en landschap

Kellebeek College

Entree: ROC brede opleiding

Markiezaat College:

Vliegtuigtechniek

5.4 Stakeholdersonderzoeken

5.4.1 JOB-monitor 2018

De Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) voert iedere twee jaar onderzoek uit naar de tevredenheid onder de mbo-studenten door middel van een digitale enquête. Doel van de JOB-monitor is een helder en betrouwbaar beeld te geven van de tevredenheid van studenten op alle gewenste niveaus binnen een onderwijsinstelling en op landelijk niveau. Daarnaast om de onderzoeksresultaten op een duidelijke wijze te ontsluiten dat studenten en onderwijsinstellingen er direct mee aan de slag kunnen om de onderwijskwaliteit te verbeteren of

vervolgonderzoek te doen. De netto respons van ROC West-Brabant is 9.096 (59,5%); dit is iets hoger dan de landelijke respons (55,4%) maar lager dan de respons in 2016 (64,5%).

Onderstaand de meest in het oog springende scores (1-5 schaal, een hoge score betekent dat er veel aandacht voor is):

TOP 5 goede scores (hoogste scores):		
1	Eigen verdiepende vragen met betrekking tot veiligheid (geen vergelijk met landelijk mogelijk):	
	Score 4,8	Lastigvallen (seksueel) Slachtoffer geworden van lichamelijk geweld, vernieling of diefstal
	Score 4,6	Gediscrimineerd, gepest, bedreigd, of gechanteerd Veilig gevoel op BPV-/stage-/werkplek
2	Score 4,4	Vinden werkplek (BBL) – hogere score dan 2016 (0,2) en gelijk aan landelijk
3	Score 4,2	Beschikbaarheid internet – gelijke score als 2016 en lager dan landelijk (0,1)
4	Score 4,1	Voldoende leren op werkplek (BBL) – lagere score dan 2016 en landelijk (0,1)
5	Score 4,0	Voldoende leren op stage-/bpv-plaats (BOL) – gelijke score als 2016 en landelijk
		Begeleiding door leerbedrijf (BBL) – gelijke score als 2016 en landelijk Veilig gevoel op school – gelijke score als 2016 en lager dan landelijk (0,1)
TOP 5 aandachtspunten (laagste score):		
1	Score 2,5	Wenst student actief meedenken over verbeteren school/opleiding – gelijke score als 2016 en landelijk
2	Score 2,6	Roosterwijzigingen tijdig doorgeven – lagere score dan 2016 en landelijk (0,2)
3	Score 2,9	Tevreden over rooster – gelijke score als 2016 en lager dan landelijk (0,2)
		Gebruik boeken en lesmaterialen – gelijke score als 2016 en hoger dan landelijk (0,1)
4	Score 3,0	Tevreden over omgang school met klachten – gelijke score als 2016 en lager dan landelijk (0,1)
		<i>NB: Weten waar of bij wie terecht kan met klacht is wel gestegen (van 60% naar 73%)</i>

Op basis van de resultaten zijn op verschillende niveaus in de organisatie panelgesprekken gevoerd, analyses uitgevoerd, speerpunten bepaald en actieplannen opgesteld.

5.4.2 Bedrijvenonderzoek 2018

Het Bedrijvenonderzoek (BOZ) biedt ons informatie op basis waarvan verbeteracties op het gebied van de BPV geformuleerd kunnen worden. De resultaten van het onderzoek kunnen daarnaast gebruikt worden om verantwoording af te leggen aan (externe) belanghebbenden zoals de Onderwijsinspectie; de resultaten zijn tevens meegenomen in de eindrapportage van het BPV-verbeterplan. In totaal zijn 8.842 praktijkopleiders van ROC West-Brabant uitgenodigd voor het Bedrijvenonderzoek 2018 (6.530 in 2015); 1.531 praktijkopleiders hebben de enquête volledig ingevuld (respons 17%, 2015 was dit 23%). Hoewel de respons niet voor alle teams voldoende is voor betrouwbare resultaten, is dit op college- en ROC-niveau wel het geval. Onderstaand de meest in het oog springende scores:

TOP 5 goede scores (hoogste scores):		
1	Eigen verdiepende vragen met betrekking tot veiligheid (geen vergelijk met landelijk mogelijk):	
	Score 4,0	Voldoende toegerust/vaardig in examineren
	Score 3,8	Presentatie student
2		Verwachtingen t.a.v. praktijkopleider reëel Rol bij examineren
	Score 3,7	Passende studenten m.b.t. leermogelijkheden
3		Stage opdrachten m.b.t.: uitvoerbaarheid door ons bedrijf/instelling Praktijkbegeleiding vanuit college m.b.t.: nakomen afspraken Kennis stagedocent m.b.t.: werkprocessen Meenemen beoordeling in studievoortgang Examinering in beroepspraktijk m.b.t.: niveau én inhoud
TOP 5 aandachtspunten (laagste score):		
1	Score 3,0 (rood)	Informatie over ontwikkelingen in het mbo
2	Score 3,0 (blanco)	Ondersteuning bij vertalen van ontwikkelingen in het mbo naar beroepspraktijk
3	Score 3,1	Bekend met verzekeringswijze student
4	Score 3,3	Informatie m.b.t. wat te verwachten van: stagedocent college
5	Score 3,3	Praktijkbegeleiding vanuit college m.b.t. informatiemateriaal

Op basis van de resultaten zijn op verschillende niveaus in de organisatie panelgesprekken gevoerd, analyses uitgevoerd, speerpunten bepaald en actieplannen opgesteld.

5.5 Passend Onderwijs

5.5.1 Passend Onderwijs VO

In het vo wordt passend onderwijs georganiseerd vanuit regionale samenwerkingsverbanden. De scholen van ROC West-Brabant zijn onderdeel van vier verschillende samenwerkingsverbanden:

- swv Brabantse Wal (VO30-01: Steenspil, Pomona, ISK Bergen op Zoom);
- swv Roos VO (VO30-02: Prinsentuin Oudenbosch);
- RSV Breda e.o. (VO30-03: Stedelijk Gymnasium, Graaf Engelbrecht, Prinsentuin Van Cooth, Scala, Effent, De Rotonde, ISK Breda);
- swv De Langstraat (VO30-09: Prinsentuin Andel).

Ieder verband maakt eigen keuzen bij het inrichten van de ondersteuningsstructuur en legt beleid vast in een ondersteuningsplan. In 2018 is er in drie van deze vier samenwerkingsverbanden een nieuwe planperiode ingegaan met een bijbehorend ondersteuningsplan (2018-2022). Alleen in het samenwerkingsverband Brabantse Wal was er een doorlopend ondersteuningsplan (2016-2020).

In alle samenwerkingsverbanden investeren de scholen in contacten met het primair onderwijs en in het bijzonder met het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs; op die manier wordt er tijdig een beeld verkregen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. In alle samenwerkingsverbanden wordt getracht de leerlingen uit het SO en SBO waar mogelijk te plaatsen in het regulier voortgezet onderwijs. Op die manier wordt zo thuisnabij onderwijs met de meest optimale doorstroomkansen gerealiseerd.

In 2018 is verder gewerkt aan de aansluiting met de entree-opleidingen in het mbo van ROC West-Brabant met het doel doorlopende lijnen van het V(s)O naar het mbo te realiseren. Al in 2017 is de entree-opleiding ingedaald in het praktijkonderwijs van de Praktijkschool Breda en is in het voortgezet speciaal onderwijs een pre-entreeopleiding geïntroduceerd die aansluiting geeft

op de Entreeopleiding van Kellebeek College. In 2018 is er in RSV Breda een pre-entreeopleiding in het vmbo gestart die toegankelijk is voor vmbo-leerlingen uit de hele regio van RSV Breda.

5.5.2 Passend Onderwijs mbo

Visie van de instelling op Passend Onderwijs

Passend onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Voor elk kind en iedere jongere onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Dit geldt voor alle sectoren in het onderwijs, ook voor het mbo. Centraal staat de vraag: wat heeft een student nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig? Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. Goed onderwijs betekent docenten met didactische kwaliteiten, een positief pedagogisch klimaat, kunnen omgaan met verschillen, aandacht voor talentontwikkeling, handelingsgericht werken en meetbare resultaten.

Organisatie van Passend onderwijs

In de notitie 'Elk talent telt' is beschreven hoe passend onderwijs centraal en decentraal georganiseerd is. Centraal is er een ROC-ondersteuningsprofiel dat beschrijft welke ondersteuning minimaal op alle acht colleges geboden wordt aan studenten die dat nodig hebben. Dit ondersteuningsprofiel is gepubliceerd op onze websites. Bij het Servicecentrum Studie & Beroep (expertisecentrum voor alle colleges en scholen van ROC West-Brabant) zijn twee trajectadviseurs passend onderwijs werkzaam. Zij voeren adviesgesprekken met alle leerlingen die afkomstig zijn van het voortgezet speciaal onderwijs en de praktijkscholen. Tijdens deze gesprekken – waarbij ook de ouders aanwezig zijn – wordt in beeld gebracht wat de meest passende opleiding voor de leerling is en wat er aan extra ondersteuning nodig is om de opleiding succesvol te doorlopen. Zij onderhouden nauwe contacten met de toeleverende scholen, zodat een optimale informatieoverdracht gewaarborgd is. De trajectadviseurs verzorgen ook voorlichting op de vso-scholen in de regio en organiseren jaarlijks een informatieavond passend onderwijs voor ouders/verzorgers en andere belangstellenden.

Decentraal meldt de leerling zich na afronding van het adviesaanvraag aan bij de gewenste opleiding bij het college van zijn keuze. De trajectadviseurs passend onderwijs voorzien de intakers van alle benodigde informatie en een advies voor een ondersteuningsarrangement, zodat zij een weloverwogen besluit kunnen nemen. De extra ondersteuning wordt vervolgens vastgelegd in de bijlage bij de OOK.

Inrichting van de ondersteuning

De colleges hebben een eenduidige ondersteuningsstructuur. Op alle colleges zijn studieloopbegeleiders, trajectbegeleiders zorg, zorgcoördinatoren, schoolmaatschappelijk werkers en trajectbegeleiders passend onderwijs werkzaam. Op elk college zijn een of meer trajectbegeleiders passend onderwijs werkzaam. Vanuit REC 3 worden de ambulante begeleiders waar nodig ingehuurd. Tijdens de verlengde intake – waarbij altijd iemand van het ondersteuningsteam aanwezig is – wordt in beeld gebracht wie welke ondersteuning gaat geven en/of deze ondersteuning licht, middel of intensief is. Aan de ondersteuning licht, middel en intensief zijn uren gekoppeld. De ondersteuningsvormen zijn afgestemd op de behoeften van de individuele studenten.

Omvang ondersteuning

In het schooljaar 2017-2018 hebben 722 studenten een bijlage bij de OOK gekregen waarin de extra ondersteuning is vastgelegd. Het aantal studenten dat daadwerkelijk extra ondersteuning heeft gekregen was hoger. ROC West-Brabant heeft voor de zogenaamde 'smalle' variant gekozen: studenten afkomstig van het voortgezet speciaal onderwijs en de studenten die in het vo al zware ondersteuning hadden krijgen een bijlage bij de OOK. Studenten met een lichte ondersteuningsbehoefte krijgen geen bijlage bij de OOK, maar krijgen wel de benodigde ondersteuning. Het aantal studenten dat in het kader van passend onderwijs extra ondersteuning nodig heeft, neemt toe en de aard van de beperkingen lijkt ernstiger te worden.

5.6 Voortijdig school verlaten

In november 2018 bleek bij de publicatie van de definitieve vsv-jaarcijfers 2016-2017 dat het uitvalpercentage in 34 van de 39 landelijke RMC-regio's hoger ligt dan de voorlopige cijfers in maart meldden. Binnen de eigen RMC-regio 34 West-Brabant blijft het uitvalpercentage (1.76%) echter gelijk. Dit ondanks het feit dat de uitval in absolute aantallen iets is toegenomen.

Als grootste onderwijsinstelling bepaalt ROC West-Brabant binnen de RMC-regio voor een aanzienlijk deel de uitvalcijfers. In het schooljaar 2016-2017 hadden onze vo-scholen in totaal 49 voortijdig schoolverlaters. Dat zijn er 11 minder dan in maart werd gemeld en 2 minder dan in het schooljaar 2015-2016. De mbo-colleges telden 739 vsv-ers. Dat zijn er 42 meer dan in de voorlopige jaarcijfers en 121 meer dan een jaar eerder. In totaal steeg de uitval met 31 vsv-ers ten opzichte van de voorlopige jaarcijfers en met 123 in vergelijking met het schooljaar 2015-2016. Een groot deel van deze groei (70%) mag worden toegeschreven aan de nieuwe berekeningswijze van DUO, maar desondanks is evident dat de definitieve vsv-cijfers 2016-2017 de neerwaartse trend van de laatste jaren verstoren.

De overheid heeft streefuitvalpercentages bepaald om in 2020 uit te kunnen komen op landelijk 20.000 voortijdig schoolverlaters. Het doel is dat scholen hun vsv jaarlijks terugdringen naar het niveau van de dan geldende norm of lager. Bij de vo-scholen blijft de uitval in de onderbouw en vmbo-bovenbouw onder de prestatienormen 2016-2017. Overschreden wordt de norm voor de bovenbouw havo/vwo en voor de entreeopleidingen. In het mbo blijft de uitval binnen de opleidingsniveaus twee tot en met vier van het Prinsentuin College onder de daar geldende normen, terwijl hij bij de andere colleges hoger uitvalt. Afgezien van de vsv binnen de entreeopleiding van het Prinsentuin College, bevinden de uitvalpercentages zich bij alle andere mbo-opleidingsniveaus wel binnen de door OCW toegestane bandbreedte tot elke norm. Op basis van deze bandbreedte stelt OCW vast of een onderwijsinstelling voor resultaatafhankelijke bekostiging in aanmerking komt.

Samenvattend kan gesteld worden dat de voortijdige schoolverlater van ROC West-Brabant meestal een autochtone mannelijke student van 18 jaar of ouder is die een bol-opleiding volgt. Twee derde van de vsv'ers staat ingeschreven bij een opleiding op mbo-niveau twee of vier en een derde is afkomstig uit de entreeopleidingen of uit een opleiding op mbo-niveau drie. Een deel van deze jongeren kampt met complexe problematiek en heeft daardoor blijvend aandacht nodig om succesvol te kunnen zijn. Dat is ook de reden waarom de bestaande vsv-werkwijze in 2018 verder is verbreed tot een regionale aanpak met speciale maatregelen voor deze minder zelfredzame jongeren. De regionale partners willen zo bereiken dat deze studenten in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en in de samenleving gelijke kansen worden geboden.

5.7 Onderwijsinnovatie

ROC West-Brabant staat voor toekomstgericht (beroeps)onderwijs. Dat impliceert dat er aandacht is voor onderwijsinnovatie. Door deel te nemen aan met name kenniskringen, netwerken en ontwikkelgroepen volgen en delen we trends en ontwikkelingen die we vertalen naar het onderwijs.

Sinds 2016 is het (voormalige) innovatienetwerk opgenomen in de dienst Onderwijs & Kwaliteit. Dit heeft een meer integrale aanpak van en meer mogelijkheden voor onderwijsinnovatie tot gevolg. In 2018 is vooral voortgeborduurd op en geïnvesteerd in bestaande initiatieven en activiteiten voor onderwijsinnovatie:

- Het project ROCWB onderwijspioniers waarin docenten de kans krijgen en gefaciliteerd worden om een innovatief onderwijsidee uit te werken en te implementeren, is doorontwikkeld;
- Colleges zijn gefaciliteerd/begeleid bij het (door)ontwikkelen van nieuwe keuzedelen, crossovers en onderwijsconcepten. Een voorbeeld daarvan is het nieuwe vmbo onderwijsconcept in Halsteren, waar 12 leerroutes zijn opgezet die samen met het bedrijfsleven zijn ontwikkeld en die gekoppeld zijn aan de bedrijven. Een tweede voorbeeld is de ontwikkeling van de cross-over van grond tot mond, waarin groen en horeca samenwerken;
- In samenwerking met de partners van Kennispact mbo Brabant zijn kaders opgesteld en gezamenlijke afspraken gemaakt met betrekking tot curriculumvernieuwing en experimenteerruimte.

Daarnaast is in het kader van de nieuwe koers een basis gelegd voor nieuwe vormen van in- en externe samenwerking die moet leiden tot innovatief onderwijs dat aansluit bij de omgeving en bij de toekomst.

5.8 Internationalisering

ROC West-Brabant beschouwt internationalisering als integraal onderdeel van het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie. Uitgangspunt is het intensiveren van bestaande netwerken, waarbij vooral wordt gestreefd naar duurzame (inter)nationale samenwerkingsverbanden. Doel is meer studenten, alumni en docenten laten profiteren en het ontstaan van een duidelijke relatie ontstaat met regionale ontwikkelingen rondom topsectoren en Europa.

Enkele samenwerkingsverbanden waarin ROC West-Brabant deelneemt:

- Diverse ECVET-partnerschappen en Innovatieprojecten met Europese partners (MBO);
- Eurocom, Stinfash. VE: IDEAL, Managing Money, VIME, DIDO);
 - Global College Network (met partners uit Europa, VS, Zuid-Korea en Japan);
- Het Europese stedennetwerk XARXA, dat leerlingen- en docentenmobiliteit binnen Europa stimuleert en waarvoor de Dienst Onderwijs en Kwaliteit van ROC WB het coördinatiepunt is;
- USA Exchange: uitwisselingsprogramma tussen Nederland en de Verenigde Staten voor personeelsleden van ROC's.

Op basis van de college-jaarplannen en Erasmus Plus geeft onderstaande tabel een beeld van internationale activiteiten op het gebied van studenten- en docentenmobiliteit binnen ROC West-Brabant.

College	2017: aantal studenten in het buitenland	2018: aantal studenten in het buitenland	2017: aantal docenten in het buitenland	2018: aantal docenten in het buitenland
Cingel College	21	28	0	2
Florijn College	27	24	0	1
Kellebeek College	18	16	9	16
Markiezaat College	9	9	4	1
Prinsentuin College	35	73	0	5
Radius College	1	15	1	2
Vitalis College	29	26	3	7
Zoomvliet college	35	48	0	0
Totaal	175	239	17	34

Een steeds belangrijker onderdeel van deze mobiliteiten zijn de 100 studenten van de diverse colleges die de afgelopen jaren een drieweekse taal- en interculturele training hebben gedaan in het Verenigd Koninkrijk.

5.9 Kwaliteitsbeleid

ROC West-Brabant legt de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs daar waar het hoort; zo dicht mogelijk bij het primair proces (Resultaat Verantwoordelijke Teams, RVT's). Medewerkers zijn professionals en worden gestuurd op resultaten. Leidinggevend en bepalen de kaders en doelstellingen (het 'wat'). Het team bepaalt op welke manier (het 'hoe') deze resultaten bereikt gaan worden.

De ontwikkeling van RVT's is onlosmakelijk verbonden met de invoering van een kwaliteitszorgsysteem (kzs). Een goed functionerend kzs geeft inzicht in de kwaliteit van ons onderwijs. Dit inzicht wordt vervolgens gebruikt om onze onderwijskwaliteit te borgen en waar nodig te verbeteren door middel van de borgingscyclus (pdca) en de verbetercyclus (davi). Onderdeel van het kzs is ook de teamscan.

Ontwikkelingen 2018

- Alle betrokken medewerkers v(mb)o en mbo zijn meegenomen in het eerste onderzoek op basis van het onderzoekskader 2017;
- De in 2017 nieuw ontwikkelde auditsystematiek op basis van het 'Dialogmodel' is geïmplementeerd;
- Doorontwikkeling van de staat van ROC West-Brabant, waarmee in 2017 voor het eerst inzichtelijk gemaakt is waar risico's zitten, welke zaken goed gaan en wat onze ambities zijn. Hierbij zijn de harde cijfers ('tellen') wederom gecombineerd met het verhaal daarachter ('vertellen');
- Het Kwaliteitszorgsysteem en het Bedrijfsmodel zijn in samenhang aangepast.

6 Medewerkers

Medewerkers zijn cruciaal bij het realiseren van onze doelstellingen. Professionalisering vormt daarom een belangrijke pijler van de nieuwe koers. In het verslagjaar zijn belangrijke stappen gezet in de verdere uitwerking van de nieuwe koers en in het professionaliseren van de dienstverlening aan studenten en medewerkers. Het is belangrijk dat studenten zich blijvend ontwikkelen; dit gaat niet zonder het blijvend ontwikkelen van ons eigen personeel. Daarnaast is het belangrijk dat we de relatie met het beroepenveld, het bedrijfsleven, de overheden en onderwijsinstellingen in de omgeving intensiveren, zodat we optimaal kunnen aansluiten bij de wensen en behoeften van studenten. Vanuit de nieuwe strategische koers is ook het HR-beleid opgebouwd in vijf pijlers: strategische personeelsplanning (in-, door- en uitstroom), vitaliteit en betrokkenheid, leiderschap en cultuur, professionalisering en kaders en regelingen.

6.1 Missie en visie HR

6.1.1 Missie

HR helpt ambities te realiseren op strategisch, tactisch en operationeel niveau en compliant te zijn op het gebied van kwaliteit van arbeid. Dit met focus op kansrijke en wendbare medewerkers die een loopbaan lang leren.

6.1.2 Visie

- Lijnmanagement is verantwoordelijk voor kwaliteit van arbeid;
- HR is proactief partner en helpt de verantwoordelijkheid waar te maken door focus op voldoende competente en duurzaam inzetbare professionals;
- Daadkrachtig en resultaatgericht HR;
- HR bindt en verbindt en brengt HR-expertise, toont eigenaarschap & verantwoordelijkheid;
- We investeren in dialoog en samenwerking in belang van de klant;
- Gericht op continu leren en verbeteren;
- We focussen niet op wat we moeten doen, maar op wat we leveren.

6.2 Ontwikkeling Personeelsbezetting ROC West-Brabant

In het verslagjaar signaleren we de volgende ontwikkelingen in de personeelsbezetting:

- In 2018 is de totale personeelsbezetting ten opzichte van 2017 met ca. 39 fte afgenomen naar 1794 fte (exclusief stagiaires). Deze afname is met name het gevolg van een lagere totale groei van studenten- en leerlingenaantallen en is daarom het grootst binnen het primair proces (OP en OOP);
- In totaal werkt ruim 73% van het personeel in het primaire proces. Dit aandeel is de laatste jaren ongeveer gelijk gebleven;
- De grootste afname van personeel vinden we op de vmbo-scholen en op het Radius College;
- Een groot deel van de afname van het personeel is verwezenlijkt door tijdelijke contracten niet te verlengen. De flexibele schil is derhalve afgenomen van 13,6 naar 12%;

- De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 46 jaar. Dit is een daling ten opzichte van 2017 (47) als gevolg van pensionering/AOW;
- Het aandeel vrouwen in het personeelsbestand is praktisch gelijk gebleven. In fte: 52% versus 48% mannen, in personen: 58% vrouw, 42% man.

6.3 Resultaten 2018

In het verslagjaar is een aantal resultaten bereikt naar aanleiding van de in 2017 geconstateerde risico's op HR-gebied:

- er is een missie, visie en eigentijds HR-plan;
- HR-informatie voor medewerkers is beschikbaar maar is op de nieuwe portal niet vindbaar voor medewerkers. Voor het fundament van de dienstverlening van HR/PSA is verbetering van groot belang;
- de IST-situatie is in beeld. Naast het managen van de krimp, is ook het vinden en binden van voldoende competente medewerkers een uitdaging waar we als ROCWB voor staan. Investeren in het vakspecialisme recruitment/arbeidsmarktstrategie is nodig;
- Het verzuimpercentage is gedaald van 5,65% in 2017 naar 5,38 % in 2018;
- De basis HR-processen zijn gedigitaliseerd (project E-HRM). Met het afronden van het project in 2018 is het risico dat de doorontwikkeling en optimalisatie stagneert. Het (intern) benoemen en vrijmaken van een projectleider hiervoor is van belang. Risico is anders dat klanten ontevreden zijn, blijven of worden.

6.4 (Overige) terugblik en realisatie 2018

Op HR-gebied zijn in het verslagjaar voorts stappen gezet op het gebied van:

Strategische personeelsplanning

- Matchingproces opgetekend, rollen verduidelijkt, proces geoptimaliseerd en uitgevoerd. Evaluatie uitgevoerd t.b.v. verbetering in 2019;
- IST-situatie personeelsbestand in beeld, analyse arbeidsmarkt (vanuit werkgeversperspectief);
- Functiebouwwerk: personeelsbestand up-to-date in Afas-profit, functiecategorieën gedefinieerd en nieuwe functiebeschrijvingen docentfuncties opgesteld en ter instemming voorgelegd. Formele vaststelling Q1 2019;
- Nieuw formatiebeleid opgesteld en vastgesteld als onderdeel hoofdlijnen van de begroting mbo en vo;
- Robuust vmbo: analyses gemaakt, een vlootshouw per school als basis voor de te voeren gesprekken en eventueel functioneringstrajecten. Dit als basis voor de actieplannen op HR-gebied per school.

Vitaliteit en betrokkenheid

- Persoonlijk Ouder Arrangement 1 geëvalueerd + POA 2 ontwikkeld;
- Verzuimanalyse langdurig verzuim en interventieplan ontwikkeld.
- Trainingen 'verzuimbegeleiding' voor leidinggevenden;
- Herplaatsingsbeleid gedwongen mobiliteit ontwikkeld;
- Acties in het kader van de week van de werkstress; vitalitycheck voor medewerkers en diverse workshops op gebied van stresspreventie en lifestyle;

- Werkdrukplan en rapportage Prinsentuin College in het kader van inspectiebezoek SZW; positieve terugkoppeling.

Leiderschap en cultuur

- Leiderschapstraject persoonlijk leiderschap fase 1, inclusief 360° meting van leiderschapsstijlen en effect op organisatieklimaat en terugkomdag georganiseerd;
- Actieve participatie in cultuurtraject o.l.v. Marketing & Communicatie; diverse bijeenkomsten georganiseerd om trots, professionaliteit en verbinding te verbeteren;
- 2x per jaar organisatie van bijeenkomst voor nieuwe medewerkers om kennis te maken met de visie en kernwaarden van ROC WB, de Raad van Bestuur en collega's van andere scholen/afdelingen;
- Handvatten Resultaat Verantwoordelijke Teams geanalyseerd en samenvattend op rij gezet (geen nieuw beleid). Diverse teamscans op verzoek colleges/scholen uitgevoerd t.b.v. verdere professionalisering teams.

Professionalisering

- Ontwikkeling van tools voor het voeren van het professionele gesprek, implementatie en ontwikkeling, training en facilitering in Afas/Profit;
- 90% van bevoegdheden docenten mbo/vmbo geregistreerd in Afas/Profit en via koppeling gedeeld met DUO;
- Professionalisering HR; in 2018: via Ludens-traject historie afhechten en onderstroom HR besproken, HR-adviestraining vervolg voor HR-adviseurs, diverse inhoudelijke HR-expertmeetings op thema's. Start met Lean-training.

Kaders en regelingen

- Nieuwe vakantieregeling voor medewerkers OP/OBP vanaf 2019;
- Project E-HRM i.s.m. PSA; implementatie in-, door- en uitstroom, bevoegdheden, gesprekcyclus;
- Implementatie nieuwe cao vo en mbo;
- Diverse regelingen geactualiseerd en gepubliceerd op de portal.

6.5 Verzuim

2018 laat een verdere daling in het voortschrijdend ziekteverzuim zien tot 5,38% (2017 5,65%; de norm is < 5%). Dit leidt tot een directe verhoging van de inzetbaarheid en dit bespaart grofweg € 375.000,- aan directe loonkosten. Diverse acties zijn genomen om het ziekteverzuim terug te brengen. Er is een tweede vakspecialist verzuim aangesteld en de invulling van het Sociaal Medisch Team is aangepast: de focus ligt nu meer op actuele thema's. Voor HR-adviseurs en leidinggevenden zijn workshops georganiseerd over relevante wetgeving en ziekteverzuimbeleid.

7 Bedrijfsvoering: informatiemanagement, huisvesting en financieel beleid

7.1 Informatievoorziening

7.1.1 Organisatie Informatiemanagement

ROC-IM is het organisatieonderdeel dat bestaat uit de IM-regieorganisatie en een operationeel onderdeel met functioneel beheerders, projectmanagers, consultants, inkoop en logistiek medewerkers. De IM-regieorganisatie voert regie op het volledige werkterrein van informatiemanagement en op ROC-IT, waarbij de operationele aansturing van ROC-IT is ondergebracht bij het Facilitair Bedrijf. In het verslagjaar heeft een groot aantal personele ontwikkelingen plaatsgevonden. Voortvloeiend uit de nieuwe koers 'Klaar voor de Toekomst' is afscheid genomen van IT-Workz. Het bestaande contract tussen IT-Workz en ROCWB loopt door tot augustus 2023. Daarmee is continuïteit van dienstverlening gegarandeerd, terwijl de samenwerking verder wordt verzakelijkt en geprofessionaliseerd.

7.1.2 Security & privacy

In december 2017 is het programma Top 40 security en risk gestart. Doel is het mitigeren en oplossen van de 40 grootste ICT-risicomanagement-issues in de domeinen Werkplek, Servers, Netwerk, Applicaties en Organisatie. Eind 2018 zijn 30 issues van de 40 opgelost. De resterende issues worden - met mogelijke verbeterplannen die voortvloeien uit de Top 40 - opgenomen in de Top 40 Next (uitvoering in 2019). Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) een feit. ROC West-Brabant heeft in 2017 stappen gezet op het gebied van informatiebeveiliging en privacy door het vaststellen van de beleidskaders op dit gebied. De focus ligt nadrukkelijk op bewustwording van onze medewerkers voor wat betreft de impact van ontwikkelingen op het gebied van security en privacy op hun dagelijks werk.

7.1.3 Versimpeling applicatielandschap

Binnen ROC West-Brabant is de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan de consolidatie van het applicatielandschap. Met de invoering van Education Online (EOL) kunnen vele toepassingen vervangen worden door de nieuwe corporate standaard. Door problemen met de uitrol van EOL ligt dit achter op schema. Het proces van diplomering, intake en inschrijving is goed doorlopen. In december 2018 is een nieuwe module BPV in concept aangeleverd. Deze zal volgend jaar samen met de invoering van digitaal ondertekenen een grote efficiëntie stap teweeg brengen.

Alle functioneel beheerders hebben in 2018 een training gevolgd. Daarnaast zijn er workshops georganiseerd om ook het fenomeen testen en wijzigingenbeheer te professionaliseren. Het functioneel beheer van Mijn Portaal is overgedragen van Marketing & Communicatie naar ROC IM. Het project onderwijslogistiek/Xedule-mbo is ruim binnen de begroting afgerond met de volgende resultaten:

- Op alle mbo-colleges worden de roosters vanuit Xedule gerealiseerd;
- De continuïteit is geborgd met de groep key-users met ruime expertise;

7.1.4 Managementinformatie

De aandacht voor managementinformatie is in 2018 nadrukkelijk gericht op uitbreiding met stuurinformatie naast de bestaande verantwoordingsinformatie. Verder is er een Change Advisory Board (CAB) informatievoorziening opgestart met medewerkers van Dienst Onderwijs & Kwaliteit, Marketing & Communicatie en Concern Control.

7.1.5 Toekomst IT

Bij de start met de nieuwe organisatie van ROC IT en ROC IM bleek dat de basis rondom het beheer, procedures en continuïteitsborging niet op orde was. Inmiddels zijn hier stappen gezet: de infrastructuur is geschikt gemaakt voor de huidige standaard operating systems. De uitrol van Windows 10 is uitgelopen als gevolg van afstemming met de colleges met betrekking tot software en beschikbaarheid van systemen voor de migratie. De plannen voor een moderne toekomstbestendige IT omgeving zijn in 2018 vorm gegeven. In 2020 wordt de IT-Infrastructuur in een onafhankelijk datacenter geplaatst. De volgende stap is de overgang naar de datacenters van Microsoft Azure.

7.1.6 ICT in het onderwijs

De elektronische leer omgeving Its-Learning heeft een sterke ontwikkeling doorgemaakt. Veel eindgebruikers zijn gebruik gaan maken van deze elektronische leer omgeving. Er zijn trainingen en gebruikersdagen georganiseerd en de ondersteuning van het primaire proces door deze elektronische leer omgeving is sterk gegroeid. Deze ervaring wordt ingezet om in het kader van het programma “Klaar voor de toekomst” de mogelijkheden, wensen en eisen van een digitale leeromgeving door te ontwikkelen. In het onderwijsproces zijn naast een elektronische leer omgeving veel digitale applicaties in gebruik.

7.2 Huisvesting

In het strategisch huisvestingsprogramma van ROC West-Brabant wordt rekening gehouden met een afnemend aantal leerlingen en studenten. Dat betekent dat bij de ontwikkeling van de huisvesting van de opleidingen uitgegaan wordt van onder meer samscholen en reductie van het totaal aantal m² (door afstoten gebouwen en locaties) en van flexibeler gebruik van onderwijsruimten (meer multifunctionele ruimten). Het strategisch huisvestingsprogramma biedt de komende jaren een kader waarbinnen huidige en toekomstige ambities van het ROC getoetst kunnen worden. De huisvestingsplannen en -activiteiten zullen, indien van toepassing, mede beoordeeld worden op de vraag of deze het huisvestingsbeleid en de hierbij te ontwikkelen scenario's ondersteunen. De ontwikkeling van een nieuwe koers waardoor (delen van) opleidingen uit één van de sectoren in verschillende gebouwen zitten, schept een nieuwe uitdaging. Dat geldt ook voor de ontwikkeling van vmbo-gebruik van mbo-locaties en andersom.

7.2.1 vmbo

Om te komen tot een financieel toekomstbestendig vmbo is onderzocht op welke wijze de huisvestingsexploitatie van het vmbo verbeterd kan worden. Dit heeft geleid tot een aantal scenario's in Bergen op Zoom en Breda die kunnen leiden tot een reductie van kosten en m² maar waarvan de gevolgen voor het onderwijs nog niet in alle situaties duidelijk zijn.

De huidige locatie aan de Nobellaan in Bergen op Zoom voor het onderwijs aan kinderen van vluchtelingen (ISK West) verkeert in slechte staat en is te groot voor het aantal leerlingen dat hier onderwijs krijgt. Samenwonen met andere scholen is één van de scenario's. De voormalige locaties van het vmbo en het mbo aan de Nobellaan, de Drebbelstraat en de Wouwsestraatweg kunnen deels worden afgestoten. Pogingen om deze locaties te verkopen hebben echter tot nu toe niets opgeleverd. Ondanks het economisch herstel is er nauwelijks vraag naar geweest naar ruimte in dit deel van de stad. In 2018 zijn trajecten gestart die uitgaan van een (gedeeltelijk) andere invulling van deze locaties.

De zorglocaties van het SKVOB in Breda zijn beide opgenomen in het huisvestingsprogramma van ROC West-Brabant. Beide gebouwen van Christoffel aan de Rijnesteinstraat en de Heuvelstraat zijn te klein en erg gedateerd. Omdat het aantal leerlingen en daarmee de financiële middelen afnemen moet in het huisvestingsprogramma uitgegaan worden van de mogelijkheid om het zorgonderwijs of delen daarvan samen met andere scholen te huisvesten.

7.2.2 mbo

Project Eventum Bergen op Zoom

Het ROC heeft met de gemeente Bergen op Zoom afgesproken om een meerjarige huurovereenkomst te sluiten voor de huisvesting van de opleidingen podium- en evenemententechnieken van het Zoomvliet College. De gemeente heeft het programma van eisen van het ROC vertaald naar een nieuw gebouw waarin ook Stichting Zuid-West TV en Stichting Facilitair Bedrijf een deel gaan huren. De financiële afspraken hierover zijn inmiddels met de gemeente gemaakt en het bouwtraject is in 2017 in gang gezet. Omdat het nieuwe gebouw met aanzienlijke vertraging wordt gerealiseerd (mei 2019) is besloten om voor het schooljaar 2018/2019 tijdelijk gebruik te maken van een ander gebouw.

Nieuwbouw Zorg en Welzijn Breda

In augustus 2018 is het nieuwe gebouw voor de zorg- en welzijnsopleidingen in Breda in gebruik genomen (Vitalis College). Dit moderne en milieuvriendelijk onderwijsgebouw ligt op een strategisch belangrijke locatie in Breda Noord en biedt door de verschillende honken voldoende flexibiliteit om ook andere onderwijsactiviteiten te huisvesten. De locaties Nieuwe Inslag, Deinzestraat en Terheijdenseweg 414 in Breda kunnen hierdoor (grotendeels) worden afgestoten.

Opleiding Sport & Beweging en Veiligheidsopleiding Breda

De veiligheidsopleidingen en de nieuwe opleiding sport & bewegen van ROC West-Brabant krijgen huisvesting in een gerenoveerd onderwijsgebouw op de locatie Terheijdenseweg 414. Het grootste deel van de locatie wordt gesloopt om plaats te maken voor een Talentencentrum dat door de gemeente Breda wordt gebouwd. De planning is dat het nieuwe Talentencentrum, dat ook door de opleiding sport & bewegen gebruikt gaat worden, in 2022 in gebruik wordt genomen. Hierna kan onze huidige sportaccommodatie op deze locatie gesloopt worden.

Trivium

Er zijn voorbereidende stappen gezet om het Trivium te verkopen. Het afstand nemen van het gebouw Trivium past prima in de strategie van de huidige onderwijsorganisatie. De leegstand in 2018 is beperkt gebleven tot twee verdiepingen.

7.3 Financieel beleid

Het financieel beleid van ROC West-Brabant richt zich op de instandhouding van een financieel gezonde positie op de lange termijn.

7.3.1 Kaders en risicobeleid

Op ROC-niveau worden de kaders voor strategie, positionering en bedrijfsvoering opgesteld. Scholen en colleges bepalen binnen de gestelde kaders op welke wijze men het onderwijs wil organiseren en inrichten. Door het hanteren en handhaven van een financieel kader worden risico's beheerst terwijl er duidelijkheid en ruimte ontstaat voor ondernemerschap. Basisuitgangspunt en item van sturing is dat met de vastgestelde bekostiging per college een sluitende begroting moet kunnen worden gerealiseerd.

Renterisico

Het renterisicobeleid heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering van ROC West-Brabant te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid heeft onder meer geleid tot het afsluiten van een relatief omvangrijke financiering ten behoeve van een gelijklopend meerjarig investeringsprogramma onderwijshuisvesting. Er is in het verleden een lening afgesloten van € 50 miljoen met een looptijd van 20 jaar tegen een variabele rente gebaseerd op het 3-maands Euribor plus een opslag van 0,20%. Op het moment van afsluiten van de lening was de rente historisch gezien relatief laag. Om zich in te dekken tegen de financiële gevolgen van mogelijk toekomstige rentestijgingen is toen eveneens een renteswap afgesloten met een looptijd van 15 jaar waardoor de rente tot juni 2025 min of meer gefixeerd is op 4,75%.

Voor de verwerking van de renteswap past ROC West-Brabant kostprijs-hedge-accounting toe. De kostprijs van de renteswap bedraagt nihil. De marktwaarde (reële waarde) van de renteswap bedraagt ultimo 2018 circa - € 6,3 miljoen. Indien de reële waarde van de renteswap behorende bij de langlopende schuld aan de ING bank negatief is, heeft ROC West-Brabant geen verplichting om een onderpand te storten.

Liquiditeitsrisico

ROC West-Brabant heeft nog een vijftal langlopende leningen lopen op balansdatum. Het totaal hiervan bedraagt circa € 34 miljoen waarvan één lening met een boekwaarde van € 26,9 miljoen relatief groot is. Voor het afdekken van het rente- en liquiditeitsrisico op deze schuld aan de ING bank heeft ROC West-Brabant de renteswap lopen om zo het risico van een variabele rente gedurende de eerste 15 jaar af te dekken door een overeengekomen vast rentepercentage van 4,75%. Het liquiditeits- en renterisico is daardoor verlegd tot medio 2025.

Door extra vervroegd af te lossen is meer spreiding in de einde looptijd van de leningen ontstaan. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de toelichting op de balans als onderdeel (11) van de jaarrekening.

Voor de korte termijn financiering heeft ROC West-Brabant de beschikking over de beschikbare liquiditeiten welke ultimo 2018 € 41 miljoen bedragen.

Kredietrisico

De risico's van vorderingen op tegenpartijen als het ministerie van OCW, gemeenten en overige overheden wordt zeer beperkt geacht. De vordering op studenten is verspreid over een grote populatie van relatief geringe bedragen en bij de vordering op overige bedrijven is geen sprake van concentratie bij slechts enkele tegenpartijen. Er worden procedures en gedragslijnen gehanteerd om de omvang van de kredietrisico's bij elke tegenpartij te beperken. Voor potentieel oninbare vorderingen wordt een voorziening gevormd.

7.3.2 Financieel resultaat 2018

Het begrote resultaat na belasting bedroeg circa € 1,5 miljoen. Het gerealiseerde resultaat na belasting bedraagt circa € 1,8 miljoen. Van de ontwikkeling van het financiële resultaat is het volgende overzicht te geven:

(x € 1.000)	Realisatie					Begroting	
	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2019
Baten	214.358	217.136	220.556	217.842	220.190	211.545	203.175
Lasten	208.447	209.554	216.082	216.192	217.256	207.883	204.368
Saldo baten en lasten	5.911	7.582	4.474	1.650	2.934	3.662	-1.193
Financiële baten en lasten	-2.376	-2.395	-2.302	-1.075	-1.750	-2.085	-1.614
Resultaat	3.535	5.187	2.172	575	1.184	1.577	-2.807
Belastingen	-121	-139	-287	-52	-171	-81	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	820	0	0
Resultaat na belastingen	3.414	5.048	1.885	523	1.833	1.496	-2.807

Het resultaat na belasting ligt ca. € 0,3 miljoen boven de begroting 2018. Het aandeel in het resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen is nagenoeg gelijk aan de begroting. Het overig resultaat (resultaat ROC West-Brabant zelf) ligt iets boven de begroting. Dit komt voornamelijk door de verkoop van de deelneming IT Workz in november 2018. Het resultaat wordt verder toegelicht in de jaarrekening die onderdeel uit maakt van dit jaarverslag.

De begroting 2019 met als ondertitel 'een nieuwe koers' laat voor wat betreft de reguliere activiteiten een klein positief resultaat zien. In 2019 wordt echter ook invulling gegeven aan de nieuwe koers. Hiermee zijn, met name in het schooljaar 2019-2020, incidentele lasten gemoeid. Hierdoor is het begrote resultaat 2019 uiteindelijk negatief. De algemene reserve is voldoende groot om dit verlies te kunnen dragen.

7.3.3 Toestand op balansdatum

Met betrekking tot de ontwikkeling van de balansposities in een meerjarenperspectief wordt het volgende overzicht gegeven:

(x € 1.000)	31-12-14	31-12-15	31-12-16	31-12-17	31-12-18
Activa					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	107	56	38	21	13
Materiële vaste activa	179.944	172.602	168.241	169.132	169.407
Financiële vaste activa	86	72	57	0	0
Totaal vaste activa	180.137	172.730	168.336	169.153	169.420
Vlottende activa					
Voorraden	361	326	197	105	86
Vorderingen	9.465	9.463	7.786	8.216	3.759
Liquide middelen	27.973	43.204	48.772	42.398	41.023
Totaal vlottende activa	37.799	52.993	56.755	50.719	44.868
Totaal activa	217.936	225.723	225.091	219.872	214.288
Passiva					
Eigen vermogen	117.622	122.670	124.555	125.078	126.911
Voorzieningen	10.386	11.460	14.950	13.125	16.435
Langlopende schulden	53.089	49.381	45.680	39.682	34.074
Kortlopende schulden	36.839	42.212	39.906	41.987	36.868
Totaal passiva	217.936	225.723	225.091	219.872	214.288

De wijzigingen in de diverse balansposities gedurende 2018 worden bepaald door meerdere factoren. De belangrijkste oorzaken per balanspost zijn:

- De toename van de vaste activa wordt met name veroorzaakt door investeringen in de nieuwbouw voor het Vitalis College aan de Biesdonkweg te Breda welke in 2018 is opgeleverd.
- De afname van de vlottende activa wordt met name veroorzaakt door een afname van de vordering op gemeenten. Door een actiever debiteurenbeleid en een opschoonactie is ook de vorderingen op debiteuren en studenten aanzienlijk lager.
- De toename van de voorzieningen wordt met name veroorzaakt door het opnieuw openstellen van de Persoonlijk Ouderen Arrangement (POA) regeling voor werknemers van 62 jaar en ouder. Op 31 december 2018 hebben reeds 59 werknemers zich definitief aangemeld voor deze regeling.
- De langlopende schulden zijn ook in 2018 sneller afgenomen door extra aflossingen op leningen.
- De daling van de kortlopende schulden hangt voornamelijk samen met de afwikkeling van de naheffing loonheffing en de maatwerktrajecten in 2018 en een daling van de vooruit ontvangen subsidies OCW.

De balans, toelichtingen en specificaties maken onderdeel uit van de jaarrekening. Daar zijn ook de uitgebreide toelichtingen en specificaties vermeld.

7.3.4 Kengetallen

Het financieel toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van financieel toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit. Dit toezicht vindt risicogericht plaats op grond van een analyse van de financiële gegevens uit onder meer de jaarrekening en de continuïteitsparagraaf. Bij de analyse hanteert de inspectie de volgende set kengetallen:

- Voor solvabiliteit (solvabiliteit 1) wordt een signaleringsgrens (ondergrens) van 30% aangehouden. De solvabiliteit van Stichting ROC West-Brabant blijft hier ruimschoots boven en ligt ook hoger dan de gemiddelde solvabiliteit van de ROC's.
- Voor liquiditeit (current ratio) wordt een signaleringsgrens (ondergrens) van 0,5 aangehouden. De liquiditeit van Stichting ROC West-Brabant blijft hier ruimschoots boven.
- Voor de rentabiliteit gelden de volgende signaleringswaarden:
 - 3-jarig < 0
 - 2-jarig < -0,05
 - 1-jarig < -0,10
 De rentabiliteit van Stichting ROC West-Brabant voldoet aan deze eisen.
- Voor de huisvestingsratio wordt een signaleringsgrens (bovengrens) van 0,15 aangehouden. De huisvestingsratio van Stichting ROC West-Brabant blijft hier onder.

Voor de ontwikkeling van de kengetallen in een meerjarenperspectief wordt het volgende overzicht gegeven:

	2014	2015	2016	2017	2018
Solvabiliteit	0,54	0,54	0,55	0,57	0,59
Gem ROC's ¹⁾	0,47	0,51	0,52	0,52	
Liquiditeit	1,03	1,26	1,42	1,21	1,22
Gem ROC's ¹⁾	1,03	1,14	1,29	1,20	
Rentabiliteit	1,6%	2,3%	0,9%	0,2%	0,8%
Gem ROC's ¹⁾	0,2%	3,9%	1,9%	-0,1%	
Kapitalisatiefactor	0,37	0,30	0,33	0,31	0,29
Huisvestingsratio	0,11	0,12	0,11	0,12	0,10

¹⁾ Jaarlijks worden, op basis van de jaarrekeningen, de financiële gegevens verstrekt voor de BVE sector via het zogenaamde "BVE gegevensboek". Hierin staan ook de kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit voor alle ROC's gemiddeld. Het meest recente BVE gegevensboek dat beschikbaar is, is die op basis van de jaarrekeningen 2013 tot en met 2017 (via site DUO).

Definities:

Solvabiliteit:	Eigen vermogen/totaal passiva
Liquiditeit:	Vlottende activa/kortlopende schulden
Rentabiliteit:	(Resultaat/Totale baten + rente baten) * 100%
Kapitalisatiefactor:	(Balanstotaal +/- gebouwen en terreinen)/Totale baten + rentebaten
Huisvestingsratio:	(Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen)/Totale lasten

7.3.5 Treasury

Het kader, de doelstellingen, alsmede de administratieve organisatie en interne controle rondom het treasurybeleid zijn vastgelegd in het 'Treasurystatuut Stichting ROC West-Brabant'. Het statuut is gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en daarnaast op eigen financiële kaders. De hoofddoelstelling van het financieel beleid van Stichting ROC West-Brabant, afgeleid van het strategisch beleidsplan is het waarborgen van de financiële continuïteit op de korte en lange termijn middels beheersing van de ingaande en uitgaande geldstromen op zowel de korte als langere termijn.

De hiervan afgeleide eigen financiële kaders luiden:

- De solvabiliteit bedraagt minimaal 0,35
- De liquiditeit bedraagt minimaal 0,70

De liquiditeit mag kleiner zijn dan 1,0 mits groter dan de interne ondergrens van 0,70 indien dit vanuit het meerjarig financieringsplan slechts geldt voor een beperkt aantal jaren.

Ten aanzien van het beleggen van de financiële middelen wordt een terughoudend beleid gevoerd. In de basis geschiedt dit via termijndeposito's, maar omdat de renteopbrengsten op termijndeposito's momenteel lager zijn dan die op reguliere, direct opvraagbare, bankrekeningen zijn de beschikbare gelden ultimo 2018 volledig uitgezet op direct opvraagbare bankrekeningen. Gelet op de spreiding van risico's staan de direct opvraagbare gelden uit bij verscheidene banken.

8 Continuïteit

8.1 Meerjarenperspectief

Dit hoofdstuk blikkt vooruit naar de ontwikkelingen van ROC West-Brabant binnen haar omgeving. Het meerjarenperspectief resulteert in een overzicht waarbij twee jaar terug wordt gekeken en vijf jaar vooruit. Welke trends zijn waar te nemen en welke ontwikkelingen zien we binnen de regio West-Brabant die van invloed zijn op het ROC?

8.2 Verwachte ontwikkelingen

De regio West Brabant zal, net als veel gebieden in Nederland, de komende jaren te maken krijgen met een daling van de bevolkingsgroei, die vanaf het midden van de jaren '20 zal omslaan in een bevolkingskrimp, die steeds verder zal toenemen, met name rondom Breda en de westelijke regio. Dit zal resulteren in een afname van de leerlingen- en studentenaantallen voor ROC West-Brabant. De eerste gevolgen zien we al terug in de leerlingen- en studentendaling bij een aantal colleges. Een daling van leerlingen en studenten heeft gevolgen voor de rijksbijdrage OCW (bekostiging per leerlingen), maar ook voor de formatie en de huisvesting.

Naast een daling van de leerlingen- en studentenaantallen als gevolg van demografische krimp, zien we ook de concurrentie in de nabije omgeving toenemen. De toetreding van een aantal commerciële aanbieders in de regio heeft direct gevolgen voor het mbo-onderwijs. Daarnaast zien we de arbeidsmarkt in versneld tempo veranderen. Door onszelf goed te profileren en goed in te spelen op de behoefte van de continu veranderende arbeidsmarkt in onze regio, kunnen we de verbinding met de arbeidsmarkt behouden.

8.2.1 Meerjarenbegroting en balans

Meerjarenbegroting (x € 1.000)	Realisatie		Begroting				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Baten							
(Rijks)bijdragen OCW	176.213	180.777	188.369	186.091	185.373	182.000	179.000
(Rijks)bijdragen EZ	21.039	19.927	0	0	0	0	0
Overige overheidsbijdragen	3.603	3.838	3.254	3.210	3.210	3.150	3.100
Cursus-, les en examengelden	443	608	398	398	398	370	350
Baten werk i.o.v. derden	8.725	7.791	3.944	3.714	3.552	3.400	3.400
Overige baten	7.819	7.249	7.210	6.722	6.628	6.550	6.500
Som der baten	217.842	220.190	203.175	200.135	199.161	195.470	192.350
Lasten							
Personeelslasten	165.024	169.376	155.167	151.761	148.701	147.420	144.990
Afschrijvingen	16.834	13.093	12.699	12.576	12.322	12.000	12.000
Huisvestingslasten	13.463	13.363	12.611	12.448	12.553	12.500	12.500
Overige lasten	20.871	21.424	23.891	24.318	21.425	21.000	20.500
Som der lasten	216.192	217.256	204.368	201.103	195.001	192.920	189.990
Saldo baten en lasten	1.650	2.934	-1.193	-968	4.160	2.550	2.360
Financiële baten en lasten	-1.075	-1.750	-1.614	-1.423	-1.278	-1.250	-1.100
Resultaat	575	1.184	-2.807	-2.391	2.882	1.300	1.260
Belastingen	-52	-171	0	0	0	0	0
Resultaat deelneming	0	820	0	0	0	0	0
Resultaat na belastingen	523	1.833	-2.807	-2.391	2.882	1.300	1.260

Verdeeld naar deelnemingen en onderwijs geeft dit het volgende beeld:

(x € 1.000)	Realisatie		Begroting				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ROC West-Brabant	1.540	1.346	-3.206	-2.792	2.551	1.000	960
Deelnemingen	-1.017	487	399	401	331	300	300
Totaal	523	1.833	-2.807	-2.391	2.882	1.300	1.260

In het hierboven gepresenteerde overzicht is te zien hoe een daling van de leerlingen- en studentenaantallen ook voor ROC West Brabant resulteert in een jaarlijks dalende rijksbijdrage OCW. Om tijdig te kunnen inspelen op de genoemde ontwikkelingen, zijn in 2018 de eerste stappen gezet om ROC West-Brabant klaar te maken voor de toekomst. Om vorm te kunnen geven aan toekomstgericht beroepsonderwijs hebben we het afgelopen jaar een achttal strategische keuzes gemaakt:

1. Wij zijn het beroepsonderwijs in de regio;
2. De leerbehoefte van de individuele leerling of student staat centraal;
3. De leerling en student kunnen zich voortdurend ontwikkelen;
4. Ons vertrekpunt is een collectief dynamisch portfolio;
5. Leren, werken en innoveren wordt verbonden in leergemeenschappen;
6. De relaties met belanghebbenden zijn wederkerig;
7. Wij zijn excellent werkgever;
8. Wij verwachten van onze medewerkers dat zij aantoonbaar toegevoegde waarde leveren.

Daarnaast willen we verdere uniformering en professionalisering van ondersteunende processen en blijvend investeren in de versterking van de relatie tussen de staf- en de lijnorganisatie. Dit traject zal met name in het schooljaar 2019/2020 forse incidentele kosten met zich meebrengen. Deze incidentele kosten zijn de oorzaak van het verwachte negatieve resultaat in zowel 2019 als 2020. De begroting van de reguliere activiteiten is in die jaren positief. De algemene reserve is ruim voldoende om de verwachte negatieve resultaten te dragen. In 2018 zijn IT Workz en Briljant BV verkocht. Dit past in onze ambitie om ons te richten op het beroepsonderwijs. Met de afsluiting van het onderzoek naar bestuurlijk handelen en het positieve verloop van het 4-jarlijks onderzoek heeft ROC West-Brabant het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs herwonnen. Kortom er is veel in beweging en 2019 belooft een bewogen jaar te worden waarbij we ons verder richten op de 'Nieuwe Koers'.

Financieel beleid vanaf 2019

Voor de begroting 2019 is het nieuwe financiële beleid vanaf 2019 het uitgangspunt.

De twee leidende principes in het 'financieel beleid vanaf 2019' zijn:

1. Focus (positionering van verantwoordelijkheid en processen op de juiste plaats in de organisatie beleggen) en
2. Transparantie (waarom en hoe).

Meerjarenbalans (x € 1.000)	31-12-17	31-12-18	31-12-19	31-12-20	31-12-21	31-12-22	31-12-23
Activa							
Vaste activa							
Immateriële vaste activa	21	13	10	8	5	3	0
Materiële vaste activa	169.132	169.407	173.352	166.577	159.971	153.973	147.976
Totaal vaste activa	169.153	169.420	173.362	166.585	159.976	153.976	147.976
Vlottende activa							
Voorraden	105	86	80	80	80	80	80
Vorderingen	8.216	3.759	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Liquide middelen	42.398	41.023	29.581	29.081	33.646	36.310	39.372
Totaal vlottende activa	50.719	44.868	34.661	34.161	38.726	41.390	44.452
Totaal activa	219.872	214.288	208.023	200.746	198.702	195.366	192.428
Passiva							
Algemene reserve	122.365	123.017	120.207	117.780	120.648	121.928	123.168
Bestemmingsreserve	700	2.162	2.445	2.761	3.056	3.356	3.656
Herwaarderingsreserve	2.013	1.732	1.452	1.172	892	612	332
Totaal eigen vermogen	125.078	126.911	124.104	121.713	124.596	125.896	127.156
Voorzieningen	13.125	16.435	17.156	15.768	14.339	13.042	12.114
Langlopende schulden	39.682	34.074	29.763	26.265	22.767	19.428	16.158
Kortlopende schulden	41.987	36.868	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
Totaal passiva	219.872	214.288	208.023	200.746	198.702	195.366	192.428

Er staan de eerst komende jaren geen investeringen gepland in nieuwbouw. Pas vanaf 2024 vindt -mogelijk- nieuwbouw plaats voor een van de techniek colleges. De bestemmingsreserve betreft het private deel van het eigen vermogen. De ontwikkeling in de algemene reserve en de bestemmingsreserve hangt samen met de verwachte exploitatieresultaten in de jaren 2019 tot en met 2023. Ook de vrijval van de herwaarderingsreserve, welke in 1997 is ontstaan als gevolg van de overname van gebouwen in het kader van de OKF, heeft een positief effect op de ontwikkeling van de algemene reserve.

8.2.2 Ontwikkelingen in financiële kengetallen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Solvabiliteit 1	0,57	0,59	0,60	0,61	0,63	0,64	0,66
Solvabiliteit 2	0,63	0,67	0,68	0,68	0,70	0,71	0,72
Liquiditeit	1,21	1,22	0,94	0,92	1,05	1,12	1,20
Huisvestingsratio	0,12	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Weerstandsvermogen	0,57	0,58	0,61	0,61	0,63	0,64	0,66
Rentabiliteit	0,2%	0,8%	-1,4%	-1,2%	1,4%	0,7%	0,7%

De solvabiliteit geeft aan of de organisatie financieel gezond is, oftewel of de organisatie in staat is op korte en lange termijn aan zijn betalings- en aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen.

Een deel van het eigen vermogen (weerstandvermogen) op de balans dient als buffer om risico's op te vangen en wordt aldus ingezet voor dekking van eenmalige exploitatieverliezen als gevolg van het zich voordoen van risico's.

Het Ministerie maakt onderscheid tussen de 'gewone' solvabiliteitsratio: solvabiliteit 1: dit is de uitkomst van het eigen vermogen/totaal vermogen en solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen/ totaal vermogen. De Inspectie van het Onderwijs hanteert een signaleringswaarde van 0,3. De solvabiliteit vertoont in de hele onderwijssector al jaren een licht stijgend beeld (voor het mbo was de gemiddelde solvabiliteitsratio 1 in 2017: 0,59 en werd deze ratio voor 2018 geschat op: 0,61¹). ROC West-Brabant heeft eind 2018 een solvabiliteitsratio 1 van 0,59 en wijkt dus niet af van het gemiddelde in de sector.

De uitdaging van de sector is om deze ratio wat af te toppen. Een complicerende factor hierbij is dat het eigen vermogen op de balans alleen verlaagd kan worden door een negatieve rentabiliteit te creëren. De onderwijsinstelling die dit doet, krijgt dan echter te maken met een toezichtskader dat negatieve resultaten ziet als een signalering van risicovol financieel beleid.

Het beheerst (en in overleg met de Onderwijsinspectie) creëren van een negatieve rentabiliteit om eenmalig extra kosten te kunnen dekken die ten gunste komen van het onderwijs, danwel eenmalig projecten te financieren om een strategische koerswijziging te realiseren, moet tot de mogelijkheden kunnen behoren.

ROC West-Brabant zal in 2019 en 2020, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, een negatief resultaat creëren, om de eenmalige lasten die gepaard gaan met de uitvoering van een strategische koerswijziging, te kunnen dekken. Deze koerswijziging is nodig om op de verwachte daling van het aantal leerlingen en de veranderende arbeidsmarkt te kunnen anticiperen.

Om dit soort calamiteiten zo goed mogelijk te monitoren en managen hanteert ROC West-Brabant een systematiek van risicomanagement. Begin 2018 is het In Control Statement per entiteit geïntroduceerd, een hulpmiddel om risico's inzichtelijk en bespreekbaar te maken.

De liquiditeit is goed te noemen. Door nieuwbouw en extra aflossingen is de liquiditeit in de afgelopen jaren gedaald. In 2020 wordt naar verwachting een (laagste) niveau bereikt van 0,92. Daarna loopt de liquiditeit weer op naar 1,20 in 2023. De liquiditeit blijft daarmee ruim boven de interne ondergrens van 0,7 en de signaleringswaarde van 0,5.

De huisvestingsratio schommelt rond de 0,10 en ligt hiermee onder de formele signaleringswaarde van 0,15. Een huisvestingsratio rond de 0,10 is echter in lijn met het beeld bij de meeste ROC's.

Het weerstandsvermogen is op orde en ruim boven de signaleringswaarde van 0,05.

De rentabiliteit laat een redelijk stabiel beeld zien. Voor 2019 en 2020 wordt, door de incidentele kosten die samen hangen met de nieuwe koers, echter een negatieve rentabiliteit verwacht (zie ook onder de eerste alinea, betreffende de solvabiliteit).

¹ Financiële Staat van het Onderwijs- Inspectie van het onderwijs d.d. november 2018

8.2.3 Ontwikkelingen in leerlingen- en studentenaantallen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vo							
Leerling regulier	5.027	4.824	4.468	4.350	4.319	4.347	4.377
Leerling lwoo/pro	1.972	1.860	1.894	1.849	1.858	1.838	1.825
Totaal Vo	6.999	6.684	6.362	6.199	6.177	6.185	6.202
<i>Totaal Vo gewogen</i>	<i>8.379</i>	<i>7.986</i>	<i>7.688</i>	<i>7.493</i>	<i>7.478</i>	<i>7.472</i>	<i>7.480</i>
Educatie							
Vavo	371	473	400	400	400	400	400
Overige Educatie	660	581	705	685	665	655	645
Totaal Educatie	1.031	1.054	1.105	1.085	1.065	1.055	1.045
Mbo							
Studenten bol	10.943	11.110	11.051	10.783	10.524	10.248	9.987
Studenten bbl	4.121	4.263	4.344	4.453	4.308	4.158	4.050
Totaal mbo	15.064	15.373	15.395	15.237	14.832	14.406	14.038
<i>Totaal mbo gewogen</i>	<i>12.591</i>	<i>12.815</i>	<i>12.789</i>	<i>12.565</i>	<i>12.247</i>	<i>11.912</i>	<i>11.608</i>
Totaal	23.094	23.111	22.862	22.521	22.074	21.646	21.285
<i>Totaal gewogen</i>	<i>22.003</i>	<i>21.855</i>	<i>21.581</i>	<i>21.143</i>	<i>20.789</i>	<i>20.438</i>	<i>20.132</i>

Bovenstaande aantallen betreffen de aantallen per 1 oktober. Voor 2017 zijn de definitieve bekostigbare aantallen conform het assurance rapport van de accountant weergegeven. Voor 2018 betreft dit de voorlopige telling. Hierop vindt voor 1 juli 2019 nog een accountantscontrole plaats. Het overzicht laat zien dat de daling van het gewogen aantal leerlingen- en studentenaantallen van het ROC West-Brabant zich al heeft ingezet in 2018 en de komende jaren zal doorzetten. Wat speelt:

- De toestroom naar het vmbo en mbo stagneert enigszins door een andere manier van studieadvies bij aanleverende scholen, liever een (m)havo advies dan een (v)mbo advies. Dat is het meest merkbaar bij het vmbo-segment maar dat zal zich ongetwijfeld doorzetten naar het mbo;
- Dalende instroom vanuit demografische factoren;
- Toenemende mobiliteit van mbo studenten (vrij ov-vervoer);
- Toenemende concurrentie van andere mbo instellingen. Denk hierbij aan ROC Tilburg en Scalda die actief in ons voedingsgebied gaan werven en de Rooi Pannen die nieuwbouw realiseert tegenover het Cingel College.

ROC West-Brabant moet hierdoor per saldo rekening houden met een krimpsituatie en dat betekent iets voor de bekostiging en inzet aan middelen (medewerkers en huisvesting vooral). Dat geldt voor ROC West-Brabant als totaliteit. De situatie verschilt van opleiding tot opleiding en van school tot school soms veel. ROC West-Brabant moet daarom toe naar een structuur van flexibilisering van de inzet van middelen en daarmee van de kostenstructuur. Het nieuwe financieel beleid vanaf 2019 gaat hier op in.

8.2.4 Ontwikkelingen in formatie

In fte	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vast	1.717	1.706	1.667	1.647	1.637	1.632	1.620
Flexibel	266	242	208	168	172	169	165
Totaal in dienst	1.983	1.948	1.875	1.815	1.809	1.802	1.784
Inhuur	82	90	91	86	83	79	75
Totale formatie	2.065	2.037	1.966	1.901	1.892	1.881	1.859

Voor komende jaren wordt een daling van het aantal leerlingen/ studenten verwacht. Inperking van formatie past in de lijn van krimp en besparing. Met het oog op een veranderende arbeidsmarkt en daarmee gepaard gaande veranderende onderwijsvraag is het doelmatig(er) inzetten van de formatie en bepalen van de juiste omvang flexibele schil gewenst.

In bovenstaand overzicht betreft de regel inhuur de 'reguliere' inhuur. Inhuur van personeel voor de incidentele activiteiten die in 2019 en 2020 plaatsvinden om ons klaar te maken voor de toekomst, zijn hierin niet opgenomen.

Het personeel in dienst onderverdeeld naar functiecategorie geeft het volgende beeld:

In fte	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bestuur & management	35	35	34	33	32	32	32
Personeel primair proces	1.449	1.409	1.357	1.313	1.308	1.303	1.291
Ondersteunend personeel	499	504	485	469	468	466	461
Totaal in dienst	1.983	1.948	1.875	1.815	1.809	1.802	1.784

De uitdaging voor de komende jaren is het in de juiste verhouding houden van de flexibele schil. Gekozen is voor het principe: "samen trap op en trap af" Dit houdt in dat colleges en scholen moeten meebewegen met de ontwikkeling in studenten- en leerlingaantallen en de bekostiging.

Het in stand houden van de flexibele schil is mogelijk door het natuurlijk verloop in de komende jaren. De uitstroom als gevolg van natuurlijk verloop ziet er voor de komende jaren als volgt uit:

Natuurlijk verloop	2019	2020	2021	2022	2023
fte	26	34	40	51	76

Vanaf schooljaar 2018-2019 zijn bezuinigingsmaatregelen verwerkt in de formatie. Om op termijn kwalitatief goed en betaalbaar onderwijs te kunnen blijven verzorgen dient de omvang van formatie aan te sluiten op de onderwijsbehoefte. In de begroting 2019 is rekening gehouden met de gevolgen van de laatst vastgestelde cao's in het vo en mbo. Er is uitgegaan van ongewijzigde deelname aan de seniorenregeling. Wel dient rekening gehouden te worden met oude verplichtingen. Vooral de LB/LC- problematiek zal nog jaren doorwerken in het resultaat.

Formatie versus leerlingen/ studenten		2017	2020	2023
Totale formatie 31-12	In fte	2.065	1.966	1.859
	Index	100	95	90
Leerling- en studentaantal 1-10 ongewogen	Aantal	23.094	22.521	21.285
	Index	100	98	92
Leerling- en studentaantal 1-10 gewogen	Aantal	22.003	21.143	20.132
	Index	100	96	91

8.2.5 Ontwikkelingen op gebied van huisvesting

Algemeen	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
aantal m2 bvo *	229.007	239.347	219.722	219.722	219.722	219.722	219.722
aantal locaties *	56	54	47	47	47	47	47
Waarvan huur	18	16	12	12	12	12	12
investeringen (x €1.000)	13.856	7.979	9.580	1.790	1.650	2.000	2.000
desinvesteringen (x €1.000)	1.006	772	0	0	0	0	0

* eigendom en huur

De verdeling over eigendom en huur is als volgt:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Eigendom							
m2 bvo **	206.497	218.497	203.172	203.172	203.172	203.172	203.172
aantal	38	38	35	35	35	35	35
** hiervan is verhuurd	14.225	14.225	12.600	12.600	12.600	12.600	12.600
Huur							
m2 bvo	22.510	20.850	16.550	16.550	16.550	16.550	16.550
aantal	18	16	12	12	12	12	12
Totaal							
m2 bvo (excl. verhuur)	229.007	239.347	219.722	219.722	219.722	219.722	219.722
aantal	56	54	47	47	47	47	47

In 2019 beschikt het ROC over 47 locaties. Hiervan worden 12 locaties gehuurd. De overige locaties zijn in eigendom. De verhuur aan derden betreft (delen van) gebouwen in eigendom, die verhuurd worden aan derden. Om een goed beeld te krijgen van de huisvesting worden intern drie groepen onderscheiden. Naast de huisvesting voor MBO en VO wordt de overige huisvesting inzichtelijk gemaakt. Onder overige huisvesting vallen onder meer het Trivium te Etten-Leur en de scholen van SKVOB waarvoor ROC West-Brabant, als eigenaar van de gebouwen, de huisvestingsverantwoordelijkheid heeft.

Huisvesting mbo

In 2016 is gestart met de nieuwbouw voor het Vitalis College. Hiermee was een investering gemoeid van € 20 miljoen. De financiering hiervan is geheel geschied uit eigen middelen. In 2018 zijn de opleidingen welzijnszorg, pedagogie en gezondheidszorg verhuisd van het Vitalis College naar de nieuwbouw. Hierdoor is een huurlocatie in Breda vervallen. Ten behoeve van de

opleiding sport & bewegen is met de gemeente Breda een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van een Talenten-centrum. Dit centrum, dat gehuurd gaat worden van de gemeente, voorziet in de behoefte aan een sportaccommodatie vanaf 2020.

Huisvesting vo

Binnen het vo blijft het aantal locaties de komende jaren rond de 14. Vanwege dalende leerlingaantallen in het vmbo wordt onderzocht welke locaties in de toekomst kunnen vervallen.

Overige huisvesting

ROC West-Brabant heeft vanuit afspraken omtrent de doordecentralisatie van de huisvesting van de vo en vmbo scholen in Breda, drie locaties in eigendom die worden gebruikt door SKVOB-scholen. Twee van deze locaties (Christoffel en Kompas) zullen binnen enkele jaren samengevoegd worden op één locatie, onder de voorwaarde dat met de betrokken scholen overeenstemming wordt bereikt over de investering en toekomstige exploitatie.

8.2.6 Conclusie

De afgelopen jaren is steeds een mooi financieel resultaat gerealiseerd. Ook het afgelopen boekjaar was hiervan sprake. De solvabiliteit en de liquiditeit zijn uitstekend en dat perspectief lijkt zich te bestendigen. De komende jaren ziet ROC West Brabant zich wel voor grote uitdagingen gesteld: daling van leerlingen- en studentenaantallen, veranderende vraag van de arbeidsmarkt en een personeelsbestand dat niet optimaal aansluit op een veranderend onderwijsaanbod. In 2018 zijn de eerste stappen gezet om ROC West-Brabant klaar te maken voor de toekomst en is een antwoord geformuleerd op deze risico's. Er ligt een grote uitdaging om de organisatie flexibeler te maken, zowel qua aanbod van opleidingen, als op het gebied van personeel. Vanuit onze gezonde financiële positie kunnen wij middelen vrijmaken om de nieuwe koers te implementeren en de organisatie toekomstbestendig te maken.

9 Jaarrekening

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(na verwerking resultaatbestemming en x € 1.000)

	Ref.	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	4	13	21
Materiële vaste activa	5	<u>169.407</u>	<u>169.132</u>
Totaal vaste activa		169.420	169.153
Vlottende activa			
Vorraden	6	86	105
Vorderingen	7	3.759	8.216
Liquide middelen	8	<u>41.023</u>	<u>42.398</u>
Totaal vlottende activa		44.868	50.719
Totaal activa		<u><u>214.288</u></u>	<u><u>219.872</u></u>
Passiva			
Eigen vermogen	9	126.911	125.078
Vorzieningen	10	16.435	13.125
Langlopende schulden	11	34.074	39.682
Kortlopende schulden	12	<u>36.868</u>	<u>41.987</u>
Totaal passiva		<u><u>214.288</u></u>	<u><u>219.872</u></u>

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

(x € 1.000)

	Ref.	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
Baten				
Rijksbijdragen	14	200.704	192.528	197.252
Overige overheidsbijdragen	15	3.838	3.368	3.603
Cursus-, les en examengelden	16	608	472	443
Baten werk i.o.v. derden	17	7.791	8.379	8.725
Overige baten	18	<u>7.249</u>	<u>6.798</u>	<u>7.819</u>
Totaal baten		220.190	211.545	217.842
Lasten				
Personeelslasten	19	169.376	161.348	165.024
Afschrijvingen	21	13.093	12.895	16.834
Huisvestingslasten	22	13.363	13.425	13.463
Overige lasten	23	<u>21.424</u>	<u>20.215</u>	<u>20.871</u>
Totaal lasten		217.256	207.883	216.192
Saldo baten en lasten		2.934	3.662	1.650
Financiële baten en lasten	25	<u>-1.750</u>	<u>-2.085</u>	<u>-1.075</u>
Resultaat		1.184	1.577	575
Belastingen	26	-171	-81	-52
Resultaat deelnemingen	27	820	0	0
Resultaat na belastingen		<u>1.833</u>	<u>1.496</u>	<u>523</u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

(x € 1.000)

	Ref.	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		2.934	1.650
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	21	13.093	16.834
Mutaties voorzieningen	10	3.310	-1.825
		16.403	15.009
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>			
Vorraden	6	19	92
Vorderingen		4.459	-454
Schulden		-5.079	2.129
		-601	1.767
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		18.736	18.426
Ontvangen interest		33	53
Betaalde interest		-1.825	-1.152
Vennootschapsbelasting	26	-171	-52
Resultaat deelnemingen	27	820	0
		-1.143	-1.151
Kasstroom uit operationele activiteiten		17.593	17.275
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Verwerving van materiële vaste activa	5	-14.168	-17.779
Ontvangsten u.h.v. vervreemding mva	5	808	71
Mutaties overige financiële vaste activa		0	57
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-13.360	-17.651
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden	11	-5.608	-5.998
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-5.608	-5.998
Mutatie liquide middelen		-1.375	-6.374
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>			
		2018	2017
Stand per 1 januari		42.398	48.772
Mutatie boekjaar		-1.375	-6.374
Stand per 31 december		41.023	42.398

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

GRONDSLAGEN

0 Algemene grondslagen

Activiteiten

De activiteiten van de Stichting ROC West-Brabant, statutair gevestigd te Breda maar feitelijk gevestigd op Trivium 74 te Etten-Leur en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 14105340, en haar groepsmaatschappijen bestaan nagenoeg uitsluitend uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Schattingen en schattingswijzigingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening kunnen schattingen noodzakelijk zijn. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting ROC West-Brabant zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende rechtspersonen waarop, op grond van de feitelijke situatie, een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

De in de consolidatie begrepen groepsmaatschappijen zijn:

ROC Corbeille B.V. (100%)

ROC Personeel B.V. (100%)

ATG B.V. (100%) inclusief de dochtermaatschappij AM&TS (100%)

IT Workz B.V. (100%) inclusief de dochtermaatschappij Brijlant BV (100%)

Stichting ROC West-Brabant kan daarnaast de financiële en operationele activiteiten van de Stichting tot Steun aan het Baronie College beheersen en zij heeft de overheersende zeggenschap over de activiteiten van Stichting Talentenfonds ROC West-Brabant. Deze rechtspersonen zijn echter afzonderlijk en gezamenlijk van te verwaarlozen financiële betekenis. Derhalve is ook in 2018 afgezien van consolidatie van deze rechtspersonen (art. 2:407 lid 1 sub a BW).

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen worden volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

De resultaten van nieuw verworven groepsonderdelen en andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. Betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur.

De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken. De aandelen in IT Workz zijn op 13 november 2018 verkocht. De aandelen in Brijlant zijn op 15 juni 2018 verkocht.

Aangezien de staat van baten en lasten over 2018 van Stichting ROC West-Brabant in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is in de enkelvoudige jaarrekening volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met art. 2: 402 BW.

Verbonden partijen

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de (geconsolideerde) jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in duizenden euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Continuïteit van de activiteiten

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Operational lease

Bij de Stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting ROC West-Brabant maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de Stichting blootstellen aan renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Stichting ROC West-Brabant handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Stichting ROC West-Brabant past kostprijs-hedge-accounting toe voor de renteswap die ervoor heeft gezorgd dat de variabel rentende schuld aan de ING is omgezet in een vast rentende lening. Het effectieve deel, wordt tegen kostprijs gewaardeerd. Op iedere balansdatum wordt bepaald of er een indicatie is voor ineffectiviteit door de kritische kenmerken van het hedge-instrument te vergelijken met de kritische kenmerken van de afgedekte positie. In het geval dat de kritische kenmerken van het hedge-instrument en de kritische kenmerken van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn wordt een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting uitgevoerd. Ineffectiviteit wordt in de staat van baten en lasten verwerkt indien en voor zover uit de kwantitatieve ineffectiviteitsmeting (cumulatief) een verlies blijkt.

In 2018 is er geen sprake van een ineffectief deel.

Renterisico en kasstroomrisico

Bij de overige leningen met een vast rentepercentage over de gehele looptijd is het renterisico beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Bij de variabel rentende leningen heeft het kasstroomrisico betrekking op eventuele veranderingen in het rentepercentage van deze leningen.

Bij de Rabobank leningen met een stand ultimo boekjaar van € 1,1 respectievelijk € 5,3 miljoen is sprake van een variabel

rentepercentage.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

1 Grondslagen Balans

(Im)materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De activeringsgrens voor overige activa bedraagt € 5.000.

In de jaarrekening zijn de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Immateriële vaste activa:	goodwill 20%
Vastgoed:	gebouwen 3 - 3,33%; verbouwingen 5 - 10%; terreinvoorzieningen 10%
Overige materiële vaste activa:	inventaris en apparatuur 5 - 6,67 - 10 - 33,33%; vervoermiddelen 16,67 - 33,33%

Bij enkele gebouwen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10%.
Bij vervoermiddelen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10-25%.

De aangewende investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Bijzondere waardevermindering

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 5% (2017 eveneens 5%). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten en wordt bepaald door individuele beoordelingen van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden op basis van een discontering tegen 2% (2017 eveneens 2%). De periodieke toename die samenhangt met de contante waardebepaling is onderdeel van de dotatie aan de voorziening.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Sinds augustus 2014 heeft de werknemer die valt onder de cao-VO, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, jaarlijks de beschikking over een basisbudget van 50 uur om die naar eigen inzicht in te zetten voor keuzes die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie. Naast het basisbudget krijgen werknemers van 57 jaar en ouder het recht op een aanvullend budget van maximaal 120 uur per jaar. Dit is niet gekoppeld aan dienstjaren.

De werknemer die valt onder de cao-BVE heeft, in het kader van het levensfase bewust personeelsbeleid, recht op seniorenverlof als hij 57 jaar of ouder is en direct voorafgaand aan de ingangsdatum van het verlof gedurende ten minste 5 jaren aaneengesloten in dienst is bij een werkgever die valt onder de werkingssfeer van deze cao. Hier is dus sprake van opbouw van recht.

In 2017 en 2018 is een (eenmalige) regeling opgesteld voor de oudere medewerker van ROC West-Brabant. De regeling valt binnen de beleidscontext van strategische personeelsplanning, leeftijdsbewust personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid en is aangemerkt als Persoonlijk Ouderen Arrangement (POA). Het stelt de oudere werknemer, die aan alle instroomvoorwaarden voldoet, in staat om 60% door te werken met behoud van 80% salaris en 100% pensioenopbouw.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd voor de uren die door de werknemers die vallen onder de cao-VO zijn gespaard, het aanvullend budget waarvan door de werknemers die vallen onder de cao-VO gebruik wordt gemaakt, het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken dan wel, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken en de toekomstige kosten voor deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw).

Voorziening wachtgelden

De voorziening wachtgelden is gevormd voor toekomstige wachtgelduitkeringen aan ex-werknemers die ultimo boekjaar aanspraak maken op een wachtgelduitkering, voor zover deze ten laste komen van ROC West-Brabant. Voor alle medewerkers die in de berekening van de voorziening wachtgeldverplichtingen zijn meegenomen, is voorzichtigheidshalve de maximale uitkeringsduur gehanteerd aangezien geen betrouwbare inschatting is te maken over een eventuele tussentijdse uitstroom.

Voorziening sociaal beleid

De voorziening sociaal beleid heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt gevormd indien voor de groep een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van verwachte (ontslag) uitkeringen en reorganisatiekosten. Met mogelijke RVU gevolgen is rekening gehouden.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening arbeidsongeschiktheid (langdurig zieken)

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van het per balansdatum naar verwachting voor langere tijd arbeidsongeschikte personeel, is een voorziening gevormd ter

grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Aan arbeidsongeschikt personeel betaalde bedragen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Pensioenen

ROC West-Brabant heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiend loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij ROC West-Brabant.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. ROC West-Brabant betaalt hiervoor premies waarvan circa 70 procent door de werkgever wordt betaald en circa 30 procent door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Door de onzekerheden op de financiële markten in het vierde kwartaal van 2018 daalde de actuele dekkingsgraad ultimo 2018 naar 97,0% (ultimo 2017: 104,4%). De beleidsdekkingsgraad, belangrijk voor verhoging of verlaging van het pensioen, steeg in 2018 van 101,5% naar 103,8%, maar blijft daarmee ruim onder de grens van 128,2%. Omdat de financiële situatie op 31 december 2018 nog steeds onvoldoende is moet ABP begin 2019 een nieuw herstelplan indienen bij de toezichthouder gebaseerd op de financiële positie van ABP eind 2018. Het pensioen van de deelnemers blijft in 2019 gelijk. Voor volgende jaren is de kans op verlaging van pensioen niet uitgesloten.

ROC West-Brabant heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. ROC West-Brabant heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

2 Grondslagen Staat van baten en lasten

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat geldt het volgende beginsel: lasten en baten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen normatieve rijksbijdrage wordt in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

De niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden eveneens volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten in het (school)jaar waarop de toekenningen betrekking hebben, tenzij het niet-geoordeelde OCW-subsidies met een grote omvang betreft waarvoor een (herzien) bestedingsplan beschikbaar is. In dat geval wordt de subsidie als bate in de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de

activiteiten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Baten werk in opdracht van derden

Verlenen van diensten

De verantwoording van opbrengsten uit het verlenen van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen, die bij aanvang van het cursusjaar in rekening worden gebracht, worden tijdsevenredig als baten in het betreffende boekjaar verantwoord.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting ROC West-Brabant heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikname lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Als er indicaties zijn dat de realiseerbare waarde van een bepaald activum lager is dan de boekwaarde, dan wordt het verschil als bijzondere waardevermindering verwerkt in de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting rechtstreeks in het eigen vermogen wordt verwerkt. De winstbelasting heeft uitsluitend betrekking op de meegeconsolideerde vennootschappen, waarbij rekening wordt gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen en bijtelling van niet-aftekbare kosten.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarden van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend.

Latente belastingvorderingen worden op iedere verslagdatum beoordeeld en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Segmentatie

De segmentatie van de staat van baten en lasten is gebaseerd op de diverse onderwijstypen binnen Stichting ROC West-Brabant. Er worden 3 onderwijstypen onderscheiden. Het AOC, het VO en de BVE.

Het AOC omvat het volledige groene onderwijs (MBO en VO) binnen Stichting ROC West-Brabant. Het VO omvat alle overige V(MB)O scholen binnen Stichting ROC West-Brabant.

De BVE omvat alle MBO scholen binnen Stichting ROC West-Brabant met uitzondering van de MBO school voor groen onderwijs. Ook de activiteiten van de diverse BV's worden meegenomen binnen de sector BVE.

3 Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Winstbelastingen, ontvangen interest en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

4 Immateriële vaste activa

<u>De mutaties in de immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:</u>	<u>Goodwill</u>
Stand per 1 januari 2018	
Verkrijgingsprijs	246
Cumulatieve afschrijvingen	-225
	<hr/>
Boekwaarde	21
Mutaties	
Desinvestering AW	-146
Desinvestering cumulatieve afschrijvingen	146
Afschrijvingen	-8
	<hr/>
Saldo	-8
Stand per 31 december 2018	
Verkrijgingsprijs	100
Cumulatieve afschrijvingen	-87
	<hr/>
Boekwaarde	<u>13</u>

5 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en apparatuur	Overig	Investerings- subsidies	Totaal
Stand per 1 januari 2018						
Verkrijgingsprijs	262.514	13.446	50.287	1.254	-6.962	320.539
Cumulatieve afschrijvingen	-124.570	0	-30.486	-726	4.375	-151.407
Boekwaarde	137.944	13.446	19.801	528	-2.587	169.132
Mutaties						
Investerings	802	7.177	6.261	0	-72	14.168
Desinvesteringen	0	0	-4.477	-112	0	-4.589
In uitvoering gereed	19.352	-19.352	0	0	0	0
Afschrijvingen	-7.858	0	-5.322	-116	211	-13.085
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	3.706	75	0	3.781
Saldo	12.296	-12.175	168	-153	139	275
Stand per 31 december 2018						
Verkrijgingsprijs	282.668	1.271	52.071	1.142	-7.034	330.118
Cumulatieve afschrijvingen	-132.428	0	-32.102	-767	4.586	-160.711
Boekwaarde	150.240	1.271	19.969	375	-2.448	169.407

De investeringen in gebouwen en terreinen betreffen diverse verbouwingen < € 150.000.

De afschrijvingen op gebouwen en terreinen omvat een bijzondere waardevermindering.

De investeringen in gebouwen in uitvoering betreft het volgende:

Biesdonkweg 33, Breda (nieuwbouw Vitalis; in 2018 gereed gekomen)	6.045
Groene Woud 54a, Oudenbosch (nieuwbouw praktijklokalen)	1.045
Frankenthalerstraat 13-15, Breda (aanloopkosten nieuwbouw Bakkers)	34
Terheijdenseweg 414, Breda	53
	7.177

De investeringen in inventaris en apparatuur zijn als volgt opgebouwd:

Meubilair	1.147
Hard- en software	2.726
Overig inventaris	2.388
	6.261

De desinvesteringen vloeien met name voort uit de verkoop van IT Workz.

Bijzondere waardevermindering

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Gegeven de wens het pand te Etten-Leur te verkopen heeft in 2018 een verkoopanalyse plaatsgevonden door een

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

onafhankelijke externe partij. Hieruit is, op basis van de verwachte gangbare biedprijs, een opbrengstwaarde naar voren gekomen. Deze opbrengstwaarde, de realiseerbare waarde, bleek lager dan de boekwaarde. Dit heeft in 2018 geleid tot een bijzondere waardevermindering van € 0,6 miljoen tot de lagere realiseerbare waarde. Deze bijzondere waardevermindering is in bovenstaand overzicht, conform de richtlijnen, meegenomen op de regel afschrijvingen.

6 Voorraden	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Vorraden	<u>86</u>	<u>105</u>

7 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Debiteuren algemeen	2.820	3.984
Studenten/ leerlingen	1.106	2.019
Gemeenten	47	2.794
Overige overheden	44	56
Personeel	23	6
Overige vorderingen	70	44
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	80
Vooruitbetaalde kosten	1.838	1.747
Te ontvangen interest	12	10
Overlopende activa overige	699	1.106
Voorziening oninbaarheid	-2.900	-3.630
Totaal vorderingen	<u><u>3.759</u></u>	<u><u>8.216</u></u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

<u>Gemeenten</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Verkoop pand Gemeente Tholen	0	933
Ov.gemeentelijke subsidies boekjaar	47	1.861
	<u>47</u>	<u>2.794</u>

Overige overheden

De vordering op overige overheden betreft een vordering op het Ministerie van Defensie.

Overige vorderingen

Dit betreft de (waar)borgsommen betaald aan derden en emballage

<u>Vooruitbetaalde kosten</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Automatisering	647	571
Huisvesting	536	587
Kosten leerlingen	300	210
Beheer- en administratie	195	194
Personeel	76	64
Projecten	0	13
Overige kosten	84	108
Totaal vooruitbetaalde kosten	<u><u>1.838</u></u>	<u><u>1.747</u></u>

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

<u>Overlopende activa</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Samenwerking VO-BVE	290	269
Personeelskosten	160	70
Huisvesting	181	162
Lopende projecten	41	160
Samenwerkingsverbanden	0	245
Advieskosten	0	70
Overige	27	130
	<hr/>	<hr/>
Totaal overlopende activa	<u>699</u>	<u>1.106</u>

<u>Voorziening wegens oninbaarheid</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Stand per 1 januari	-3.630	-3.448
af: onttrekking	568	215
bij: dotatie(-) / vrijval	162	-397
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	<u>-2.900</u>	<u>-3.630</u>

Het saldo op 31 december bevat, evenals het saldo op 1 januari een aantal vorderingen op failliete partijen. Na het definitief afwikkelen van een faillissement worden de vordering en de voorziening pas afgeboekt.

8 Liquide middelen	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Kasmiddelen	30	65
Tegoeden op bankrekeningen	40.993	42.333
	<hr/>	<hr/>
Totaal liquide middelen	<u>41.023</u>	<u>42.398</u>

De gelden staan volledig ter vrije beschikking.

- 9 Eigen vermogen**
Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de (enkelvoudige) balans nader onderbouwd onder referentie 37 en 38.

10 Voorzieningen	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
<u>Personele voorzieningen</u>		
Duurzame inzetbaarheid	8.819	5.098
Wachtgelden	2.840	3.720
Sociaal beleid	1.119	1.859
Jubilea	1.552	1.543
Langdurig zieken	1.816	616
	<hr/>	<hr/>
	16.146	12.836
<u>Overige voorzieningen</u>		
Sloopkosten	289	289
	<hr/>	<hr/>
	289	289
	<hr/>	<hr/>
Totaal voorzieningen	<u>16.435</u>	<u>13.125</u>

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Duurzame Inzetbaar- heid	Wacht- gelden	Sociaal beleid	Jubilea	Langdurig zieken	Overige voorzie- ningen	Totaal
Stand per 1 januari 2018	5.098	3.720	1.859	1.543	616	289	13.125
Dotaties	4.486	448	88	167	1.200	0	6.389
Onttrekkingen	0	-1.328	-193	-158	0	0	-1.679
Vrijval	-765	0	-635	0	0	0	-1.400
Stand per 31 december 2018	8.819	2.840	1.119	1.552	1.816	289	16.435
Looptijd < 1 jaar	1.412	989	343	60	1.529	0	4.333
Looptijd 1 tot 5 jaar	5.100	1.637	776	299	287	289	8.388
Looptijd > 5 jaar	2.307	214	0	1.193	0	0	3.714

Personele voorzieningen

Alle personele voorzieningen zijn berekend op basis van de contante waarde.

De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden tegen een disconteringsvoet van 2%.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen voor de uren die gespaard zijn door werknemers die vallen onder de cao-VO en gebruik maken van de mogelijkheid om 50 klokuren te sparen danwel gebruik maken van het aanvullende verlof-budget in het kader van het levensfasebewust personeelsbeleid en voor het recht op seniorenverlof waarvan de werknemers die vallen onder de cao-BVE gebruik maken of, door de opbouw van rechten, gebruik kunnen gaan maken.

Daarnaast zijn de toekomstige kosten van deelnemers aan de POA regeling waar geen feitelijke inzet tegenover staat (20% salaris en 40% pensioenopbouw) opgenomen in deze voorziening.

Voorziening wachtgelden

De voorziening is opgenomen voor de verwachte wachtgelduitkeringen van lopende wachtgeld aanspraken.

Voorziening sociaal beleid

De onttrekkingen betreffen de betalingen die in 2018 hebben plaatsgevonden aan medewerkers die in het kader van eerdere reorganisaties van bedrijfssonderdelen zijn vertrokken.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is opgenomen voor verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband van de werknemers.

De voorziening wordt op persoonsniveau berekend en er wordt per categorie van aantal dienstjaren rekening gehouden met een blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor de verwachte verplichting die op balansdatum bestaat tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Overige voorzieningen

Dit betreft een voorziening voor sloopkosten vloeit voort uit de besluiten ten aanzien van de nieuwbouw van het Vitalis College. De vorige locatie is inmiddels deels verlaten. Het deel dat is verlaten wordt gesloopt.

11 Langlopende schulden

<u>Kredietinstellingen</u>	Stand per 1-1-2018	Exta aflossing 2018	Aflos- singen 2019	Stand per 31-12- 2018	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar	Rentevoet (%)
Deutsche Bank	1.234	-154	-103	977	411	566	6,23
ING	29.375	0	-2.500	26.875	10.000	16.875	variabel
Rabobank *	1.180	-112	-75	993	299	694	variabel
Rabobank *	1.560	-748	-249	563	563	0	5,72
Rabobank	6.333	-1.000	-667	4.666	2.667	1.999	variabel
Totaal langlopende schulden	39.682	-2.014	-3.594	34.074	13.940	20.134	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

<u>Kredietinstellingen (vervolg)</u>	Effectieve rente (%)	Rentevast tot en met	Einddatum lening	Aflossing per	Huidige opslag (%)	Herzieningsmogelijkheid opslag
Deutsche Bank	6,38	1-9-2023	1-6-2029	kwartaal	-	-
ING	-	-	1-7-2030	kwartaal	0,20	einde rentevaste periode
Rabobank *	-	-	1-4-2033	maand	0,75	altijd
Rabobank *	5,87	einddatum	1-4-2022	maand	-	-
Rabobank	-	-	1-1-2027	jaarlijks	1,50	altijd

Deutsche Bank

Als zekerheid voor de door Deutsche Bank verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt:
- hypothecaire inschrijving ad € 4,5 miljoen op onroerend goed te Breda (Markendaalseweg).

ING

Als zekerheid voor de door de ING verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt:
- hypothecaire inschrijving ad € 81,5 miljoen op onroerend goed van Stichting ROC West-Brabant.
De kredietfaciliteit bestaat uit een geldlening. Op de lening is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. De renteswap zet de variabele rente op de lening (gebaseerd op 3 maands-Euribor) om in een vaste rente van 4,75%. De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 6,3 miljoen. Er zit geen margin-call op deze renteswap hetgeen betekent dat Stichting ROC West-Brabant geen bijstortverplichting heeft. Op basis van individuele documentatie is vastgesteld dat de hedge effectief is. De reële waarde van deze lening is gelijk aan de boekwaarde.

Rabobank

Als zekerheid voor de door de Rabobank verstrekte geldleningen en kredietfaciliteiten is verstrekt:

- hypothecaire inschrijving ad € 25 miljoen op het onroerend goed te Etten-Leur
- borgtocht ad € 1,9 miljoen door St. Waarborgfonds MBO op de leningen aangeduid met een *
- verpanding huurpenningen en afstanddoening huurrechten
- negatieve pledge/ pari-passu verklaring en cross-default.

De variabele rente van de lening ultimo 2018 € 1,1 miljoen groot, is opgebouwd op basis van het 1-maands Euribor met een opslag van 0,75%-punt. De variabele rente van de lening ultimo 2018 € 5,3 miljoen groot, is opgebouwd op basis van het 12-maands Euribor met een opslag van 1,5%-punt.

12 Kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Kredietinstellingen	3.594	3.594
Ministerie OCW	941	50
Crediteuren	6.429	6.153
Overige overheden	0	434
Belastingen en premies soc. verz.	6.899	8.793
Schulden terzake van pensioenen	1.823	1.766
Overige kortlopende schulden	106	152
Vooruitontvangen cursusgelden	416	216
Vooruitontvangen subsidies OCW	4.273	6.577
Vooruitontvangen bedragen	1.536	2.275
Vakantiegeld- en vakantiedagen	5.816	5.857
Te betalen interest	390	430
Overige overlopende passiva	4.645	5.690
Totaal kortlopende schulden	<u>36.868</u>	<u>41.987</u>

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Ministerie OCW

Dit betreft aan het Ministerie van OCW terug te betalen middelen die verstrekt zijn in het kader van het regionaal investeringsfonds (RIF subsidies), zoals opgenomen in de verantwoording subsidies OCW met verrekeningsclausule, onderdeel aflopend per ultimo 2018. Een specificatie luidt als volgt:

	<u>Jaar en kenmerk</u>	<u>in EUR</u>
Regionaal Invest.fonds MBO (Zorgboulevard)	2014-646852	176.683
Regionaal Invest.fonds MBO (Composieten)	2015-704931	503.885
Regionaal Invest.fonds MBO (Mobiliteit en Logistiek)	2016-560022743	260.446
		<u>941.014</u>

<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Loonheffing (incl. sociale premies)	6.741	6.822
Naheffing loonheffing (boekenonderzoek)	0	1.597
Omzetbelasting	158	363
Vennootschapsbelasting	0	11
Totaal belastingen en premies	<u>6.899</u>	<u>8.793</u>

De belastingen ultimo boekjaar betreffen met name afdrachten over de maand december en de 13e maand.

<u>Schulden terzake van pensioenen</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Premie ouderdoms-/nabestaandenpensioen	1.542	1.487
Premie FPU	231	235
Premie invaliditeits/arbeidsongeschiktheidspensioen	50	44
Totaal schulden terzake pensioenen	<u>1.823</u>	<u>1.766</u>

De schulden ultimo boekjaar betreffen de afdrachten over de maand december en de 13e maand.

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Borgsommen	53	98
Personeelsvereniging	29	24
Schulden aan personeel	23	24
Overigen	1	6
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige kortlopende schulden	<u>106</u>	<u>152</u>

De schulden aan personeel betreffen nabetalings van netto lonen over 2018.

<u>Vooruitontvangen subsidies OCW</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Geoormerkte subsidies ROC - zonder verrekening	709	552
Geoormerkte subsidies AOC - zonder verrekening	53	389
Geoormerkte subsidies ROC - met verrekening	1.629	2.917
Niet-geoormerkte subsidies ROC	1.550	2.386
Niet-geoormerkte subsidies AOC	332	333
	<hr/>	<hr/>
Totaal vooruitontvangen subsidies OCW	<u>4.273</u>	<u>6.577</u>

<u>Vooruitontvangen bedragen</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Ouderbijdragen	600	595
Bijdragen studenten	574	1.024
Bijdragen bedrijven	327	488
Overig	35	168
	<hr/>	<hr/>
Totaal vooruitontvangen bedragen	<u>1.536</u>	<u>2.275</u>

<u>Overlopende passiva</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Lopende projecten	1.420	1.374
Eenmalige uitkering januari 2019	696	0
Ontslag-/ transitievergoedingen	371	34
Bindingstoelage	236	292
Overige nog te betalen personeelslasten	482	615
Huisvesting	283	28
Energie	244	226
Detachering/uitzendkrachten	274	48
Accountants- en advieskosten	195	80
Leerlingkosten	184	168
Ledenbijdrage part66	59	57
PR kosten	26	0
Nieuwbouw nota's	0	1.253
Maatwerk	0	1.173
Restitutie samenwerkingsverbanden	0	165
Overige	175	177
	<hr/>	<hr/>
Totaal overlopende passiva	<u>4.645</u>	<u>5.690</u>

13 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Stichting Waarborgfonds MBO

Door de OKF-operatie zijn de gebouwen economisch eigendom geworden van ROC West-Brabant. Voorwaarde voor de overdracht is dat alle ROC's zich aansluiten bij de Stichting Waarborgfonds MBO. Als deelnemer van het Waarborgfonds heeft ROC West-Brabant de verplichting in geval van toekomstige calamiteiten met betrekking tot gebouwen van aangesloten deelnemers een bijdrage te voldoen aan deze Stichting indien het kapitaal van genoemde Stichting onder het stichtingsvermogen van € 10 miljoen komt. De bijdrage voor ROC West-Brabant bedraagt maximaal 2% van de aan de aan de instelling rechtstreeks verstrekte Rijksbijdrage. Het mogelijk maximale risico bij calamiteiten bedraagt, op basis van de cijfers 2018, een bedrag van € 2,3 miljoen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Het totaal van de verplichtingen met een looptijd langer dan 1 jaar bedraagt berekend over de totale looptijd, naar verwachting circa € 27,9 miljoen. Dit is als volgt opgebouwd.

	Totale omvang	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar
Schoonmaakbedrijven	10.870	8.620	0
Huren	5.100	3.700	800
Energie	2.750	1.480	0
Schoolboeken	4.970	3.830	0
Catering	2.070	1.670	70
Accountantsdiensten	800	620	0
Onderhoud	450	150	0
Kopieerkosten	200	100	0
Kantoorartikelen	320	220	0
Beveiliging	220	120	0
Drukwerk	180	80	0
Totaal meerjarige financiële verplichtingen	<u>27.930</u>	<u>20.590</u>	<u>870</u>

Verplichtingen inzake investeringen bouwprojecten

Voor het lopende nieuwbouwproject van Prinsentuin Oudenbosch is ultimo 2018 nog sprake van ca. € 0,2 miljoen aan verplichtingen die reeds aangegaan zijn. Deze verplichtingen zullen in 2019 leiden tot uitgaven.

Fiscale eenheden

Voor de omzetbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen ROC West-Brabant en haar deelnemingen Aviation Training Group B.V. en Aircraft Maintenance & Training School B.V.. Alle entiteiten betrokken in de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de omzetbelasting.

Voor de vennootschapsbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen Aviation Training group B.V. en haar deelneming Aircraft Maintenance & Training School B.V. Alle entiteiten betrokken in de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de vennootschapsbelasting.

Wet vermindering afdracht (WVA)

In maart 2012 is een convenant ondertekend tussen het Ministerie van OCW en het directoraat-generaal Belastingdienst van het Ministerie van financiën. Dit convenant is op 19 december 2013 verlengd. Het convenant stelt de Belastingdienst in staat om gemakkelijker in bezit te komen van inspectierapporten van de Onderwijsinspectie. Op basis van dergelijke inspectierapporten kan de Belastingdienst gemakkelijker een oordeel vormen over de vraag of door leerwerkbedrijven de WVA correct is toegepast. Middels de WVA ontvangt een werkgever een compensatie voor gemiste arbeidstijd wanneer werknemers een (BBL) opleiding volgen. Er is een verschil in benadering bij beide organisaties bij de constatering van omissies.

Wanneer de Onderwijsinspectie tekortkomingen in onderwijskwaliteit of kwaliteitsborging constateert, wordt er een

hersteltermijn gehanteerd. De Belastingdienst daarentegen kan een organisatie bij het constateren van een afwijking van de belastingwetten, een naheffingsaanslag opleggen voor de afgelopen vijf jaar. Dat leidt dus in de praktijk tot situaties die lastig te hanteren zijn.

Door organisaties die met ROC West-Brabant een praktijkleervereenkomst zijn aangegaan werd veelvuldig een beroep gedaan op de WVA. Bij een aantal van deze bedrijven/organisaties heeft de Belastingdienst een controle uitgevoerd op de juiste toepassing van de WVA wetgeving. Het negatieve oordeel van de Onderwijsinspectie met betrekking tot de maatwerktrajecten uitgevoerd door P3transfer, een voormalige deelneming, is hierbij niet onopgemerkt gebleven. Het is niet ondenkbaar dat ROC West-Brabant hierdoor ook in de toekomst nog met verplichtingen ten opzichte van deze klanten zal worden geconfronteerd. Jurisprudentie op het gebied van de toepassing van de afdrachtvermindering voor het aanbieden van (delen van) beroepsopleidingen is in het algemeen gunstig, maar het blijft nog onzeker wat de aard en omvang zal zijn van deze verplichtingen. Ze kunnen van materiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening geeft van de vermogenspositie van ROC West-Brabant. Er is per 31 december 2018, evenals in voorgaande jaren, geen voorziening gevormd omdat de omvang van een dergelijke voorziening niet betrouwbaar kan worden bepaald.

ROC West-Brabant staat leerwerkbedrijven die een verschil van inzicht hebben met de Belastingdienst over de toepassing van de WVA daar waar mogelijk en gewenst bij.

Financiële instrumenten

Renteswap

Het renterisicobeleid van ROC West-Brabant heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid heeft geleid tot het aangaan van een renteswap bij het afsluiten van een financiering waarvan de ingangsdatum in de toekomst was gelegen, waardoor dit slechts mogelijk was tegen een variabele rente. Op moment van afsluiten van de financiering was de vaste rente die ontstond door het afsluiten van de renteswap historisch gezien relatief laag.

Voor het afdekken van het renterisico en het daaruit voortvloeiende liquiditeitsrisico ten aanzien van uitstroom van middelen/betalingen op de langlopende schuld aan de ING bank met een boekwaarde van € 29,4 miljoen (incl. het kortlopende deel), heeft ROC West-Brabant per 31 december 2018 een renteswap lopen van € 29,4 miljoen met een negatieve reële waarde van € 6,3 miljoen. Met deze renteswap wordt het risico van een variabele rente (gebaseerd op 3-maands Euribor plus een opslag van 0,2%) afgedekt door een overeengekomen vast rentepercentage van 4,75% voor de gehele looptijd. Voor de verwerking van de renteswap past ROC West-Brabant kostprijs-hedge-accounting toe. De kostprijs van de renteswap bedraagt nihil.

Indien de reële waarde van de renteswap behorende bij de langlopende schuld aan de ING bank negatief is, heeft ROC West-Brabant geen verplichting om een onderpand te storten. Bij tussentijdse beëindiging van de renteswap wordt onderling afgerekend op basis van de reële waarde op het moment van beëindiging.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

14 Rijksbijdragen

	2018	Begroting 2018	2017
Rijksbijdragen OCW	180.777	173.949	176.212
Rijksbijdragen EZ	19.927	18.579	21.040
Totaal rijksbijdragen	200.704	192.528	197.252

<u>Rijksbijdragen OCW</u>	2018	Begroting 2018	2017
Rijksbijdrage sector BVE	107.831	104.815	104.636
Rijksbijdrage sector VO	47.562	44.940	47.914
Totaal rijksbijdrage	155.393	149.755	152.550
Geoormerkte OCW subsidies	2.978	2.350	2.513
Niet-geoormerkte OCW subsidies	19.991	19.788	20.196
Totaal overige subsidies	22.969	22.138	22.709
Rijksbijdragen SWV	2.415	2.056	953
Totaal rijksbijdragen OCW	180.777	173.949	176.212

<u>Rijksbijdragen EZ</u>	2018	Begroting 2018	2017
Rijksbijdrage sector BVE	9.017	8.376	8.759
Rijksbijdrage sector VO	9.304	9.059	10.554
Totaal rijksbijdrage	18.321	17.435	19.313
Geoormerkte EZ subsidies	416	405	625
Niet-geoormerkte EZ subsidies	1.190	739	1.102
Totaal overige subsidies	1.606	1.144	1.727
Totaal rijksbijdragen EZ	19.927	18.579	21.040

De begroting 2018 van de rijksbijdrage voor de onderscheiden sectoren is gebaseerd op het reguliere macrobudget voor 2018. Met name door een aanpassing van de bekostiging ter compensatie van de stijging van de loonkosten als gevolg van de cao-afspraken en een eerste harmonisering van de bekostiging voor het groene onderwijs is de rijksbijdrage hoger dan begroot.

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

De aansluiting tussen de in de exploitatierekening 2018 opgenomen post rijksbijdrage per sector en de bedragen volgens CFI brieven luidt als volgt:

<u>OCW</u>		<u>BVE</u>	<u>VO</u>
Rijksbijdrage 2018 MBO	25 LX	101.268	1.032
Wachtgeld 2018 MBO	25 LX	3.314	
Overgangsbekostiging 2018 MBO	25 LX	793	
Rijksbijdrage 2018 Vavo	25 LX	2.087	
Correctie bekostiging bedrijfsgerichte trajecten		-804	
Personele vergoeding VO 2018	25 LX		11.501
Exploitatie vergoeding VO 2018	25 LX		1.452
Vermindering uitkeringen 2018	25 LX		-139
Personele vergoeding VO 2018	02 HI		6.395
Exploitatie vergoeding VO 2018	02 HI		995
Vermindering uitkeringen 2018	02 HI		-86
Personele vergoeding VO 2018	15 NY		3.357
Exploitatie vergoeding VO 2018	15 NY		482
Vermindering uitkeringen 2018	15 NY		-44
Personele vergoeding VO 2018	19 XV		14.122
Exploitatie vergoeding VO 2018	19 XV		2.051
Vermindering uitkeringen 2018	19 XV		-209
Personele vergoeding VO 2018	03 AM		5.950
Exploitatie vergoeding VO 2018	03 AM		776
Vermindering uitkeringen 2018	03 AM		-73
		<hr/>	<hr/>
Volgens Gefis		106.658	47.562
Vrijval reservering bedrijfsgerichte trajecten		1.173	0
		<hr/>	<hr/>
		<u>107.831</u>	<u>47.562</u>

<u>EZ</u>		<u>BVE</u>	<u>VO</u>
Rijksbijdrage 2018 MBO/ VMBO	21 CY	8.412	9.304
Wachtgeld 2018 MBO	21 CY	571	
Overgangsbekostiging 2018 MBO	21 CY	34	
		<hr/>	<hr/>
Volgens Gefis		<u>9.017</u>	<u>9.304</u>

15 Overige overheidsbijdragen	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
Participatiebudget educatie	1.510	1.589	1.589
<u>Overige overheidsbijdragen en subsidies overige overheden</u>			
Overige gemeentelijke bijdragen	2.233	1.507	1.964
Overige Ministeries	<u>95</u>	<u>272</u>	<u>50</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>2.328</u>	<u>1.779</u>	<u>2.014</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u><u>3.838</u></u>	<u><u>3.368</u></u>	<u><u>3.603</u></u>

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

16 Cursus-, les en examengelden	2018	Begroting 2018	2017
Cursusgelden sector MBO	201	-17	56
Examengelden	407	489	387
Totaal cursus-, les en examengelden	608	472	443

De cursusgelden sector MBO betreft het saldo van de vrijval van vooruitontvangen wettelijk cursusgeld (uiterlijk na 2 jaar) en het verlies op wettelijk cursusgeld dat meteen genomen wordt (zie de toelichting bij het verloop van de post vooruitontvangen wettelijk cursusgeld) alsmede de cursusgelden die geïnd worden bij educatie.

17 Baten werk in opdracht van derden	2018	Begroting 2018	2017
Contractonderwijs	870	1.800	1.374
Overige	6.921	6.579	7.351
Totaal baten werk i.o.v. derden	7.791	8.379	8.725

De afname van de baten ten opzichte van de begroting 2018 vloeit met name voort uit het achterblijven van de baten uit contractonderwijs.

18 Overige baten	2018	Begroting 2018	2017
Opbrengst verhuur	1.124	1.202	1.202
Detachering personeel	1.325	1.082	1.782
Ouderbijdragen VO	240	329	312
Bijdragen activiteiten / doorverkoop	2.896	2.514	2.878
Catering	69	51	71
Boekresultaat verkoop activa	4	0	6
Overigen	1.591	1.620	1.568
Totaal overige baten	7.249	6.798	7.819

19 Personeelslasten	2018	Begroting 2018	2017
Lonen en salarissen	115.437	112.192	117.096
Sociale lasten	15.030	14.571	14.627
Pensioenpremies	16.566	16.030	16.101
<u>Lonen, salarissen, soc.lasten, pens.pr.</u>	147.033	142.793	147.824
Mutatie personele voorzieningen	4.989	3.845	1.334
Personeel niet in loondienst	11.643	8.707	11.315
Kosten afvloeiingsregelingen	1.575	563	1.009
Overige	5.176	5.605	4.567
<u>Overige personele lasten</u>	23.383	18.720	18.225
Overige uitkeringen	-1.040	-165	-1.025
Totaal personele lasten	169.376	161.348	165.024

De begroting van de lonen en salarissen is gebaseerd op het prijspeil ultimo 2017. In oktober 2018 heeft vanuit cao-afspraken een eenmalige uitkering plaatsgevonden van 1% over het totaal ontvangen maandsalaris in de periode januari tot en september 2018 en zijn de lonen structureel verhoogd met 2,6%.

Daarnaast zijn de pensioenpremies gestegen. Deze stijging is gecompenseerd met een verhoging van de Rijksbijdrage. De kosten voor personeel niet in loondienst zijn hoger dan begroot en liggen in lijn met 2017. Dit wordt deels gecompenseerd door hogere dan begrote uitkeringen.

Het gemiddelde aantal fte binnen Stichting ROC West-Brabant is in 2018 gedaald (zie referentie 21).

De mutatie personele voorzieningen betreft het saldo van de dotatie aan personele voorzieningen ad € 6.389 en de vrijval ad € 1.400 (zie referentie 11).

In 2017 was deze post laag door een vrijval van een groot deel van de reservering voor een mogelijke RVU claim.

De reservering was voor de maximaal mogelijke omvang opgenomen en hangende het boekenonderzoek niet vervroegd vrijgevallen.

20 Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2018 waren gemiddeld 2.037 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband.

Hiervan waren 1.952 werknemers werkzaam binnen ROC West-Brabant en 85 werknemers binnen de deelnemingen.

In 2017 waren dat gemiddeld 2.083 werknemers (1.983 respectievelijk 100).

De verdeling hiervan was als volgt:

	2018			2017		
	ROC West-Brabant	Deelnemingen	Totaal	ROC West-Brabant	Deelnemingen	Totaal
Directie	35	2	37	34	2	36
OOP	168	1	169	189	0	189
OOP-Z	477	82	559	483	98	581
OP	1.272	0	1.272	1.277	0	1.277
	<u>1.952</u>	<u>85</u>	<u>2.037</u>	<u>1.983</u>	<u>100</u>	<u>2.083</u>

Er waren geen medewerkers werkzaam buiten Nederland.

21 Afschrijvingen

	2018	Begroting 2018	2017
Immateriële vaste activa	8	8	17
Materiële vaste activa	12.485	12.887	12.410
Bijzondere waardevermindering	600	0	4.407
Totaal afschrijvingen	<u>13.093</u>	<u>12.895</u>	<u>16.834</u>

Conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt een eventuele afboeking in verband met een duurzame waardevermindering verantwoord onder de afschrijvingen. Omdat het een bijzondere post is, wordt deze post (indien van toepassing) hier separaat weergegeven.

22 Huisvestingslasten	2018	Begroting 2018	2017
	Huur	2.451	2.725
Verzekeringen	224	250	172
Onderhoud	3.540	3.156	3.733
Energie en water	2.861	2.986	2.672
Schoonmaakkosten	2.893	2.688	2.708
Heffingen	624	817	805
Overige huisvestingslasten	770	803	813
Totaal huisvestingslasten	13.363	13.425	13.463

23 Overige lasten	2018	Begroting 2018	2017
	<u>Administratie- en beheer</u>		
Beheer en administratie	7.547	6.523	6.783
Overige beheerslasten	1.370	1.095	1.034
Totaal administratie- en beheer	8.917	7.618	7.817
Inventaris en apparatuur	1.468	1.128	2.071
Leermiddelen	5.948	5.653	6.328
<u>Overige</u>			
Kosten leerlingen	3.522	4.503	3.832
PR kosten	1.203	1.043	540
Kosten simulatieplaatsen	293	224	230
Kosten kantine	73	46	53
Totaal overige	5.091	5.816	4.655
Totaal overige lasten	21.424	20.215	20.871

24 Accountants honoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2018			2017		
	controle- rend accountant	overige accoun- tants	totaal	controle- rend accountant	overige accoun- tants	totaal
Controle van de jaarrekening	239	0	239	161	0	161
Andere controlewerkzaamheden	27	0	27	0	34	34
Fiscale advisering	123	0	123	107	21	128
Andere niet-controlediensten	0	217	217	0	0	0
	389	217	606	268	55	323

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij Stichting ROC West-Brabant, inclusief de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2018 respectievelijk 2017, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

De controlerend onafhankelijke accountant met betrekking tot 2018 was PricewaterhouseCoopers Accountants N.V..

25 Financiële baten en lasten	2018	Begroting	2017
		2018	
Rentebaten	35	0	29
Rentelasten	-1.785	-2.085	-1.104
Saldo financiële baten en lasten	-1.750	-2.085	-1.075

26 Belastingen	2018	Begroting	2017
		2018	
Vennootschapsbelasting	-171	-81	-52

27 Resultaat deelnemingen

Dit betreft het resultaat dat is behaald met de verkoop van de deelnemingen IT Workz B.V. en Brijlant B.V.

28 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan.

29 Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Het resultaat over 2018 bedraagt € 1.833.000. Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt toe te rekenen aan de posten binnen het eigen vermogen:

Algemene reserve - publiek	BVE	835
Bestemmingsreserve - privaat	BVE	1.462 *
Algemene reserve - publiek	VO	-354
Algemene reserve - publiek	AOC	-110
		<u>1.833</u>

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

* dit betreft het resultaat van de commerciële activiteiten van de B.V.'s. en de opbrengst uit de verkoop van IT Workz en Brijlant B.V..

30 Staat van baten en lasten 2018 per bedrijfssegment

Binnen ROC West-Brabant zijn de volgende bedrijfssegmenten te onderscheiden:

ROC BVE-sector

ROC VO sector

AOC (BVE en VO sector)

Hiernavolgend wordt de staat van baten en lasten per bedrijfssegment weergegeven.

De activiteiten van de groepsmaatschappijen zijn met name gericht op de BVE sector. De staat van baten en lasten van de groepsmaatschappijen zijn dan ook opgenomen in die van het bedrijfssegment ROC BVE-sector.

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

	<u>Totaal</u>	<u>BVE</u>	<u>VO</u>	<u>AOC</u>
Baten				
Rijksbijdragen	200.704	124.456	55.080	21.168
Overige overheidsbijdragen	3.838	3.416	377	45
Cursus-, les en examengelden	608	606	0	2
Baten werk i.o.v. derden	7.791	7.650	0	141
Overige baten	<u>7.249</u>	<u>4.649</u>	<u>1.788</u>	<u>812</u>
	220.190	140.777	57.245	22.168
Bijdrage centrale kosten	0	6.405	-4.319	-2.086
Totaal baten	<u>220.190</u>	<u>147.182</u>	<u>52.926</u>	<u>20.082</u>
Lasten				
Personeelslasten	169.376	110.330	43.531	15.515
Afschrijvingen	13.093	11.146	976	971
Huisvestingslasten	13.363	10.014	2.326	1.023
Overige lasten	<u>21.424</u>	<u>12.305</u>	<u>6.441</u>	<u>2.678</u>
Totaal lasten	<u>217.256</u>	<u>143.795</u>	<u>53.274</u>	<u>20.187</u>
Saldo baten en lasten	2.934	3.387	-348	-105
Financiële baten en lasten	<u>-1.750</u>	<u>-1.739</u>	<u>-6</u>	<u>-5</u>
Resultaat	1.184	1.648	-354	-110
Belastingen	-171	-171	0	0
Resultaat deelnemingen	<u>820</u>	<u>820</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belastingen	<u>1.833</u>	<u>2.297</u>	<u>-354</u>	<u>-110</u>

Ter dekking van de kosten van bestuur, staf en diensten, welke bovenstaand volledig binnen de BVE sector zijn meegenomen, dragen de VO en AOC sector een vast percentage van de normatieve rijksbijdragen bij ter dekking van deze kosten.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(na verwerking resultaatbestemming)

	Ref.	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	32	0	5
Materiële vaste activa	33	156.939	154.479
Financiële vaste activa	34	<u>7.647</u>	<u>9.053</u>
<u>Totaal vaste activa</u>		164.586	163.537
Vlottende activa			
Vorraden		0	0
Vorderingen	35	3.502	7.121
Liquide middelen	36	<u>40.273</u>	<u>40.644</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>		43.775	47.765
Totaal activa		<u><u>208.361</u></u>	<u><u>211.302</u></u>
Passiva			
Eigen vermogen	37	126.911	125.078
Voorzieningen	39	16.435	12.983
Langlopende schulden	40	29.408	33.349
Kortlopende schulden	41	<u>35.607</u>	<u>39.892</u>
Totaal passiva		<u><u>208.361</u></u>	<u><u>211.302</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	<u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	<u>2017</u>
Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen	487	512	-1.017
Overig resultaat	<u>1.346</u>	<u>984</u>	<u>1.540</u>
Nettoresultaat	<u><u>1.833</u></u>	<u><u>1.496</u></u>	<u><u>523</u></u>

Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat van de deelnemingen is bijna gelijk aan de begroting. Het resultaat van Corbeille is ca. € 0,2 miljoen lager dan begroot. Enerzijds waren de afschrijvingen te hoog begroot en waren de rentelasten lager dan begroot door een extra aflossing. Anderzijds was de duurzame waardevermindering niet begroot. Zowel het resultaat van IT Workz (verkocht in november 2018) als van ATG is ca. € 0,1 miljoen hoger dan begroot. Dit komt met name door het minimaliseren van de variabele kosten.

Overig resultaat

Het resultaat van ROC West-Brabant zelf valt circa € 0,4 miljoen hoger uit dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervan is de verkoop van IT Workz in november 2018.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

GRONDSLAGEN

Algemene grondslagen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad van de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk voor zover dezelfde posten in de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening voorkomen.

31 Grondslagen Balans

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaardemethode wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voorzover Stichting ROC West-Brabant in deze situatie geheel of gedeeltelijk in staat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen. Indien Stichting ROC West-Brabant in deze situatie een vordering op de deelneming heeft die uitstijgt boven de negatieve nettovermogenswaarde, wordt de voorziening in mindering gebracht op de vordering.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen op deelnemingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voor de overige grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de paragrafen 2 en 3 zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

32 Immateriële vaste activa

<u>De mutaties in de immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:</u>	<u>Goodwill</u>
Stand per 1 januari 2018	
Verkrijgingsprijs	75
Cumulatieve afschrijvingen	-70
	<hr/>
Boekwaarde	5
Mutaties	
Afschrijvingen	-5
	<hr/>
Saldo	-5
Stand per 31 december 2018	
Verkrijgingsprijs	75
Cumulatieve afschrijvingen	-75
	<hr/>
Boekwaarde	<u>0</u>

33 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en apparatuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
Stand per 1 januari 2018						
Verkrijgingsprijs	229.398	13.446	45.296	1.173	-6.962	282.351
Cumulatieve afschrijvingen	-104.914	0	-26.647	-686	4.375	-127.872
	<hr/>					
Boekwaarden	124.484	13.446	18.649	487	-2.587	154.479
Mutaties						
Investeringen	6.847	1.132	6.261	0	-72	14.168
Desinvesteringen	0	0	-170	-51	0	-221
In uitvoering gereed	13.307	-13.307	0	0	0	0
Afschrijvingen	-6.737	0	-4.919	-103	211	-11.548
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	32	29	0	61
	<hr/>					
Saldo	13.417	-12.175	1.204	-125	139	2.460
Stand per 31 december 2018						
Verkrijgingsprijs	249.552	1.271	51.387	1.122	-7.034	296.298
Cumulatieve afschrijvingen	-111.651	0	-31.534	-760	4.586	-139.359
	<hr/>					
Boekwaarden	<u>137.901</u>	<u>1.271</u>	<u>19.853</u>	<u>362</u>	<u>-2.448</u>	<u>156.939</u>

De onderbouwing van de post bijzondere waardevermindering staat vermeld onder referentie 5.

34 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groeps- maatschap- pijen	Vorderingen op groepsmaat- schappij	Totaal
Stand per 1 januari 2018	1.501	7.552	9.053
Afwaardering beginsaldo	-13.889	13.889	0
Resultaat deelnemingen	487	0	487
Investerings/ verstrekte leningen	0	532	532
Desinvesteringen/ afgeloste leningen	-1.889	-536	-2.425
Opwaarderingen	13.956	-13.956	0
Stand per 31 december 2018	166	7.481	7.647

	Boek- waarde 1-1-2018	Afwaarde- ring boek- waarde	Resultaat boekjaar 2018	Desinves- tering 2018	Opwaar- dering 2018	Boek- waarde 31-12-2018
<u>Groepsmaatschappijen</u>						
ROC-Corbeille B.V.	0	-13.801	-155	0	13.956	0
IT Workz B.V.	1.501	0	388	-1.889	0	0
ATG B.V.	0	-88	254	0	0	166
Totaal	1.501	-13.889	487	-1.889	13.956	166

Middels de post afwaardering boekwaarde wordt het negatieve eigen vermogen van de groepsmaatschappij op 1 januari weer zichtbaar. Op jaareinde wordt een eventueel negatief eigen vermogen verrekend met de vordering op de deelneming.

Ultimo 2018 is de boekwaarde van ROC Corbeille B.V. negatief. Deze negatieve waarde wordt, zoals hierboven vermeld, verrekend met de vordering op de deelneming. Op 13 november 2018 zijn alle aandelen in IT Workz B.V. verkocht.

<u>Vorderingen op groepsmaatschappijen</u>	31-12-2018	31-12-2017
ROC Corbeille B.V.	7.053	6.677
Aviation Training Group B.V.	428	875
	7.481	7.552

De vordering op ROC Corbeille B.V. is met name ontstaan vanuit het verstrekken van gelden vanuit ROC West-Brabant ter financiering van onroerend goed. Het rentepercentage over de resterende vordering is gelijk aan de rente die berekend wordt op de lening die verstrekt is door de Rabobank aan ROC Corbeille eveneens ter financiering van het onroerend goed. Afspraken zijn vastgelegd in leningsovereenkomsten.

De vordering op Aviation Training Group B.V. (ATG) is ontstaan uit de herfinanciering van gelden vanuit ROC West-Brabant. De afspraken zijn vastgelegd in een 2-tal leningsovereenkomsten. In 2018 is één lening vervroegd afgelost (€ 0,1 miljoen). Op de tweede lening is in 2018 € 0,3 miljoen vervroegd afgelost. Het rentepercentage op de nog lopende leningsovereenkomst bedraagt 2,5%. Het restant bedrag is in 2019 volledig afgelost.

35 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Debiteuren algemeen	2.486	2.193
Groepsmaatschappijen	0	0
Gemeenten	47	2.794
Personeel	21	4
Studenten/ leerlingen	0	2.019
Overige overheden	39	42
Overige vorderingen	70	38
Vooruitbetaalde kosten	1.836	1.517
Te ontvangen interest	12	10
Overlopende activa overige	574	888
Voorziening wegens oninbaarheid	-1.583	-2.384
Totaal vorderingen	<u>3.502</u>	<u>7.121</u>

36 Liquide middelen

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Kasmiddelen	30	65
Tegoeden op bankrekeningen	40.243	40.579
Totaal liquide middelen	<u>40.273</u>	<u>40.644</u>

De liquide middelen staan alle ter vrije besteding van ROC West-Brabant per 31 december 2018.

37 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

	<u>Stand per 1-1-2018</u>	<u>Resultaat 2018</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Stand per 31-12-2018</u>
Algemene reserve	122.365	371	281	123.017
<u>Bestemmingsreserve - privaat</u>				
Algemeen	700	1.462	0	2.162
Totaal bestemmingsreserve - privaat	<u>700</u>	<u>1.462</u>	<u>0</u>	<u>2.162</u>
<u>Herwaarderingsreserve</u>				
OKF-gebouwen	2.013	0	-281	1.732
Totaal herwaarderingsreserve	<u>2.013</u>	<u>0</u>	<u>-281</u>	<u>1.732</u>
Totaal eigen vermogen	<u>125.078</u>	<u>1.833</u>	<u>0</u>	<u>126.911</u>

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

Het exploitatiesaldo 2018 is conform het voorstel resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve voor wat betreft het publieke deel en aan de bestemmingsreserve - privaat voor wat betreft het private deel.

De herwaarderingsreserve OKF betreft de in 1997 overgenomen gebouwen in het kader van de OKF. De herwaarderingsreserve wordt in 30 jaar, conform de afschrijvingstermijn van de gebouwen, aan de algemene reserve toegevoegd dan wel bij eventuele tussentijdse verkoop.

38 Segmentatie eigen vermogen

Het saldo van het eigen vermogen volgens de geconsolideerde balans is als volgt te verdelen:

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Publiek	124.749	124.378
Privaat	2.162	700
	<u>126.911</u>	<u>125.078</u>

Het private vermogen is opgebouwd vanuit de commerciële activiteiten. Sinds 2009 zijn de commerciële activiteiten ondergebracht binnen BV's. Het verloop van het private vermogen is als volgt:

	Resultaat			Stand 31-12-2018
	Stand 1-1-2018	boekjaar 2018	Overboeking	
ROC West-Brabant	968	820	79	1.867
ATG	-2.981	254	3.022	295
IT Workz	2.713	388	-3.101	0
Totaal	<u>700</u>	<u>1.462</u>	<u>0</u>	<u>2.162</u>

In verband met de verkoop van IT Workz is het daarin opgebouwde private deel van het eigen vermogen toegerekend aan ROC West-Brabant. De overboeking vanuit ATG betreft het private deel van het eigen vermogen van de (reeds in 2013) verkochte dochtermaatschappijen van ATG te weten WCAA en RWTC.

39 Voorzieningen

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
<u>Personeelsvoorzieningen</u>		
Duurzame inzetbaarheid BVE en VO	8.819	5.098
Wachtgelden	2.840	3.720
Sociaal beleid	1.119	1.859
Jubilea	1.552	1.401
Langdurig zieken	<u>1.816</u>	<u>616</u>
	16.146	12.694
<u>Overige voorzieningen</u>		
Sloopkosten	289	<u>289</u>
	<u>289</u>	289
Totaal voorzieningen	<u>16.435</u>	<u>12.983</u>

Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 11.

40 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2018	Extra aflossing 2018	Aflossing 2019	Stand per 31-12- 2018	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar	Rentevoet (%)
<u>Kredietinstellingen</u>							
Deutsche Bank	1.234	-154	-103	977	411	566	6,23
ING	29.375	0	-2.500	26.875	10.000	16.875	variabel
Rabobank *	1.180	-112	-75	993	299	694	variabel
Rabobank *	1.560	-748	-249	563	563	0	5,72
Totaal langlopende schulden	33.349	-1.014	-2.927	29.408	11.273	18.135	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

	Effectieve rente (%)	Rentevast tot en met	Einddatum lening	Aflossing per	Huidige opslag (%)	Herzieningsmogelijkheid opslag
<u>Kredietinstellingen</u>						
Deutsche Bank	6,38	1-9-2023	1-6-2029	kwartaal	-	-
ING	-	-	1-7-2030	kwartaal	0,20	einde rentevaste periode
Rabobank *	-	-	1-4-2033	maand	0,75	altijd
Rabobank *	5,87	einddatum	1-4-2022	maand	-	-

Deutsche Bank

Als zekerheid voor de door Deutsche Bank verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt:

- hypothecaire inschrijving ad € 4,5 miljoen op onroerend goed te Breda (Markendaalseweg).

ING

Als zekerheid voor de door de ING verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt:

- hypothecaire inschrijving ad € 81,5 miljoen op onroerend goed van Stichting ROC West-Brabant.

De kredietfaciliteit bestaat uit een geldlening. Op de lening is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. De renteswap zet de variabele rente op de lening (gebaseerd op 3 maands-Euribor) om in een vaste rente van 4,75%. De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 6,3 miljoen. Er zit geen margin-call op deze renteswap hetgeen betekent dat Stichting ROC West-Brabant geen bijstortverplichting heeft.

Rabobank

Als zekerheid voor de door de Rabobank verstrekte geldleningen en kredietfaciliteiten is verstrekt:

- borgtocht ad € 1,9 miljoen door St. Waarborgfonds MBO op de leningen aangeduid met een *

- negatieve pledge/ pari-passu verklaring en cross-default.

De variabele rente van de lening ultimo 2018 € 1,1 miljoen groot, is opgebouwd op basis van het 1-maands Eurobor met een opslag van 0,75%-punt.

41 Kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Kredietinstellingen	2.927	2.927
Crediteuren	6.315	6.550
Ministerie	941	50
Overige overheden	0	434
Belastingen en premies soc. verzekeringen	6.827	8.261
Schulden terzake van pensioenen	1.815	1.757
Overige kortlopende schulden	86	130
Vooruitontvangen wettelijk cursusgeld	416	216
Vooruitontvangen subsidies OCW	4.273	6.577
Vooruitontvangen bedragen	1.324	1.781
Vakantiegeld- en vakantiedagen	5.756	5.440
Te betalen interest	390	430
Overige overlopende passiva	4.537	5.339
Totaal kortlopende schulden	35.607	39.892

42 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Hiervoor wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen onder referentie 13.

43 Overzicht verbonden partijen

Meerderheidsdeelneming en/ of overwegende zeggenschap

Naam	ROC Corbeille B.V.
KvK nummer	30090404
Doel/ aard van de activiteiten	Het verzorgen van goede huisvesting voor onderwijsdoeleinden voor onder ROC West-Brabant ressorterende opleidingen
Bestuurder/ directie 31-12-2018	Stichting ROC West-Brabant
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Bergen op Zoom
Code activiteiten	3 (onroerende zaken)
Eigen vermogen 31-12-2018	€ -13.956.000
Resultaat 2018	€ -155.000
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja

Naam	ROC Personeel B.V.
KvK nummer	20098030
Doel/ aard van de activiteiten	Verlenen van diensten aan St. ROC West-Brabant onder andere door het werven en ter beschikking stellen van personeel
Bestuurder/ directie 31-12-2018	Stichting ROC West-Brabant/ C.N. Bink (<i>gevolmachtigde</i>)
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Etten-Leur
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2018	€ -
Resultaat 2018	€ -
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja

Naam	Aviation Training Group B.V.
KvK nummer	20149632
Doel/ aard van de activiteiten	Holdingactiviteiten
Bestuurder	Stichting ROC West-Brabant
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2018	€ 166.000 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Resultaat 2018	€ 254.000 (geconsolideerd incl. AM&TS)
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	ATG is aangemerkt als een private B.V.

Naam	Aircraft Maintenance & Training School B.V.
KvK nummer	20149633
Doel/ aard van de activiteiten	Het aanbieden van hoogwaardige luchtvaarttechnische opleidingen aan klanten.
Bestuurder	Aviation Training Group B.V.
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	1 (contractonderwijs)
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja
Overig	ATG heeft 100% van de aandelen van AM&TS B.V. AM&TS is daarmee indirect een deelneming van Stichting ROC West-Brabant. AM&TS verzorgt het commerciële onderwijs in vliegtuigonderhoud en is derhalve aangemerkt als een private B.V.

Naam	IT Workz B.V.
KvK nummer	20128737
Doel/ aard van de activiteiten	Beheer en ontwikkeling van ICT-infrastructuur van onderwijsinstellingen en het voor bepaalde tijd beschikbaar stellen van personeel en haar werknemers.
Bestuurder	Stichting ROC West-Brabant *
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Statutaire Zetel	Etten-Leur
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2018	n.v.t. *
Resultaat 2018	€ 388.000 *
Deelnemingspercentage	100%
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Ja (tot datum verkoop)
Overig	* IT Workz B.V. is op 13 november verkocht. Tot die datum was het een 100% deelneming van Stichting ROC West-Brabant. De cijfers tot 13 november 2018 zijn meegenomen in de consolidatie. IT Workz was aangemerkt als een private B.V.

Naam	Stichting tot Steun aan het Baronie College
KvK nummer	41105393
Doel/ aard van de activiteiten	Ondersteunen van niet-subsidiabele activiteiten van Stichting ROC West-Brabant.
Bestuurder	A.C.A.D.M. Koreman F.H.A.B.M. de Bekker W.M.M. van Fessem J.M.R.M. Neutelings
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2018	€ 107.000
Resultaat 2018	€ -42.000
Deelnemingspercentage	nvt
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Nee (op grond van art.2: 407 lid 1 sub a BW)

Naam	Stichting Talentenfonds ROC West-Brabant
KvK nummer	20126129
Doel/ aard van de activiteiten	Belonen van bijzondere prestaties en stimuleren en financieel ondersteunen van ideeën en initiatieven van studenten van ROC West-Brabant.
Bestuurder	J.M.R.M. Neutelings A.A. Kaim-Lamers
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen vermogen 31-12-2018	€ 15.000
Resultaat 2018	€ -
Deelnemingspercentage	nvt
Mate van zeggenschap	100%
Verklaring art.2: 403 BW	Nee
Consolidatie	Nee (op grond van art.2: 407 lid 1 sub a BW)

Minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap

Naam	Paars Partnerschap Coöperatief U.A.
KvK nummer	01144646
Doel/ aard van de activiteiten	Het voorzien in bepaalde stoffelijke behoeften van haar leden (w.o. Stichting ROC West-Brabant) met betrekking tot het inschrijven op de openbare aanbesteding door Defensie voor Loopbaanlint, het zelfstandig of in groepsverband ontwikkelen, aanbieden en verzorgen van opleidingen, opleidingstrajecten en onderwijsprogramma's.
Juridische vorm	Coöperatie
Statutaire Zetel	Leeuwarden
Code activiteiten	4 (overig)

Naam	Stichting Bredaas Gymnasium
KvK nummer	41105197
Doel/ aard van de activiteiten	Het ondersteunen van de school op het gebied van educatie.
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)

Naam	Stichting groenEnorm
KvK nummer	09189260
Doel/ aard van de activiteiten	Door en voor deelnemers examenstandaarden evenals examenproducten en -diensten voor het Groen onderwijs te (doen) ontwikkelen, actualiseren en verbeteren. Het zijn van examenleverancier voor deelnemers.
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Ede
Code activiteiten	4 (overig)

Naam	Stichting Sporttalent en Onderwijs in de Delta
KvK nummer	54548659
Doel/ aard van de activiteiten	Het maximaal ondersteunen van jonge talenten bij hun ontwikkeling tot topsporter op regionaal en nationaal niveau door middel van extra trainingen in volledige harmonie met onderwijs.
Juridische vorm	Stichting
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	4 (overig)

Naam	Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda e.o.
KvK nummer	20146924
Doel/ aard van de activiteiten	Uitvoeren van de decentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen van de vocholen in de gemeente Breda, conform een masterplan.
Juridische vorm	Coöperatie
Statutaire Zetel	Breda
Code activiteiten	3 (onroerende zaken)

44 Model G: verantwoording subsidies OCW

G1 Subsidies OCW waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lumpsum (zonder verrekeningsclausule)

ROC

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2018	Prestatie afgerond
Zij-instroom 03AM	53223	22-11-2016	40	40	ja
Zij-instroom 19XV	847617	20-07-2017	20	20	nee
Voorz. leermiddelen minima	849813	22-08-2017	296	296	ja
Lerarenbeurs VO 03AM	851889	20-09-2017	28	28	ja
Lerarenbeurs VO 02HI	851958	20-09-2017	31	31	nee
Lerarenbeurs VO 19XV	853231	20-09-2017	42	42	ja
Lerarenbeurs VO 25LX	854030	20-09-2017	48	48	nee
Lerarenbeurs BVE 25LX	854036	20-09-2017	120	120	nee
Lerarenbeurs VO 19XV	855328	20-10-2017	-3	-3	ja
Lerarenbeurs BVE 25LX	855353	20-10-2017	-12	-12	ja
Lerarenbeurs VO 19XV	856913	21-11-2017	2	2	ja
Lerarenbeurs VO 25LX	856940	21-11-2017	2	2	ja
Zij-instroom	865516	19-12-2017	300	300	nee
Beta-techniekwerken	TNTIB - 17020	30-11-2017	85	85	nee
Aanv.technisch VMBO 02HI	923457	19-12-2018	156	156	nee
Aanv. technisch VMBO 19XV	923796	19-12-2018	8	8	nee
Aanv. technisch VMBO 25LX	923923	19-12-2018	5	5	nee
Leermiddelen minima 18/19	926414	21-08-2018	294	294	nee
Lerarenbeurs BVE 25LX	928252	20-09-2018	148	148	nee
Lerarenbeurs VO 02HI	929749	20-09-2018	14	14	nee
Lerarenbeurs VO 25LX	929897	20-09-2018	39	39	nee
Lerarenbeurs VO 19XV	929992	20-09-2018	34	34	nee
Lerarenbeurs BVE 25LX	930746	22-10-2018	-3	-3	ja
Lerarenbeurs VO 02HI	930858	22-10-2018	7	7	nee
Lerarenbeurs BVE 25LX	933744	20-11-2018	-19	-19	ja
Zij-instroom 2018	942026	19-12-2018	280	280	nee
Doorstroomprogr. mbo-hbo	DHBO19034	19-11-2018	38	10	nee
Leraren ontwikkel fonds	LOF18-0013	13-11-2018	62	62	nee
Lerarenbeurs VO 03AM	929833	20-09-2018	21	21	nee
Totaal			2.083	2.055	

AOC

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2018	Prestatie afgerond
Praktijkleren	655775	20-03-2015	480	480	nee
MIP gelden	655775	20-03-2015	437	437	ja
Studieverlof lerarenbeurs VO	853685	20-09-2017	11	11	ja
Voorz. leermiddelen minima	849873	22-08-2017	21	21	ja
Aanv.technisch VMBO 21 CY	923873	19-12-2018	9	9	nee
Leermiddelen minima 18/19	926438	21-08-2018	21	21	ja
Studieverlof BVE 21CY	928224	20-09-2018	17	17	nee
Totaal			996	996	

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

G2 Subsidies OCW die volledig aan het doel/ activiteit moeten worden besteed met verrekening van het eventuele overschot

ROC

G2A *Aflopend per ultimo verslagjaar*

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand 1-1-2018	Ontvangen in 2018	Lasten 2018	Te verrekenen
SMW	804564	20-01-2017	514	514	0	514	0	-514	0
RIF Zorgboulevard	27697	28-08-2014	1.125	956	586	370	169	-362	177
RIF Composite	RIF15029	20-07-2015	812	650	187	463	41	0	504
RIF Mobiliteit	560022743	01-01-2016	499	324	121	203	100	-43	260
Totaal			2.950	2.444	894	1.550	310	-919	941

De te verrekenen (terug te betalen) subsidies zijn opgenomen onder de schulden aan het ministerie.

G2B *Doorlopend tot in een volgend verslagjaar*

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand 1-1-2018	Ontvangen in 2018	Lasten 2018	Saldo 31-12-2018
RIF Vakcentrum	29206	20-07-2015	1.145	817	408	409	229	-344	294
RIF Eventum	560022893	01-01-2016	783	352	104	248	157	-270	135
Regionale aanpak VSV	804708	14-11-2016	2.841	1.420	710	710	710	-710	710
SMW	874309	22-01-2018	490	0	0	0	490	0	490
Totaal			5.259	2.589	1.222	1.367	1.586	-1.324	1.629
Doorbetaald aan derden								200	
Naar exploitatie								-1.124	

AOC

G2B *Doorlopend tot in een volgend verslagjaar*

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand 1-1-2018	Ontvangen in 2018	Lasten 2018	Saldo 31-12-2018
SMW	874354	22-01-2018	33	0	0	0	33	-33	0
Totaal			33	0	0	0	33	-33	0

45 WNT-verantwoording 2018

De WNT is van toepassing op Stichting ROC West-Brabant. Het voor Stichting ROC West-Brabant toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 zijnde het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs op grond van bezoldigingsklasse G (18-20 complexiteitspunten).

De maximale vergoeding voor toezichthouders is hiervan afgeleid en bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de leden 10% van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen.

De van toepassing zijnde complexiteitspunten zijn als volgt:

• driejaarsgemiddelde totale baten (in mln euro)	200 en meer	10
• driejaarsgemiddelde aantal bekostigde leerlingen en deelnemers	20.000 en meer	5
• gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	5 en meer	5
		20

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	J.M.R.M. Neutelings	M.C.G. Campenhout	A.A. Kaim- Lamers	A.C.J. Flink
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Gedelegeerd bestuurder 1)
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31/12	1/8-31/12	1/1-31/12	1/1-31/8
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkosten vergoedingen	166.921	53.895	164.469	101.514
Beloningen betaalbaar op termijn	19.095	6.587	19.025	12.461
Subtotaal	186.016	60.482	183.494	113.975
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000	79.225	189.000	125.827
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	186.016	60.482	183.494	113.975
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2017	J.M.R.M. Neutelings	A. Kastelein	A.A. Kaim- Lamers	A.C.J. Flink
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Gedelegeerd bestuurder 1)
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31/12	1/1-31/8	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkosten vergoedingen	157.848	119.844	152.720	152.066
Beloningen betaalbaar op termijn	17.958	12.243	17.888	17.243
Subtotaal	175.806	132.087	170.608	169.309
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000	132.087	181.000	181.000
Totale bezoldiging 2017	175.806	132.087	170.608	169.309

Jaarrekening St. ROC West-Brabant 2018

4) Naar aanleiding van het vertrek van de heer Kastelein in 2017 is de heer Flink aangesteld als gedelegeerd bestuurder.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievulling

Deze categorie is in 2018 niet van toepassing voor St. ROC West-Brabant.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1					
	A. Heikens	W. Kraaijeveld	S.M. Boelema	G.I.W.M. Buck	H.C.W. Beijerinck
Functiegegevens		Vice-voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2018	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	26.850	17.900	17.900	17.900	17.900
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bedragen x € 1					
			M.J.R. Soons-Groenewoud	R.G.K. Voss	H. de Deugd
Functiegegevens (vervolg)			Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2018			1/1-31/3	21/2-31/12	1/12-31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging			4.475	15.663	0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			4.660	16.259	1.605
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen			n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2017						
Bedragen x € 1						
	A. Heikens	W. Kraaijeveld	S.M. Boelema	M.J.R. Soons-Groenewoud	G.I.W.M. Buck	H.C.W. Beijerinck
Functiegegevens		Vice-voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2017	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	26.850	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie is in 2018 niet van toepassing voor St. ROC West-Brabant.

Topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris, die op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris

Deze categorie is in 2018 niet van toepassing voor St. ROC West-Brabant.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze categorie is in 2018 niet van toepassing voor St. ROC West-Brabant.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Etten-Leur, 19 juni 2019

Was getekend:

dr. J.M.R.M. Neutelings

A.A. Kaim-Lamers

M.C.G. van Campenhout

voorzitter Raad van Bestuur van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Bestuur van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Bestuur van Stichting ROC West-Brabant

mr. A. Heikens

W. Kraaijeveld

S.M. Boelema

drs. G.I.W.M. Buck CCMM

R.G.K. Voss

H. de Deugd

drs. C. Heger-Goed MSC

voorzitter Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

vice-voorzitter Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

lid Raad van Toezicht van Stichting ROC West-Brabant

10 Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de winstbestemming

De statuten van de Stichting bevatten geen expliciete regeling inzake de resultaatbestemming.

Vooruitlopend op het bestuursbesluit is het nettoresultaat 2018 vanuit de commerciële activiteiten van de B.V.'s toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat en het resterende nettoresultaat 2018 aan de algemene reserves.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting ROC West-Brabant

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting ROC West-Brabant te Etten-Leur gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ROC West-Brabant op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ROC West-Brabant, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 11 t/m 72);
- de overige gegevens (pagina 115 t/m 119);

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 19 juni 2019
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: R. Goldstein RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

11 Bijlagen

11.1 Jaarrekening OVO-scholen

Staat van baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Baten			
Rijksbijdragen	23.554	23.070	25.054
Overige overheidsbijdragen	92	80	599
Cursus-, les en examengelden	0	159	143
Baten werk i.o.v. derden	0	0	0
Overige baten	<u>1.494</u>	<u>1.177</u>	<u>1.175</u>
Totaal baten	25.139	24.486	26.971
Lasten			
Personele lasten	21.288	20.445	21.930
Afschrijvingen	600	650	1.181
Huisvestingslasten	1.034	940	1.332
Overige instellingslasten	<u>3.074</u>	<u>2.916</u>	<u>3.063</u>
Totaal lasten	25.996	24.951	27.506
Saldo baten en lasten	<u>-856</u>	<u>-465</u>	<u>-535</u>
Financiële baten en lasten	-4	-5	-4
Resultaat	<u><u>-860</u></u>	<u><u>-470</u></u>	<u><u>-539</u></u>

Het resultaat is als volgt verdeeld over de OVO scholen

	2018	Begroting 2018	2017
	_____	_____	_____
Prinsentuin van Cooth	-192	-112	-313
De Rotonde	-384	-325	-379
Graaf Engelbrecht	-549	-38	31
Stedelijk gymnasium	265	6	122
	_____	_____	_____
	<u>265</u>	<u>6</u>	<u>122</u>

Weerstandsvermogen

	2018	2017
	_____	_____
Stedelijk Gymnasium	16%	14%
Graaf Engelbrecht	10%	19%

Het eigen vermogen van Prinsentuin van Cooth en de Rotonde is onderdeel van het totale eigen vermogen van de vmbo entiteit binnen Stichting ROC West-Brabant.

Prinsentuin van Cooth

Ontwikkeling

We zien dat het aantal leerlingen landelijk terug loopt. Prinsentuin van Cooth kende deze terugloop ook. Zeker de afgelopen drie jaar is het leerlingen aantal gedaald. Dit had mede te maken met het feit dat kort na het samengaan van de twee scholen Prinsentuin en Van Cooth veel energie gestoken is in de groei en er nu sprake is van uitgroei. Door de groei liep het leerlingenaantal in 2015 op tot 800 leerlingen. Als gevolg van deze forse groei heeft Prinsentuin van Cooth, in de jaren 2015-2017 te maken gehad met ernstig ruimtegebrek en werd bewust aangestuurd op krimp. Er werd minder geïnvesteerd op PR en werving van nieuwe leerlingen. Niet te voorzien was de trend van de opwaartse druk (hoger advisering door het PO). De aanmeldingen vielen om deze twee redenen in het schooljaar 2016-2017 tegen en bleef deze achter op de prognose.

In het schooljaar 2016-2017 is de voorlichting en werving weer actief ter hand genomen en zien we in 2018 en 2019 een groei in de aanmeldingen van nieuwe leerlingen.

Met een groei van 17 % in 2019 blijft het leerlingen aantal, tegen de verwachtingen in, stabiel en kunnen we doorgroeien naar het gewenste leerlingenaantal van 700.

Wat gaat er goed?

Prinsentuin van Cooth kent een sterk profiel dat aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen en de regioagenda. Zeker daar waar de cross-over gezocht wordt tussen Technologie, Groen en

Zorg en Welzijn liggen de kansen voor de toekomst.

Leerlingen krijgen binnen Prinsentuin van Cooth de kans zich maximaal te ontwikkelen. Wij creëren hiervoor de passende leeromgeving. Prinsentuin van Cooth draagt zorg voor een sterk pedagogisch en didactisch klimaat waarin aandacht is voor de leerling. De leerling voelt zich veilig, gekend en erkend.

Hiermee is het imago, de positie en marktwaarde versterkt en is er vertrouwen in een evenwichtige en constante instroom van leerlingen die past bij onze profilering.

- Wat zijn de risico's?

De opwaartse druk en de forse zij-instroom (leerlingen die uitvallen op de VO scholen mavo en havo). Deze laatste groep leerlingen leveren veel extra werk op en vragen vanuit negatief opgedane ervaringen van falen, het moeten afstromen en aansluitingsproblematiek veel extra aandacht. Deze jaarlijks terugkerende onduidelijkheid aan het einde van het schooljaar heeft ook consequenties voor onze planning en formatie. Niet altijd is het mogelijk, door tijdsdruk, hier adequaat passend binnen de begroting op te anticiperen.

We zien dat de zij-instromers minder goed presteren dan de leerlingen die in klas 1 gestart zijn op Prinsentuin van Cooth. Zij missen naast de teleurstelling ook onze aanpak van het loopbaanleren tijdens de lessen TOP. Dit unieke aanbod van thematisch over de sectoren heen geprogrammeerde programma, in klas 1 en 2 helpt onze leerlingen bij het maken van de juiste loopbaankeuzes.

- Wat wordt er aan gedaan?
 - PR en voorlichting op niveau houden;
 - intensief contact met het PO;
 - vergroten van ouderbetrokkenheid;
 - opbouwen van bedrijven netwerk;
 - onderzoek naar de VM2 trajecten;
 - onderzoek Pilot sprintklas;
 - verbinding VMBO MBO op doorlopende leerlijnen en keuzevakken.

Slagingspercentages

Wij zien dat het slagingspercentage de afgelopen jaren stabiel is.

Alle afdelingen, basis- en kader beroepsgerichte en gemengde leerweg laten een constant beeld zien. Prinsentuin van Cooth scoort op alle punten op en boven de norm. Deze gegevens zijn te raadplegen op vensters/scholen op de kaart

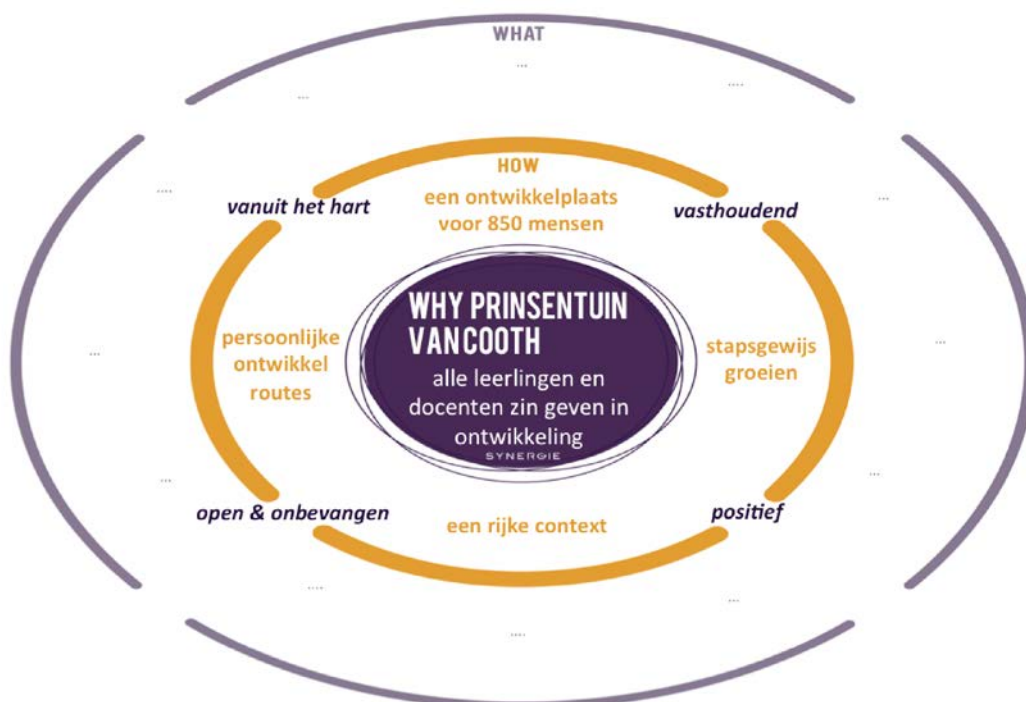
Inspectie-arrangementen

Prinsentuin van Cooth heeft een basis arrangement. Hiermee scoort het op alle gebieden boven de normen met een oordeel voldoende.

Visie op de 6 kernwaarden van het "openbaar onderwijs"

De zoektocht naar het hart van Prinsentuin van Cooth, de bijbehorende cultuur, het juiste organisatiemodel, facilitering, profilering, positionering binnen onderwijs Breda, innovatie, en onze missie en visie bepaalden afgelopen jaren onze agenda.

Prinsentuin van Cooth heeft deze kernwaarden helder voor ogen en geeft hier actief invulling aan. Prinsentuin van Cooth ontwikkelt zich tot een sterk merk binnen de sectoren Technologie, Groen en Zorg en Welzijn.

Omschreven ambities; waar willen we naar toe als school?

Na het samengaan in 2012 van de twee scholen Prinsentuin en Van Cooth is er een unieke combinatie van profielen en cross-overs ontstaan. Deze combinatie blijkt, nu na vijf jaar, veel mogelijkheden te bieden om vorm te geven aan dynamisch en eigentijds onderwijs. De school is volop in ontwikkeling en zoekende naar de wereld van eindeloze mogelijkheden, open mindset, groeien, stimuleren, creativiteit, verwondering en ontwikkeling.

Het profiel, de veilige school, de duidelijkheid in afspraken, de maximale betrokkenheid maar zeker niet te vergeten de kans je als leerling maximaal te ontwikkelen zijn kernbegrippen. Binnen de kaders mag de leerling zijn wie hij/zij is. Wij willen er zijn voor onze leerlingen. Dat wil niet zeggen dat wij elke leerling kunnen helpen bij zijn ontwikkeling. Wij zijn duidelijk in wat we wel of niet te bieden hebben t.a.v. de ontwikkelvraag en ondersteunen ouders en leerlingen bij de zoektocht naar de beste ontwikkelplek voor het kind.

Deze profilering, die weergegeven is in de algemene missie en visie, uitgewerkt in beelden en taal zal in combinatie van de visie op leren en ontwikkelen leiden tot een ijzersterk profiel met een sterke concurrentiepositie.

Prinsentuin van Cooth neemt haar verantwoordelijkheid t.a.v. duurzaamheid, natuur en milieu en maar beseft zich ook de kwetsbaarheid hiervan. Duurzaamheid neemt in toenemende mate een plaats in binnen onze profilering en onderwijsaanbod.

De afgelopen jaren is er hard gewerkt aan het tot stand brengen van de collectieve ambitie en werden de lijnen uitgezet voor de toekomst. De afgelopen jaren is er veelvuldig met het team gesproken over de toekomst van de school en zijn er conceptnotities ontwikkeld op gebied van leren, toetsen en de inhoud van didactisch en pedagogisch klimaat van de Prinsentuin van Cooth les. Dit alles dient de komende jaren doorontwikkeld te worden tot een consistent beleid waarin missie en visie op een natuurlijke manier verweven zijn. Het schooljaar 2018-2019 staat in het

teken van de Prinsentuin van Cooth les en wat dit voor de individuele medewerker gaat betekenen.

We willen zien dat iedereen in beweging komt. Niet meedoen is geen optie.

Afgelopen jaren is er, binnen TOP en de beroepsgerichte vakken, geëxperimenteerd met het BDF-concept en dit heeft veel opgeleverd. Talentontwikkeling, profilering via keuzes, organisatorische flexibiliteit, enz. kunnen niet zonder modulair onderwijsstelsel. Om dit te realiseren gebruikt Prinsentuin Van Cooth het BDF-leerlijnenmodel als didactisch model. Het model kent 5 leerlijnen waarlangs het onderwijsprogramma wordt aangeboden:

- Projecten leerlijn (P)
- Cursussen leerlijn (C)
- Trainingsleerlijn (T)
- Stageleerlijn (S) (bovenbouw)
- Loopbaan- of reflectieleerlijn (LOB)

Prinsentuin van Cooth is een vmbo-school waar in de bovenbouw onderwijs verzorgd wordt in drie profielen: Technologie (dvpr), Groen en Zorg en Welzijn. De kans om hier middels een sterk onderwijskundig concept één samenhangend contextrijk geheel van te maken wordt door alle profielen omarmd. Zo ontstaat het onderwijskundig hart, in de vorm van een doorlopende leerlijn op pedagogisch en didactisch gebied, de kern van “Ons Onderwijs”.

De profielen zijn met elkaar verbonden aangegaan en werken met thema's, trainingen en cursussen en zijn gefocust op de cross-over, daar waar profielen elkaar raken, overlappen en elkaar kunnen versterken.

De algemeen vormende vakken haken aan bij deze ontwikkeling en manier van werken. Vanaf september 2018 is hier een eerste initiatief in genomen door deelname aan het VO-project Leerling 2020.

Prinsentuin van Cooth is een school waar, voor de leerling, iets te kiezen valt.

De school ademt vooral 'warmte' en 'geborgenheid' uit. Zeer waardevol, maar op zichzelf is dit niet voldoende om de leerlingen voor te bereiden op de toekomst. Veranderingen gaan steeds sneller en leerlingen zullen zich in de toekomst steeds meer divers moeten ontwikkelen en ontplooiën. De 21ste -eeuwse vaardigheden bereiden de leerling voor op de uitdagende toekomst.

In het schooljaar 2018-2019 zijn we gestart met vliegwielteams. In deze teams worden beleidszaken, notities en werkinstructies besproken, getoetst en van feedback voorzien. Samen verantwoordelijkheid dragen en de verbinding zoeken staan hierbij centraal. Elke medewerker neemt deel aan minimaal één vliegwieltteam.

Hiermee zal het draagvlak voor de uitgezette koers en de realisatie van onze ambities worden vergroot.

De Rotonde

Ontwikkelingen in 2018

De Rotonde heeft in navolging van de invoering en ontwikkeling van het beroepsgericht programma een start gemaakt met een professionaliseringsplan op het gebied van nieuwe bevoegdheden. Het programma Dienstverlening en Producten vraagt om een nieuwe

bevoegdheid die eerder niet bestond. In een samenwerking met collega-scholen volgen de lesgevers van het programma allemaal een studie om de juiste bevoegdheid te behalen.

De samenwerking met het mbo neemt grotere vormen aan. Door het innovatieve karakter heeft de school 2 landelijke subsidies toegekend gekregen voor meerdere jaren.

In de samenwerking met de regio is een nieuwe impuls opgepakt om op 2 onderwerpen de samenwerking aan te trekken: begeleide uitstroom naar regulier met het Munnikenheide College Etten Leur en gezamenlijke structuurklas met het VSO Breda om op die manier de aantallen VSO leerlingen positief naar beneden bij te stellen.

De vestiging van De Rotonde heeft per augustus een nieuw lid van het management. Samen met de andere managers is een traject ingezet waarbij de verantwoordelijkheid lager in de organisatie komt te liggen. Daarbij is een passende facilitering ingezet, die prima aansluit bij de onlangs gepresenteerd nieuwe organisatie- en managementstructuur.

Ontwikkeling op leerlingaantallen

De Rotonde kent een stabiele instroomcapaciteit. De school heeft jaarlijks ongeveer gelijke aantallen inschrijvingen. Per leerjaar schommelt het aantal starters op De Rotonde tussen de 75 en 80 leerlingen. De school streeft er nadrukkelijk niet naar om verder te groeien. De doelstelling van De Rotonde is onderwijs bieden aan leerlingen met een gerichte ondersteuningsvraag op didactisch en sociaal-emotioneel gebied. Het betreft leerlingen die onvoldoende succes zullen hebben in het regulier vmbo-onderwijs en waarbij de ondersteuningsstructuur van het Voortgezet Speciaal Onderwijs als te zwaar wordt ervaren.

Resultaten

De Rotonde is erg succesvol in het behalen van resultaten. In de afgelopen 12 jaar heeft De Rotonde 10 keer 100% geslaagd behaald. Sinds de wijzigingen in het toezichtskader van de inspectie is de onderbouwsnelheid op De Rotonde onderwerp van gesprek: Door het extra leerjaar op De Rotonde doen de leerlingen 5 jaar over het vmbo i.p.v. de standaard 4 jaar.

Inspectiearrangement

De Rotonde kent sinds 2012 een basisarrangement bij de inspectie.

Visie op de kernwaarden

Als openbare school staan we open voor alle leerlingen die zich aanmelden op De Rotonde. Omdat we specifiek vmbo zijn, is er bij toelating wel een toets of de leerling tot de doelgroep van De Rotonde behoort. Deze toets toont aan dat de leerling op sociaal-emotioneel en didactisch gebied een ondersteuningsvraag heeft. De Rotonde staat ook open voor personeel waarin alle diversiteit voorkomt. Zij wil zo een afspiegeling van de maatschappij zijn. Respect en normen en waarden maken deel uit van de regels die de school hanteert en samen met de leerlingen formuleert. Ons motto is "Samen een eigen wijze weg vinden". Dat is zichtbaar in al het werk dat we samen met de leerlingen en ouders verrichten. De school kent een ouderraad, een leerlingenraad en een ondernemingsraad. Elk gremium wordt betrokken bij de besluitvorming rondom de onderwerpen van de Wet Medezeggenschap VO. Godsdienstonderwijs staat niet op het rooster van de leerjaren. Levensovertuigingen, levensbeschouwelijke vorming en gidsdiensten komen wel uitgebreid aan de orde in de lessen Mens & Maatschappij, maatschappijleer en burgerschap.

Slagingspercentages vo/vmbo per leerweg													
	VMBO b			VMBO K			VMBO (g)t			HAVO		VWO	
	15-16	16-17	17-18	15-16	16-17	17-18	15-16	16-17	17-18	15-16	16-17	15-16	16-17
Landelijk gemiddelde	95%	98%	97,8%	95%	96%	95,2%	96%	93%	92,5%	86%	86%	91%	91%
Prinsentuin van Cooth	100%	98%	100,0%	100%	96%	91,8%	86%	91%	93,6%				
De Ronde	100%	100%	100,0%	100%	100%	96,8%	100%	100%	100,0%				

Leerlingaantallen (M/V)				2018		2017		2016	
Scholen	M	V	Totaal	%M	%V	%M	%V	%M	%V
Prinsentuin van Cooth	303	428	731	41%	59%	42%	58%	41%	59%
De Ronde	314	110	424	74%	26%	74%	26%	75%	25%
Stedelijk Gymnasium						52%	48%	53%	47%
Graaf Engelbrecht						62%	38%	61%	39%
Totaal						47%	53%	53%	47%

Graaf Engelbrecht

Ontwikkelingen

In april 2018 is de school binnen de nieuwe organisatiestructuur gestart om de kwaliteit van onderwijs en leerlingbegeleiding versneld te versterken. In april 2018 heeft de afdeling VWO het oordeel zeer zwak gekregen en de afdeling havo een onvoldoende voor de standaarden zicht op ontwikkeling en begeleiding en onderwijsresultaten. De afdeling havo krijgt naar aanleiding van het rapport een voldoende. De afdeling atheneum houdt nu nog een onvoldoende op basis van resultaatgegevens uit het verleden. Naar verwachting krijgt het atheneum in september 2019 een voldoende bij de berekening van het nieuwe driejaarsgemiddelde. De voorbereidingen voor de loskoppeling van Graaf Engelbrecht en het Stedelijk Gymnasium zijn voortgezet en hebben voorsnog geresulteerd in het onderzoeken van de mogelijke kandidaten voor een bestuurlijke overname van de beide scholen.

De prognose van het RPO geeft een lagere instroom (719) van het aantal leerlingen aan voor het huidige schooljaar (798). De aantallen die volgens het RPO verwacht worden, lopen verder terug tot 627 in 2026-2027.

Dat levert een kwetsbaar toekomstbeeld op. De instroom van leerlingen in leerjaar 1 voor schooljaar 2018-2019 is ongeveer 135. Met een dergelijke instroom tot aan 2026-2027 loopt het aantal leerlingen terug naar 722. Dat zijn, met de drie verschillende opleidingen die Graaf Engelbrecht aanbiedt, te weinig leerlingen voor een solide bedrijfsvoering. De school is inmiddels gestart met het vergroten van het marktaandeel door acties uit te zetten die de bekendheid met de school en de drie profielen versterken.

Resultaten

Het slagingspercentage in 2018 ziet er als volgt uit:

- mavo: 92%,
- havo: 89%,
- atheneum: 86%.

Streven is voor alle afdelingen in 2019 een percentage boven de 90% te behalen.

Voor Graaf Engelbrecht komt het openbare karakter met name in de vierde en vijfde kernwaarde tot uitdrukking. Graaf Engelbrecht is een ontmoetingschool bij uitstek, met ruimte en waardering voor verschillen. De culturele diversiteit van de leerlingenpopulatie biedt ruimte om met elkaar in contact te komen en waardering te ontwikkelen voor verschillen. Met de keuze voor heterogene cultuurreizen en sportieve reizen (mavo, havo- en atheneumleerlingen gaan samen op reis) probeert de school die ruimte te vergroten. De school streeft er ook naar van en voor de samenleving te zijn. Graaf Engelbrecht doet dit door de maatschappelijke stage op te nemen in het curriculum van de leerlingen uit het derde leerjaar. Jaarlijks zorgen leerlingen voor een financiële bijdrage aan Join4Energy, een stichting die zich inzet voor de bestrijding van een stofwisselingsziekte. Een enthousiast team van leerlingen en docenten beklimt in dit verband de Mont Ventoux. Onze leerlingen uit de bovenbouw ondersteunen sportdagen op basisscholen in de wijk. Tijdens voorlichtings- en kennismakingsbijeenkomsten wordt expliciet aandacht besteed aan het openbare karakter. Daarnaast is het al jaren een goed gebruik om het schoolgebouw in het weekend en tijdens avonduren ter beschikking te stellen van verschillende organisaties uit de wijk.

Stedelijk Gymnasium

Kernwaarden openbaar onderwijs

Het Stedelijk Gymnasium Breda is een school voor Openbaar Voortgezet Onderwijs. Dat betekent dat alle leerlingen welkom zijn, ongeacht de levensovertuiging, geaardheid of afkomst, mits ze het niveau van het Gymnasium aankunnen. De school betreft actief leerlingen, ouders en andere betrokkenen bij de school. Zo hebben ze meegewerkt aan het tot stand komen van het nieuwe schoolplan 2018 - 2022

De school blijkt aantrekkelijk voor zowel leerlingen als medewerkers. In verband met de grootte van het gebouw, kunnen niet alle leerlingen aangenomen worden die zich aanmelden. In Breda wordt daarom door alle scholen voor voortgezet onderwijs het systeem van de loting gehanteerd. Ook het gymnasium heeft in 2018 moeten loten. Voor de 175 beschikbare plaatsen hadden zich 206 basisscholieren aangemeld.

De school kent een laag verloop van medewerkers en ontvangt regelmatig open sollicitaties. In 2018 heeft ons Gymnasium alsnog het 130-jarig bestaan gevierd. Na overleg met de politie werd dit verantwoord geacht. Tijdens de druk bezochte reünie hebben veel oud-leerlingen en oud-collega's de gelegenheid gehad om oude herinneringen op te halen.

Resultaten

Evenals in 2017 was het slagingspercentage 93%. 12 Leerlingen slaagden Cum Laude.

Ontwikkelingen

In 2018 is door Infinite een onderzoek gedaan naar de financiële haalbaarheid van een ontkoppeling van het ROC West-Brabant. Onder meer vanwege een door Graaf Engelbrecht met andere scholen gedeeld BRIN-nummer bleek een ontkoppeling op korte termijn niet haalbaar.

Bij het begin van het nieuwe schooljaar is tevens gestart met een nieuwe leidinggevende structuur. In plaats van drie teamleiders, een conrector en een rector, is vormgegeven aan een directiestructuur met een rector en twee conrectoren. Daarnaast zijn vijf docenten belast met de taak van jaarlaagcoördinator. Dat houdt in dat zij de activiteiten voor de betreffende jaarlaag coördineren en dat zij dienen als vraagbaak voor ouders en leerlingen.

Het jaar 2018 is tevens het jaar waarin afscheid is genomen van Bertie Moons als conrector. Hij is gaan genieten van zijn prepensioen. Ook Anne-Geerke Hesselink nam afscheid als teamleider.

11.2 Huisvesting scholen masterplan Breda

Algemeen

In 2009 zijn in het kader van het Masterplan Breda de gebouwen van de vmbo scholen die tot dan toe eigendom waren van de Gemeente Breda overgedragen aan ROC West-Brabant. Het gaat, naar de stand op 31-12-2018, om de volgende gebouwen/vmbo-scholen:

<u>locatie</u>	<u>vmbo school</u>
Frankenthalerstraat 17	Praktijkschool Breda
Groene Woud 2	de Rotonde
Tuinzigtlaan 10	van Cooth
van Riebeecklaan 2	Tessengerlandt
Heuvelstraat 52a	Christoffelschool - Kompas
Rijnesteinstraat 1	Christoffelschool

Ook de daarbij behorende vergoedingen worden doorbetaald aan ROC West-Brabant. ROC West-Brabant dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de besteding van de vergoeding die de gemeente hiervoor doorbetaalt.

Onderstaande cijfers hebben betrekking op bovengenoemde panden en maken onderdeel uit van de enkelvoudige cijfers van ROC West-Brabant zoals opgenomen in deze jaarstukken.

De vergoeding vanuit de gemeente Breda aangevuld met een bijdrage vanuit de scholen was in 2018 niet toereikend. De investeringsuitgaven en uitgaven voor groot onderhoud waren in de afgelopen jaren hoog. Deze uitgaven zijn gefinancierd vanuit middelen vanuit ROC West-Brabant hetgeen heeft geleid tot een toename van de rentelasten.

Ook in de eerstkomende jaren zal de vergoeding niet toereikend zijn en zal ROC West-Brabant eigen middelen moeten investeren.

In 2017 heeft een normalisatie van de cijfers plaatsgevonden. Als vergelijkende cijfers zijn in de staat van baten en lasten éénmalig de genormaliseerde cijfers over de periode tot en met 2017 opgenomen.

Balans per 31 december 2018

(na verwerking resultaatbestemming)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>21.547</u>	<u>22.409</u>
Totaal vaste activa	21.547	22.409
Vlottende activa		
Liquide middelen	<u>-25.096</u>	<u>-24.932</u>
Totaal vlottende activa	-25.096	-24.932
Totaal activa	<u><u>-3.549</u></u>	<u><u>-2.523</u></u>
Eigen vermogen	<u>-3.549</u>	<u>-2.523</u>
Totaal passiva	<u><u>-3.549</u></u>	<u><u>-2.523</u></u>

Staat van baten en lasten over 2018

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2008-2017</u>
Baten			
Rijksbijdragen	184	187	1.538
Overige overheidsbijdragen	1.035	1.031	8.484
Overige baten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>343</u>
Totaal baten	1.219	1.218	10.365
Lasten			
Personeelslasten	53	50	318
Afschrijvingen	903	900	3.600
Huisvestingslasten	677	715	4.767
Overige lasten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>5</u>
Totaal lasten	<u>1.633</u>	<u>1.665</u>	<u>8.690</u>
Saldo baten en lasten	<u>-414</u>	<u>-447</u>	<u>1.675</u>
Financiële baten en lasten	<u>-612</u>	<u>-610</u>	<u>-4.198</u>
Resultaat	<u><u>-1.026</u></u>	<u><u>-1.057</u></u>	<u><u>-2.523</u></u>

Kasstroomoverzicht 2018

	<u>2018</u>	<u>2008-2017</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-414	1.675
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	<u>903</u>	<u>3.448</u>
	903	3.448
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>489</u>	<u>5.123</u>
Betaalde interest	<u>-612</u>	<u>-4.198</u>
	-612	-4.198
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-123</u>	<u>925</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsmateriële vaste activa	<u>-41</u>	<u>-25.857</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-41	-25.857
Mutatie liquide middelen	<u>-164</u>	<u>-24.932</u>
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	-24.932	0
Mutatie boekjaar	-164	-24.932
Stand per 31 december	<u><u>-25.096</u></u>	<u><u>-24.932</u></u>

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	Aanschaf- prijs t/m 2017	Afschrij- vingen t/m 2017	Boek- waarde 1-1-2018	Investerings- 2018	Afschrijving en 2018	Boek- waarde 31-12- 2018
Gebouwen						
Frankenthalerstr. 17	6.556	-553	6.003	0	-169	5.834
Groene Woud 2	4.137	-613	3.524	17	-121	3.420
Tuinzigtlaan 10	8.693	-1.163	7.530	0	-367	7.163
van Riebeecklaan 2	2.840	-937	1.903	24	-198	1.729
Heuvelstraat 52a	16	-12	4	0	-4	0
Rijnesteinstraat 1	227	-171	56	0	-44	12
Totaal gebouwen	22.469	-3.449	19.020	41	-903	18.158
Terreinen						
Frankenthalerstr. 17	963	0	963	0	0	963
Groene Woud 2	365	0	365	0	0	365
Tuinzigtlaan 10	514	0	514	0	0	514
van Riebeecklaan 2	553	0	553	0	0	553
Heuvelstraat 52a	72	0	72	0	0	72
Rijnesteinstraat 1	922	0	922	0	0	922
Totaal terreinen	3.389	0	3.389	0	0	3.389
Generaal totaal	25.858	-3.449	22.409	41	-903	21.547

Liquide middelen

Dit betreft de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan-gebouwen. Dit vloeit met name voort uit de aankoop van de gebouwen begin 2010, de investeringen in de daarna volgende jaren, alsmede de betaling van de schuld aan Building Breda. Deze aankoop, investeringen en betaling van de schuld zijn aan de liquide middelen van het ROC onttrokken.

Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2018	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve	-2.523	-1.026	-3.549

Rijksbijdragen

Dit betreft het vanuit de scholen doorbetaalde aandeel in de instandhoudingskosten welke dient ter dekking van huisvestingslasten.

<u>Deze post is als volgt opgebouwd:</u>	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2008-2017</u>
Praktijkschool	23	23	206
Rotonde	29	29	258
van Cooth	54	55	310
Tessengerlandt incl. Christoffel/ Kompas	78	80	764
Totaal rijksbijdragen	<u>184</u>	<u>187</u>	<u>1.538</u>

Overige overheidsbijdragen

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2008-2017</u>
Bijdrage 2018 resp. 2008-2017	<u>1.035</u>	<u>1.031</u>	<u>8.484</u>

Dit betreft de via Building Breda ontvangen bijdrage vanuit de Gemeente Breda inzake de panden welke zijn overgedragen in het kader van het Masterplan.

Personeelslasten

Dit betreft de inzet van personeelsleden van de dienst Huisvesting van ROC West-Brabant welke is toe te rekenen aan de masterplan-gebouwen.

Afschrijvingen	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2008-2017</u>
Gebouwen	903	900	3.408
Duurzame waardevermindering			192
Totaal afschrijvingen	<u>903</u>	<u>900</u>	<u>3.600</u>

Huisvestingslasten	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2008-2017</u>
Huur	47	50	256
Verzekeringen	32	30	381
Onderhoud	511	545	3.234
Heffingen	87	80	763
Overige huisvestingslasten	0	10	133
Totaal huisvestingslasten	<u>677</u>	<u>715</u>	<u>4.767</u>

Financiële baten en lasten

Dit betreft de rentelast over de baten minus lasten minus investeringen (ebitda) met betrekking tot de masterplangebouwen.

11.3 MIP gelden

MIP monitor financieel en inhoudelijk 21 CY - Prinsentuin

	F	G	H	I	J	K	L	M
	IN MIP GEPLANDE INZET VAN MIDDELEN							
Actielijn art. 17	Investerings- middelen	Eigen middelen		Totaal geplande inzet (control) voor				
	FIM2013- 2015	FEM2014	FEM2015	2014	2015	2016	2017	2018
a.1 vernieuwing opleidingen	473.680	198.012	167.900	365.912	275.668	5.814	20.351	2.907
a.2 groene kennis voor burgers	106.744	20.440	45.625	66.065	86.304	11.629	34.887	11.629
a.3 kennistoepassing	22.946	5.840	8.760	14.600	17.106	11.629	34.887	11.629
b.1 samenwerkingsverbanden	0	0	0	0	0	26.165	34.887	26.165
b.2 teams vakdocenten	0	0	0	0	0	0	0	0
c.1 innovatieve bedrijven	34.423	5.005	4.380	9.385	29.418	43.608	72.681	29.072
c.2 inhuur deskundigheid	21.268	0	4.380	8.760	16.888	23.258	58.145	34.887
d.1 groene groei	104.216	0	42.340	42.340	104.216	5.814	17.443	5.814
d.2 thema's innovatieagenda's	58.084	0	8.030	8.030	58.084	5.814	17.443	5.814
d.3 agenda bèta - techniek	135.460	0	4.575	4.575	135.460	5.814	17.443	5.814
d.4 voedselzekerheid	0	0	0	0	0	0	0	0
	956.821	229.297	285.990	519.667	723.144	139.547	308.166	133.733

	N	O	P	Q	R	S	T	U
	DAADWERKELIJK BESTEDE INVESTERINGSMIDDELEN							
Actielijn art. 17	Totaal besteed in 2014 (uit Art. 5+5a 2013 en Art. 5 2014)	Totaal besteed in 2015 (uit Art. 5+5a 2013 en Art. 5 2014)	Totaal besteed in 2016 (uit Art. 5+5a 2013 en Art. 5 2014)	Besteed in 2017 uit overloop 2013 (Art. 5+5a) en/of 2014 (Art.5)	Besteed in 2017 uit Art. 5 2015	Besteed in 2017 uit overloop 2013 (Art. 5+5a) en/of 2014 (Art.5)	Besteed in 2018 uit Art. 5 2015	Totaal besteed t/m 2017 (uit Art. 5+5a 2013 en Art. 5 2014) O+P+Q+R
	a.1 vernieuwing opleidingen	200.112	142.500	5.814	0	20.351	0	2.907
a.2 groene kennis voor burgers	20.440	1.500	11.629	0	11.629	0	11.629	56.827
a.3 kennistoepassing	5.840	0	11.629	0	52.500	0	11.629	81.598
b.1 samenwerkingsverbanden	0	0	26.165	4.723	74.277	0	26.165	131.330
b.2 teams vakdocenten	0	0	0	0	0	0	0	0
c.1 innovatieve bedrijven	5.005	0	47.940	0	88.510	0	54.546	196.001
c.2 inhuur deskundigheid	0	0	18.929	0	13.291	0	9.414	41.634
d.1 groene groei	0	0	5.814	0	18.000	0	17.442	41.256
d.2 thema's innovatieagenda's	0	0	5.814	0	24.885	0	0	30.699
d.3 agenda bèta - techniek	0	0	5.814	0	0	0	0	5.814
d.4 voedselzekerheid	0	0	0	0	0	0	0	0
	231.397	144.000	139.548	4.723	303.443	0	133.733	956.844

Beschikking DUO 2013	229.298
Beschikking DUO 2014	290.371
Beschikking DUO 2015	437.175
Totaal	956.844

Controle:	
Nog te besteden vanaf 2018 (DUO-opgave 2013 + 2014 + 2015) - totaal besteed t/m 2018	= 0

BRIN	Actielijn	Activiteit	Beoogde uitkomst per activiteit	Indicatoren per uitkomst	Uitgevoerde acties 2018	Bereikte resultaten 2018
21CY Prinsentuin	a.1	a.1.1 Analyseren en actualiseren van het opleidingsportefolio afgestemd met bedrijfsleven	<ul style="list-style-type: none"> Actueel opleidingsportefolio afgestemd met het bedrijfsleven Versterkte positie van kleine opleidingen 	<ul style="list-style-type: none"> Voor het schooljaar 2017/2018 is er een opleidingsportefolio afgestemd met zowel het mt als het bedrijfsleven. 	Binnen SAC zijn keuzedelen besproken en afgestemd met de vraag van het bedrijfsleven. SAC groen en leefomgeving, SAC Agro en Food en SAC bloem & styling, daar worden keuzedelen en inhoud opleiding besproken	Predicaat Bloemistenacademie, daarvoor bieden we keuzedelen aan (VBM), en ook inhoud van de onderwijsmodules wordt met VBM afgestemd Verantwoording middels notulen SAC en overleg Bloemistenacademie en Cumula Academie.
21CY Prinsentuin	a.1	a.1.2 Opzetten van een projectbureau	<ul style="list-style-type: none"> Studenten kunnen gebruik maken van actuele opdrachten uit het bedrijfsleven 	<ul style="list-style-type: none"> In 2016 wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en wijze van inrichting van een projectbureau. In 2017/2018 is er een operationeel projectbureau 	Bestuif is genomen om projectbureau niet uit te voeren, maar nadruk te leggen op betere contacten met BPV bedrijven	Positivering GGI, met besluit om locaalste centraliseren in Breda, leging 2019-2020.
21CY Prinsentuin	a.1	a.1.3 Professionaliseren van docenten gericht op de ontwikkelingen in de sector	<ul style="list-style-type: none"> Docentenstages en vakinhoudelijke scholing 	<ul style="list-style-type: none"> Met ingang van 2017/2018 is per sector docent minimaal een stage/vakopleiding gevolgd en vastgelegd in het bekwaamheidsdossier 	per 17-18 hier invulling aangegeven.	Docenten hebben lopen mee met masterclasses (G&L). Bezoeken van vakbeurzen en bedrijven om eigen kennis docenten te vergroten Samenwerking HAS, samenwerkingsdag LOL overleg (landelijk overleg konwerk) , internationale stage. Docentenstage binnen Branche
21CY Prinsentuin	a.1	a.1.4 Onderwijsmodules zijn ontwikkeld in samenwerking met het bedrijfsleven en geschikt voor regulier onderwijs & "levenslang leren"	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelde opleidingsmodules die ook ingezet zijn in "levenslang leren" 	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelde opleidingsmodules zijn in samenwerking met het bedrijfsleven tot stand gekomen. De onderwijsmodules maken met ingang van 2017-2018 onderdeel uit van het curriculum 	Ontwikkeling van modules binnen HMS	leerarrangementen zijn ontwikkeld. Besproken en gevalueerd binnen SAC.
21CY Prinsentuin	a.2	a.2.1 Organiseren week van de duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> Er is jaarlijks een programma (oktober) in het teken van duurzaamheid voor studenten, welke ook opengezet wordt voor de stakeholders 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf schooljaar 2016-2017 is er een programma per schooljaar uitgevoerd met relevante thema's op het gebied van duurzaamheid. 	Duurzaamheid is binnen het lesprogramma opgenomen, niet specifiek gekoppeld aan week van de duurzaamheid	Binnen team Bloem ontwikkeld voor modulair onderwijs, zowel binnen regulier onderwijs als contractonderwijs.
21CY Prinsentuin	a.2	a.2.2 Studenten leveren een bijdrage aan activiteiten in de regio gericht op een positieve gezonde leefstijl en duurzaam samenleven	<ul style="list-style-type: none"> Uitgevoerde bijeenkomsten: Expositie bloem, voorlichtingsdagen op lagere scholen, familiëdag dier Het project ecoschools draag zichtbaar bij aan een positieve gezonde leefstijl en duurzaam samenleven Er is een project volkstuinjes gestart met omwonende van het Prinsentuin College 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf schooljaar 2016-2017 is er een overzicht van activiteiten aanwezig met daarin opgenomen welke thema's en doelgroepen zijn benoemd in het kader van positieve gezonde leefstijl en duurzaam samenleven In het schooljaar 2015-2016 keurmerk zilver en in schooljaar 2016-2017 keurmerk groen. In schooljaar 2016-2017 zijn voorlichtingen gehouden door studenten. 	<ul style="list-style-type: none"> Bijeenkomsten Bloem en Styling; More Creative middag en avond Ontmoetingsmiddag Peuters (kinderopvangblijf) Westrijd bloemschikken Groen en Bloem Expositie bloem (examenstukken) Agro: informatie verstrekken landbouwvoertuigen en andere verkeersdeelnemers aan basisschoolbezoeken (verkeer en landbouwvoertuigen) Voorlichtings rondes op weg naar 2 Tunaanleg binnen non/profitorganisatie VISO nog op Zilver, wel veel aanpassingen: toiletgroepen vervangen naar zilver. 	alle teams hebben nu minimaal een SAC ontwikkeluren aan docenten gegeven -opdrachten BPV ongeveer 100 uur * 1fte -extra sessie BPV geweest 4fte * 5 uur
21CY Prinsentuin	a.3	a.3.1 Het opzetten en inrichten van een structuur, waarin de onderwijsmodules periodiek door het bedrijfsleven gevalueerd worden	<ul style="list-style-type: none"> Ons onderwijsaanbod sluit aan bij de vraag van het bedrijfsleven. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf schooljaar 2015-2016 wordt een pilot opgestart binnen team Groen en Leefomgeving en vanaf schooljaar 2017-2018 is per afdeling is een werkgroep met het bedrijfsleven die periodiek lesstof evalueert en adviseert. Dit wordt middels een rapportage vastgelegd 	Voor alle teams zijn Sac's opgericht en gevuld. In de SAC worden ontwikkelingen vanuit het bedrijfsleven besproken, met het oog op integratie in het onderwijs. Notulen SAC, hieruit zijn ontwikkelpunten geformuleerd en daarvoor zijn ontwikkeluren aan docenten gegeven	

BRIN	Actielijn	Activiteit	Beoogde uitkomst per activiteit	Indicatoren per uitkomst	Uitgevoerde acties 2018	Bereikte resultaten 2018
210Y Prinsentuin	a.3	a.3.2 Samenwerking met HBO instellingen bij de uitvoering van praktijkgericht onderzoek gericht op kennisoppassing en kennissdeling.	<ul style="list-style-type: none"> Actieve samenwerking met verwante HBO instellingen, waarbij kennisdeling onderdeel van de agenda is. 	<ul style="list-style-type: none"> In schooljaar 2015-2016 heeft Prinsentuin College heeft met HAS Den Bosch een werkgroep die periodiek samenkomt om kennisdeling en kennisoppassing te bespreken. Er worden HBO studenten (minimaal 3 per jaar) ingezet op praktijkgericht onderzoek te doen met als doel kennisoppassing en kennisdeling. In schooljaar 2016-2017 zijn drie samenwerkingen tussen HBO en MBO studenten. Met ingang van schooljaar 2015-2016 is met de STODAS hogeschool een actief samenwerkingsverband met als doel HBO studenten in het MBO te begeleiden en gericht vraag en aanbod af te stemmen. 	<p>STODAS: stuurgroep/groen consortium en daarbij leveren we een schoolopleider (1 dag per week) welke participeert in het coördineren en organiseren van scholing en begeleiding van voor studenten. Afhankelijk van de hoeveelheid studenten is er een werkplekbegeleider aan getoppeld. 10-15 docenten.</p> <p>FONITYS: begeleiden van studenten voor biologie/biochemie en schikunde binnen afdeling dier. Hiervoor worden programma's afgestemd met Fontys. Binnen PC werken ze aan verdieping, verbinding van opdrachten plaats die gebruikt worden binnen het MBO. (docent met taken aan toegewezen)</p> <p>HAS: samenwerkingsverband met HAS plantenteelt, wordt in 2017 verder verbreed naar TPL en VEE. Er is een actieve kennisuitwisseling en deling op het gebied van plantkundig onderzoek. HAS maakt gebruik faciliteiten op PC, in samenwerking met het PC (daglichtloos telen cel & praktijkgericht onderzoek in de kas)</p> <p>AVANS: uitvoering van AD trajecten met AVANS</p>	<p>Samenwerking ontwikkeld met STODAS, FONITYS, HAS en AVANS en docenten beschikbaar gesteld</p>
210Y Prinsentuin	B.1	B1.1 In samenwerking aanbieden van primaire opleidingen in het deelgebied West-Brabant -Zeeland	<ul style="list-style-type: none"> Prinsentuin en Edudelta werken samen in de uitvoering van de primaire sector 	<ul style="list-style-type: none"> In schooljaar 2015-2016 is er minimaal 1 opleiding in samenwerking uitgevoerd. 	<p>GGI, visie op locatie is uitgewerkt, besluit genomen om de drie locaties binnen Breda te centraliseren</p>	
		B1.2 Strategisch onderzoek naar de mogelijkheden van Samenwerkingsverband in AOC netwerk Zuidwest Nederland	<ul style="list-style-type: none"> Strategisch plan 	<ul style="list-style-type: none"> Met ingang van 2017-2018 zijn de uitkomsten van het strategisch plan onderdeel van het jaarplan Prinsentuin College 	<p>Jaarplan met meejarenperspectief</p>	
		B1.3 Het aangaan van samenwerkingsverbanden op basis van het strategisch onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> Een doelmatig opleidingsaanbod o.b.v. het strategisch plan 	<ul style="list-style-type: none"> De resultaten van het doelmatige-onderzoek worden in 2017-2018 op strategisch niveau vertaald in een voorstel om het opleidingsaanbod van het Prinsentuin College in samenwerking met andere AOC's aan te bieden / af te stemmen. 	<p>Samenwerking met Cingel College voor collegeoverstijgend onderwijs (binnen onderwijscurriculum).</p> <p>Bespreking mogelijke samenwerking GGI in gesprekskenniscyclus</p>	
		B1.4 Het onderzoeken van samenwerkingsverbanden binnen ROC West-Brabant naar mogelijke cross overs.	<ul style="list-style-type: none"> Rapport waarin de mogelijk cross over binnen ROC West-Brabant op HUBO Haalbaarheid Uitvoerbaar Betaalbaar en organiserenbaar zijn beschreven 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2016-2017 zijn er 2 pilot cross overs gerealiseerd binnen ROC West-Brabant in samenwerking met het Prinsentuin College. 	<p>Prinsentuin College-Radius College</p>	
210Y Prinsentuin	B.2	c.1.1 Beschrijven definitie en criteria preferente leerbedrijven en oormerken huidige leerbedrijven die passen binnen een innovatieve leeromgeving.	<ul style="list-style-type: none"> Criteria voor preferente leerbedrijven zijn gedefinieerd en leerbedrijven die hier aan voldoen zijn inzichtelijk 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2016-2017 op basis van de vastgestelde criteria zijn er per opleidingsstream preferente leerbedrijven die actief worden ingezet door de opleidingsstreams 	<p>Projectteam actief voor samenwerking met Cingel College. (Thema's van grond tot mond en van akker tot bakker).</p> <p>2 kennismakingsdagen voor alle medewerkers in najaar.</p>	
				<ul style="list-style-type: none"> Scholingen aanbieden voor co-assessoren 2016-2017 	<p>Prinsentuin College-Radius College</p>	
				<ul style="list-style-type: none"> Besrijven die aansluiten bij de SAC's worden ingezet als preferente leerbedrijf. Notitie preferente leerbedrijven dient nog afgerond te worden in 2016-2017 	<p>Preferente leerbedrijven zijn vastgelegd binnen de inrichting van de SAC's.</p>	
				<ul style="list-style-type: none"> Scholingen hebben training gehad 	<p>co-assessoren hebben training gehad</p>	

BRIN 210Y Prinsentuin	Actielijn c.1	Activiteit c.1.2 Trepport Zundert uitbouwen naar een duurzame samenwerking gericht op innovaties	Beoogde uitkomst per activiteit • Het inzetten van innovatieve leeromgevingen vanuit het netwerk van Trepport. • Locaties voor onderwijsuitvoering bij de contextrijke leeromgeving zelf gerealiseerd	Indicatoren per uitkomst • Vanaf schooljaar 2015-2016 Er is een vastgesteld opleidingsprogramma met leden van Trepport gericht op innovatie vanuit de plantenteelt sector. • Vanaf schooljaar 2015-2016 zijn er minimaal 3 duurzame samenwerkingsverbanden op Prinsentuin College niveau met bedrijven gericht op onderwijsuitvoering op locatie	Uitgevoerde acties 2018 Afdelingsmanagers lid van scholingsgroep in Trepport Zundert. Gericht op innovatief praktijkgericht onderwijs op de bedrijven die aangesloten zijn bij de scholingsgroep. Bij een aantal bedrijven wordt onderwijs gegeven op locatie, met behulp van de middelen die in de praktijk voorhanden zijn.	Bereikte resultaten 2018 Een scholingsprogramma ingericht per Leerarrangement. Externe Onderwijslocatie's Natuurlijk Tomat Renee Vermunt (vechouderij) Pension Bakemans (nieuwe locatie die beter aansluit aan onderwijsbehoefte) Bartels (Agrarisch Loonwerk)	
210Y Prinsentuin	c.1	c.1.3 Het onderzoeken naar Contextrijke leeromgevingen Het realiseren van contextrijke leeromgeving o.b.v. de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.	• Een onderwijsprogramma hebben welke up to date is en gevalueerd wordt door onze studenten. Innovatieve bedrijven en organisaties wordt verzorgd.	• Resultaten vanuit de Job-monitor (2018) op het gebied onderwijsuitvoering en -ontwikkeling zijn gemiddeld 0,3 punt hoger dan de uitkomsten van de Job-monitor (2016) op dezelfde gebieden/organisaties wordt verzorgd	• extra JOB monitor voor. • Extra inzet consultant voor deskundigheidsverbetering onderwijskwaliteit. • Inzet op workshops voor verdieping en verbinding curriculum • nieuw BPV-verbeterplan en inzet van nieuwe coördinator	• job monitor is uitgevoerd en geanalyseerd. • Actie opgezet voor ontwikkeling onderwijsstems door externe adviseur • leerteam heeft vakopdrachten • BPV plan wordt 2-wekelijks binnen MT besproken en gemonitord door BPV expert (nieuwe rol 2017)	
210Y Prinsentuin	c.2	c.2.1 Externe Vak experts inzetten op de onderwijsuitvoering en/of onderwijsontwikkeling ezet om kwaliteit onderwijsprogramma te versterken.	• Kennisfilmpjes vanuit het onderwijsprogramma met specifieke vak kennis is beschikbaar gesteld voor docenten en studenten	• Vanaf schooljaar 2016-2017 Er zijn 5 nieuwe kennisvideo's ontwikkeld en toegankelijk voor studenten	Nieuwe Kennisfilmpjes	Oprames en montages promotiefilms 2018	
210Y Prinsentuin	d.1	d.1.1 In alle opleidingen is santoonbaar aandacht voor het effect van hun handelen op de duurzaamheid binnen de samenleving.	• De studenten zijn zichzelf bewust van de effecten van hun handelen op een duurzame samenleving	• Studenten worden uitgenodigd om deels te nemen aan de week van de duurzaamheid.	week duurzaamheid is uitgevoerd voor alle studenten. Studenten nemen voortkristrol en participeren in Eco Schools	Verbeteringen tbv Eco-Schools	
210Y Prinsentuin	d.2	d.2.1 Onderzoeken welke modules er binnen het CIV beschikbaar zijn Matchen beschikbare modules vanuit het CIV op het opleidings- programma. Aanbieden van de gelozen modules in het opleidings aanbod.	• Lijst met beschikbare modules • Matchingoverzicht keuzemodules met opleidingsoverzicht • Lijst aangeboden modules vanuit CIV, passend bij opleidingsprogramma	• Vanaf schooljaar 2016-2017 zijn er OV modules ontwikkeld en worden als keuze deel aangeboden in de opleidingen waarvoor aan het keuze deel is gekoppeld	In onderzoek genomen de verschillende modules gecombineerd met welke keuzedeel relevant zijn voor het Prinsentuin College.	Keuze deel BIOBASED is in ontwikkeling	
210Y Prinsentuin	d.3	d.3.1 Medewerkers Prinsentuin colleges participeren structureel op strategisch en tactisch operationeel niveau binnen CIV Biobased	• Door de participatie in CIV biobased zijn de opbrengten vertaald in beleid, aanbod en uitvoering van onderwijsprogramma's	• Vanaf schooljaar 2015-2016 is er een projectleider Biobased aangesteld binnen het Prinsentuin College. Er is aanbod in het opleidingsprogramma dat gericht is op Biobased. Er zijn 2 Biobased activiteiten ontploord met studenten van het Prinsentuin College.	Participatie in CIV door 2 medewerkers in 2017, welke ook de keuzedeelen mede hebben ontwikkeld	Studenten hebben Biobased gericht excursies gedaan, er is een Biobased aanbod aan opdrachten. Er is een online introductie cursus Biobased. Voor 2018 zijn 2 medewerkers (uitbreiding) op project CIV Biobased. Er is een Biobased praktijkruimte ingericht in de kas voor plantgericht onderzoek.	
210Y Prinsentuin	d.4						